

**Zpráva o činnosti a hospodaření
Energetického regulačního úřadu
za rok 2015**

Obsah

1	Úvod	4
2	Legislativní a správní činnost	5
2.1	Dokončení novely zákona č. 458/2000 Sb. a novely zákona č. 165/2012 Sb.	5
2.2	Základní změny právních předpisů v působnosti ERÚ	5
2.3	Nová evropská legislativa.....	8
2.4	Správní řízení.....	8
3	Ochrana spotřebitele – postavení na liberalizovaném energetickém trhu	13
3.1	Politika a strategie v ČR a EU	13
3.2	Řešení sporů	13
4	Regulace v síťových odvětvích	15
4.1	Zásady cenové regulace	15
4.2	Elektroenergetika.....	15
4.2.1	Tvorba a stanovení cen	15
4.2.2	Regulované ceny za související službu v elektroenergetice	16
4.2.3	Neregulovaná cena silové elektřiny.....	19
4.2.4	Posouzení plánu rozvoje přenosové soustavy	19
4.3	Plynárenství	21
4.3.1	Trh s plynem	22
4.3.2	Tvorba a stanovení cen	24
4.3.3	Regulované části ceny související s dodávkou plynu.....	24
4.3.4	Neregulované části ceny související s dodávkou plynu	27
4.3.5	Posouzení plánu rozvoje přepravní soustavy.....	29
4.4	Teplárenství	31
4.4.1	Charakteristika trhu	31
4.4.2	Regulace cen tepelné energie	32
4.4.3	Vyhodnocování cen tepelné energie.....	32
4.4.4	Vývoj cen tepelné energie	33
4.5	Podporované zdroje energie	37
4.6	Licenční politika – vývoj	39
4.6.1	Uznávání odborné kvalifikace	41
4.6.2	Energetický regulační fond.....	41
4.6.3	Řízení ve věcech správních poplatků	41
5	Kontrolní činnost úřadu.....	42
5.1	Kontroly v oblasti elektroenergetiky a plynárenství.....	42
5.2	Kontroly v oblasti podporovaných zdrojů energie	43
5.3	Kontroly v teplárenství	44
5.4	Kontroly nákladů	45
5.5	Správní řízení.....	45
6	Mezinárodní vztahy	48
6.1	Evropské aktivity.....	48
6.1.1	Elektroenergetika.....	48
6.1.2	Plynárenství	49
6.1.3	Infrastruktura - Projekty společného zájmu a proces jejich výběru	49
6.1.4	Spolupráce regulátorů v rámci zemí Visegrádské čtyřky	50
6.2	Nařízení REMIT	50
6.2.1	Národní registr účastníků trhu s energií	51
6.2.2	Sdílení dat	51
6.2.3	Implementace pravomocí	51
7	Vnitřní vztahy	53

7.1	Spolupráce s ústředními orgány státní správy a Parlamentem ČR.....	53
7.2	Vztah k veřejnosti a ke sdělovacím prostředkům.....	54
7.3	Publikační činnost.....	56
7.4	Účast ERÚ v programu BETA2 (pod vedením Technologické agentury ČR).....	56
8	Rozpočtové hospodaření	58
8.1	Rozpočet kapitoly	58
8.2	Příjmy kapitoly	58
8.2.1	Správní pokuty.....	58
8.3	Výdaje kapitoly.....	58
8.3.1	Úspory běžných a kapitálových výdajů.....	59
8.3.2	Programové financování.....	59
8.3.3	Výdaje na zahraniční pracovní cesty	60
8.3.4	Vyhodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti hospodaření úřadu	61
8.4	Lidské zdroje	62
8.5	Peněžní fondy	65
8.6	Údaje o majetku, pohledávkách a závazcích	65
8.7	Plnění závazných ukazatelů.....	66
9	Vnitřní kontrolní systém	68
9.1	Vnější kontrola	68
9.2	Vnitřní kontrola a interní audit	68
Příloha č. 1		70
Příloha č. 2		71

1 Úvod

Energetický regulační úřad (ERÚ, úřad) působí v souladu se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon, EZ), ve znění pozdějších předpisů, jako správní úřad pro výkon regulace v energetických odvětvích od 1. ledna 2001.

Hlavním úkolem úřadu je dohled nad energetickým trhem a nad dodržováním rovných podmínek všech účastníků tohoto trhu. ERÚ dohlíží na ochranu zájmů spotřebitelů i držitelů licencí v těch oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence. K dalším úkolům úřadu patří podpora hospodářské soutěže, podpora využívání podporovaných zdrojů energie (POZE) a kontrola dodržování podmínek podnikání u držitelů licencí, čímž vytváří prostředí pro spolehlivé dodávky elektřiny, plynu a tepelné energie.

V roce 2015 pokračovaly intenzivní práce spojené s přípravou velké novely energetického zákona, která byla iniciována zejména z důvodu zajištění souladu s novým občanským zákoníkem, novým kontrolním řádem, z důvodu posílení ochrany spotřebitele, a také v návaznosti na praktické zkušenosti účastníků trhu s energiemi.

V roce 2015 byla zpracována a vydána pod č. 131/2015 Sb. novela energetického zákona, která podpořila postavení spotřebitele na trhu. ERÚ mj. dokončoval proces zjednodušení vyúčtování za sdružené služby dodávky elektřiny a plynu, aby bylo pro zákazníky srozumitelnější. Úřad se dále aktivně věnoval ochraně zájmů zákazníků a spotřebitelů v energetice a vyřídil více než 7100 podání. Většina podnětů se týkala postupu při změně dodavatele, postupu podomních prodejců, sankcí a vyúčtování.

Energetický regulační úřad úspěšně pokračoval v regulaci cen pro rok 2016. Rok 2015 byl posledním rokem III. regulačního období, kdy se intenzivně připravovaly podmínky pro IV. regulační období. Značně komplikované bylo pro Energetický regulační úřad vydání cenového rozhodnutí pro POZE. Úřad totiž obdržel od Evropské komise (EK, Komise) tzv. notifikační rozhodnutí o slučitelnosti s vnitřním trhem Evropské unie (EU) pouze pro některé druhy výroby elektřiny z podporovaných zdrojů.

V oblasti udělování licencí byl rok 2015 druhým rokem, ve kterém se plně projevil vlivy omezení podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (OZE). Celkem byly ERÚ doručeny 2023 žádosti, což představuje proti roku 2014 pokles o 11 procent.

Významným tématem, kterým se ERÚ v roce 2015 zabýval, bylo napojení České republiky (ČR) na projekt vnitrodenního mezistátního obchodování s elektřinou států skupiny NWE+ (severozápadní Evropy) v rámci projektu XBID (Cross-Border Intraday). Zájem ČR bylo v projektu participovat a ERÚ společně s operátorem trhu OTE, a.s., a provozovatelem přenosové soustavy společností ČEPS, a.s., jednal se zahraničními partnery o podmínkách zapojení mezi ostatní účastníky projektu.

Energetický regulační úřad byl aktivní ve vztahu k evropským unijním institucím a spolupracoval s Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), s Radou evropských energetických regulátorů (CEER), rovněž se zapojoval do činnosti tzv. regionálních iniciativ. I nadále se rozvíjela spolupráce v rámci permanentní funkční platformy energetických regulátorů zemí Visegrádské čtyřky (V4). ERÚ věnoval zvýšenou pozornost rozvoji bilaterálních vztahů.

2 Legislativní a správní činnost

2.1 Dokončení novely zákona č. 458/2000 Sb. a novely zákona č. 165/2012 Sb.

- **Dokončení novelizace zákona č. 458/2000 Sb. (energetický zákon) a zákona č. 165/2012 Sb. (o podporovaných zdrojích energie)**

V roce 2015 pokračovaly práce spojené s přípravou velké novely energetického zákona. Zároveň s novelou energetického zákona byla připravována v rámci jednoho novelizačního zákona také rozsáhlá novelizace zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o podporovaných zdrojích energie). Novela byla schválena a dne 5. června 2015 vydána ve Sbírce zákonů jako zákon č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- **Příprava novelizace zákona č. 458/2000 Sb. (energetický zákon) na základě usnesení vlády č. 851 z 20. října 2014**

Usnesením č. 851 ze dne 20. října 2014 vláda uložila ministrovi průmyslu a obchodu předložit návrh novely energetického zákona s úpravou základních pravidel pro výkon regulace v energetických odvětvích a oblasti správního trestání při porušení povinností vyplývajících z energetického zákona. V roce 2015 byly zahájeny práce na této novele v rámci pracovní skupiny vedené gestorem zákona, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (MPO), za účasti zástupců regulovaných subjektů a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (UOHS).

Energetický regulační úřad se rovněž prostřednictvím svých zástupců jako člen pracovní skupiny podílel na přípravě této novely, která se týká především výkonu jeho působnosti, a to regulace cen v oblasti energetiky a správního trestání za delikty podle energetického zákona.

2.2 Základní změny právních předpisů v působnosti ERÚ

Energetický regulační úřad vydal v roce 2015 k zákonu č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákonu č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, následující prováděcí právní předpisy:

- **Vyhláška č. 194/2015 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v elektroenergetice a teplárenství**

Energetický regulační úřad vydal novou vyhlášku pro nové, IV. regulační období počínaje od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2018. Vzhledem k odlišnému přístupu k regulaci došlo proti dosavadní právní úpravě k vyčlenění části týkající se operátora trhu. Pro regulaci cen za činnost operátora trhu byla vydána samostatná vyhláška.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

- **Vyhláška č. 195/2015 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství**

Energetický regulační úřad vydal novou vyhlášku pro nové IV. regulační období počínající dnem 1. ledna 2016 a končící 31. prosince 2018. Pravidla regulace začleněná zejména do metodiky regulace na toto nové regulační období vycházejí z principů aplikovaných v dosavadních vyhláškách č. 140/2009 Sb. a č. 195/2014 Sb., které byly projektovány na předchozí, tj. III. regulační období. Vzhledem k odlišnému přístupu k regulaci došlo proti dosavadní právní úpravě k vyčlenění části týkající se regulace cen za činnosti operátora trhu.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

- **Vyhláška č. 196/2015 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen za činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství**

Energetický regulační úřad vyčlenil pro nové IV. regulační období od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2018 regulaci cen za činnosti operátora trhu do samostatné vyhlášky, a to jak pro činnosti v oblasti elektroenergetiky, tak v oblasti plynárenství.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

- **Vyhláška č. 262/2015 Sb., o regulačním výkaznictví**

Vyhláška byla vydána na základě zmocnění Energetického regulačního úřadu podle § 98a odst. 2 písm. e) energetického zákona a nahradila předchozí vyhlášku č. 59/2012 Sb., o regulačním výkaznictví, ve znění pozdějších předpisů.

Důvodem pro vydání nové vyhlášky byla zejména novela energetického zákona zákonem č. 131/2015 Sb., která vyvolala nutnost změny některých výkazů a souvisejících ustanovení dosavadní vyhlášky. Novela energetického zákona v § 9 odst. 1 nově ukládá provozovatelům distribučních soustav, provozovateli přenosové soustavy, provozovateli přepravní soustavy a držitelé licence na rozvod tepelné energie povinnost oznamovat v rámci regulačních výkazů nejpozději do 30. dubna souhrnné změny provozovaných energetických zařízení za uplynulý kalendářní rok. Na tuto novou povinnost ERÚ zareagoval vložením nového výkazu.

Novela energetického zákona změnila rovněž ustanovení § 19a upravující regulaci cen. Vyhláška v návaznosti na to reaguje na plánované změny v regulaci cen v elektroenergetice a plynárenství, aby vykazované údaje odpovídaly potřebám Energetického regulačního úřadu při cenové regulaci.

Vyhláška rovněž reflektuje změnu vybírání plateb na POZE a vazeb mezi provozovateli přenosové soustavy, distribučních soustav, povinně vykupujícími a operátorem trhu a stanoví nové výkazy pro povinně vykupující.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

- **Vyhláška č. 296/2015 Sb., o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení výkupních cen pro výrobu elektřiny a zelených bonusů na teplo a o stanovení doby životnosti výroben elektřiny a výroben tepla z obnovitelných zdrojů energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech)**

Novelou zákona o POZE zákonem č. 131/2015 Sb. došlo k úpravě, respektive rozšíření zmocnění k vydání prováděcího předpisu v tom smyslu, že ERÚ stanoví technicko-ekonomické parametry i pro definované výrobní tepla, přičemž dosavadní vyhláška

č. 347/2012 Sb., stanovila technicko-ekonomické parametry pouze pro výrobní elektřiny. Proto byla dosavadní vyhláška nahrazena novou vyhláškou, která stanoví technické a ekonomické parametry pro výrobní elektřiny a výrobní tepla. Rovněž s ohledem na neustálý vývoj a zdokonalování technologií využívajících OZE na jedné straně a změny cen vstupů na straně druhé je nezbytné technické a ekonomické parametry v čase měnit.

Jednou z klíčových oblastí vyhlášky je v její příloze aktualizace hodnot technicko-ekonomických parametrů výroben využívajících energii vody, biomasy a větru tak, aby byla dodržena kontinuita již dříve vyhlášených technicko-ekonomických parametrů. Další klíčovou oblastí vyhlášky je v příloze vyhlášky stanovení technicko-ekonomických parametrů pro výrobní tepla, které v souladu s novou textací zákona využívají bioplyn pro výrobu elektřiny a tepla v procesu vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET).

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

- **Vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem**

Vyhláška nahrazuje dosavadní vyhlášku č. 365/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ze které obsahově do značné míry vychází.

Nová právní úprava jednak vychází ze zkušeností Energetického regulačního úřadu s fungováním modelu trhu s plynem a z podnětů předaných účastníky trhu s plynem, jednak implementuje evropskou legislativu, a to nařízení Komise (EU) č. 312/2014 ze dne 26. března 2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích, a nařízení Komise (EU) č. 984/2013 ze dne 14. října 2013, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se doplňuje nařízení (ES) č. 715/2009. Další oblast úprav pak souvisí s novelou energetického zákona zákonem č. 131/2015 Sb., která přinesla mimo jiné určité změny v části energetického zákona upravujícího podmínky podnikání v plynárenství.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016 s výjimkou bodů, které nabývají účinnosti dnem 1. července 2016.

- **Vyhláška č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou**

Vyhláška nahradila dosavadní vyhlášku č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Nová vyhláška o Pravidlech trhu s elektřinou obsahově vychází do značné míry z vyhlášky č. 541/2005 Sb., v mnohém však bylo zapotřebí tuto právní úpravu změnit a doplnit, a to zejména v návaznosti na novelu energetického zákona zákonem č. 131/2015 Sb., a rovněž v návaznosti na praktické poznatky a zkušenosti s aplikací dosavadní právní úpravy. Vyhláška rovněž provádí zmocnění § 53 odst. 2 písm. g), h), j) a k) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 131/2015 Sb. a nahrazuje tak i dosavadní vyhlášku č. 193/2014 Sb., o způsobech a termínech účtování a hrazení ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2016.

2.3 Nová evropská legislativa

Mezi novou evropskou legislativu s významným dopadem pro sektor energetiky patřilo v roce 2015 nařízení (EU) č. 2015/1222. Toto nařízení obsahuje pravidla týkající se denního a vnitrodenního obchodování, koordinovaného výpočtu přenosových kapacit a definice nabídkových zón. V implementaci obsahu nařízení úřad zahájil úzkou spolupráci se společností ČEPS, a.s.

V souvislosti s připravovanými kodexy sítí se úřad v průběhu léta 2015 účastnil veřejné konzultace EK, zveřejněné 15. července, týkající se přípravy nové podoby vnitřního trhu s elektřinou. Tato veřejná konzultace představovala nezbytný první krok případného dalšího legislativního balíčku pro sektor elektroenergetiky a souvisela s připravovaným kodexem pro udržování výkonové rovnováhy elektrizačních soustav. V první polovině roku 2015 dále probíhala veřejná konzultace k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 ze dne 20. října 2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu, na jehož základě byla připravena novela tohoto nařízení.

Na poli aproximace práva EU přijal ERÚ národní gesci a spolugesci k několika nelegislativním návrhům a právním předpisům. Jednalo se zejména o:

- nařízení Komise (EU) 2015/703 ze dne 30. dubna 2015, kterým se stanoví kodex sítí pro pravidla týkající se interoperability a předávání údajů,
- rozhodnutí Komise (EU) 2015/715 ze dne 30. dubna 2015, kterým se mění příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám,
- prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1348/2014 ze dne 17. prosince 2014 o oznamování údajů za účelem provedení čl. 8 odst. 2 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií,
- nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení a
- sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a výborů regionů „Realizace nové politiky pro spotřebitele energie“. Gestorem je MPO.

2.4 Správní řízení

Seznam správních řízení vedených v roce 2015 je členěn dle typu. Podrobný seznam správních řízení je uveden na webových stránkách Energetického regulačního úřadu v kategorii Správní řízení.

1. Správní řízení vedená a ukončená v roce 2015 oddělením sporných a schvalovacích řízení ERÚ

I. Sporná řízení

Oddělení sporných a schvalovacích řízení vede sporná řízení ve smyslu ustanovení § 141 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, v rámci své působnosti v oblasti elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství.

V oblasti **elektroenergetiky** v roce 2015 ERÚ vedl 50 správních řízení, z nichž pravomocně ukončil **16 správních řízení**. Stejně jako v předchozích letech, se na úřad obracela řada držitelů licencí a zákazníků (či jejich zástupců) s návrhy na zahájení sporných

správních řízení v tomto odvětví energetiky. V tomto smyslu zůstává vedení sporných řízení týkajících se elektroenergetiky nejpočetnější rozhodovací agendou. Dá se říci, že složitost rozhodovaných sporů roste, neboť ubývá typově podobných případů a přibývá případů právně a věcně složitých.

Návrhy na rozhodnutí sporu Energetickým regulačním úřadem tvořily z části spory ve smyslu ustanovení § 52 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (především pak z fotovoltaických elektráren) a elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Jejich předmětem byla problematika vztahující se k účtování ceny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, zahrnutí elektřiny lokální spotřeby výrobců, jejichž spotřeba neprojde distribuční nebo přenosovou soustavou do celkového množství elektřiny, k němuž má být vztažena cena na krytí nákladů, a také nárok na výplatu podpory ode dne zaknihování akcií společnosti, která výplatu požaduje. Pro zákazníky odebírající elektřinu v domácnosti představují významnou rozhodovací agendu potom řízení podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. a) a e) energetického zákona, zejména pak ty, jejichž prostřednictvím se domáhají určení o vzniku, trvání či zániku právního vztahu založeného smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny nebo o splnění povinnosti z této smlouvy.

V oblasti **plynárenství** v roce 2015 ERÚ vedl 7 správních řízení, z nichž pravomocně ukončil **3 správní řízení**. V tomto odvětví energetiky je dlouhodobě řešeno nejméně sporů. Ve většině případů se v rozhodnutích deklarovalo, že právní vztah založený smlouvou o sdružených dodávkách plynu vznikl, trvá či zanikl ve smyslu ustanovení § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2 energetického zákona.

V oblasti **teplárenství** v roce 2015 ERÚ vedl 13 správních řízení, z nichž pravomocně ukončil **1 správní řízení**. Typicky pro teplárenství se jedná o spory ohledně uzavření smlouvy o dodávce tepelné energie či o její podstatné náležitosti v podobě ceny tepelné energie podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. a) energetického zákona.

II. Schvalovací řízení

V průběhu roku 2015 ERÚ v rámci zákonné kompetence podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. g) energetického zákona (pravidla provozování přenosové soustavy a distribučních soustav v elektroenergetice, obchodní podmínky operátora trhu, řády provozovatelů přepravní soustavy, zásobníku plynu a distribučních soustav v plynárenství) vedl 32 správních řízení, kdy pravomocně ukončil celkem **21 správních řízení**.

III. Správní řízení podle nařízení Komise (EU)

V průběhu roku 2015 ERÚ v rámci zákonné kompetence dle čl. 8 odst. 2 Nařízení Komise (EU) č. 984/2013, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se doplňuje nařízení (ES) č. 715/2009, podle Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám, příloha I bod 2.2.5. odst. 1, podle čl. 8 odst. 9 Nařízení Komise (EU) č. 984/2013, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se doplňuje nařízení (ES) č. 715/2009, a dle článku 15 odst. 1 nařízení Komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení, vedl 4 správní řízení, kdy v roce 2015 byla pravomocně ukončena **2 správní řízení**.

Jednalo se o správní řízení na žádost podle čl. 52 nařízení Komise (EU) č. 312/2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích, o povolení odkladu

povinnosti provozovatele přepravní soustavy splnit ustanovení nařízení, z moci úřední podle čl. 4 a čl. 5 Nařízení komise 2015/1222, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení, ve věci určení nominovaného organizátora trhu s elektřinou, podle ustanovení čl. 4 odst. 1, odst. 3 a čl. 5 Nařízení komise 2015/1222.

Celkem oddělení sporných a schvalovacích řízení v roce 2015 vedlo 106 správních řízení, z nichž bylo 43 pravomocně ukončeno.

Přehled vedených správních řízení dle agendy:

Sporná řízení	70
- elektroenergetika	50
- plynárenství	7
- teplárenství	13
Schvalovací řízení	32
Správní řízení dle nařízení Komise (EU)	4
Správní řízení celkem za rok 2015	106

Přehled pravomocně ukončených rozhodnutí dle agendy:

Rozhodnutí ve sporných řízeních	20
- elektroenergetika	16
- plynárenství	3
- teplárenství	1
Rozhodnutí ve schvalovacích řízeních	21
Rozhodnutí dle nařízení Komise (EU)	2
Rozhodnutí ve správních řízeních celkem za rok 2015	43

2. Správní řízení vedená a ukončená v roce 2015 na právním oddělení POZE

I. Správní řízení

V rámci právního oddělení POZE bylo v roce 2015 ukončeno **30 správních řízení**, jejichž předmětem bylo uložení pokuty za spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona, kterého se účastníci řízení dopustili porušením § 15a energetického zákona tím, že přes obdržení opakované žádosti o poskytnutí informací ve stanovených lhůtách nedoložili Energetickému regulačnímu úřadu požadované informace, které ERÚ opakovaně vyžadoval prostřednictvím žádosti o poskytnutí informací podle § 15a energetického zákona. Ve všech třiceti případech nabylo vydané rozhodnutí právní moci a vykonatelnosti.

II. Sporná řízení

V rámci právního oddělení POZE byla v roce 2015 a jsou dále vedena sporná řízení podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona, jejichž předmětem je rozhodování sporů týkajících se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů.

III. Výpomoc odboru správních řízení

V rámci výpomoci odboru správních řízení bylo v roce 2015 v rámci oddělení právního POZE vydáno celkem 61 příkazů, jejichž předmětem bylo uložení pokuty za porušení § 68

odst. 3 energetického zákona, tedy porušení zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení, které by mohly ohrozit plynárenské zařízení.

IV. Jiná správní řízení

V rámci právního oddělení POZE bylo v roce 2015 mimo sporná řízení podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona, jejichž předmětem je rozhodování sporů týkajících se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů, vedeno řízení o určení právního vztahu.

V. Pořádkové pokuty

V rámci řízení v širším slova smyslu byla uložena pořádková pokuta za hrubě urážlivé podání ke správnímu orgánu.

Přehled vydaných rozhodnutí dle agendy:

Správní řízení	30
Sporná řízení	9
Výpomoc odboru správních řízení	61
Jiná správní řízení	1
Pořádkové pokuty	1
Celkem vydaných rozhodnutí v roce 2015	102

3. Řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím

ERÚ v roce 2015 vydal celkem 16 odmítavých rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a to na základě procesního ustanovení § 15 zákona ve spojení s konkrétním ustanovením hmotného předpisu zákona v případech, kdy ERÚ jako povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhověl, a proto byl povinen vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti.

K vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti, resp. části žádosti, o poskytnutí informace, došlo v níže uvedených oblastech žádostí žadatelů o informaci.

Přehled vydaných rozhodnutí o odmítnutí:

Oblast licencí	2
Oblast regulace	2
Oblast kontroly	2
Oblast legislativně správní	4
Oblast podporovaných zdrojů	5
Ostatní	1
Celkem vydaných rozhodnutí v roce 2015	16

4. Řízení o rozkladu v roce 2015

Rozhodování o rozkladu jako opravném prostředku proti prvostupňovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu ve smyslu § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je svěřeno předsedkyni Energetického regulačního úřadu. Předsedkyně ERÚ rozhoduje o rozkladech na základě doporučení rozkladové komise zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu. Od prosince 2015 nahradily stávající rozkladovou komisi

předsedkyně ERÚ dvě rozkladové komise, jedna pro oblast obnovitelných zdrojů a jedna pro oblast zdrojů konvenčních.

Rozkladové komise předsedkyně ERÚ projednaly v roce 2015 celkem 90 rozkladů. Na základě jejich projednání bylo vydáno 81 rozhodnutí o rozkladu, 2 řízení o rozkladu byla přerušena. O 7 rozkladech projednaných rozkladovou komisí předsedkyně Energetického regulačního úřadu nebylo rozhodnutí o rozkladu do konce roku 2015 vydáno. Předsedkyně ERÚ v roce 2015 dále vydala 21 rozhodnutí o rozkladech, které byly rozkladovou komisí projednány ještě v roce 2014.

Celkem předsedkyně Energetického regulačního úřadu v roce 2013 vydala 102 rozhodnutí o rozkladu.

Přehled rozhodnutých rozkladů dle agendy:

Rozklady proti rozhodnutím ve sporných řízeních	33
- elektroenergetika	29
- plynárenství	1
- teplárenství	3
Rozklady proti rozhodnutím o správních deliktech	31
- podle energetického zákona	14
- podle zákona o cenách	16
- podle zákona o ochraně spotřebitele	1
Rozklady ve věci žádostí o informace	13
Rozklady proti rozhodnutím ve věcech licenčních	24
Rozklady ostatní	1
Rozhodnutí o rozkladu celkem za rok 2015	102

3 Ochrana spotřebitele – postavení na liberalizovaném energetickém trhu

Ochrana spotřebitele na energetickém trhu je upravena zejména v zákoně č. 458/2000 Sb., energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů, v zákoně č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Zákony upravující ochranu spotřebitele v ČR byly přijaty za účelem harmonizace právního řádu ČR se směrnicemi a nařízeními EU.

3.1 Politika a strategie v ČR a EU

Cílem ochrany spotřebitele i nadále zůstává snaha o maximální odstranění nerovnosti mezi postavením slabší strany – spotřebitele – ve smluvním vztahu se stranou silnější – dodavatelem.

Aspektem směřujícím k posílení ochrany spotřebitele je i možnost přístupu k objektivním a transparentním údajům o jejich spotřebě, cenách a nákladech na služby, o náležitostech a termínech vyúčtování dodávek energií a souvisejících služeb.

Energetický regulační úřad v zájmu ochrany spotřebitele spolupracuje s občanskými sdruženími a dalšími organizacemi založenými za účelem ochrany práv spotřebitele.

Právní ochrana spotřebitele

Česká republika v období roku 2015 podpořila postavení spotřebitele na trhu, a to novelou zákona č. 458/2000 Sb., kdy byla zpracována a pod č. 131/2015 Sb. vydána novela energetického zákona. V ustanovení § 11a došlo k výraznému prohloubení ochrany spotřebitele a jeho možných postupů při ukončení smluv o sdružených službách dodávky ještě do 15-ti dnů ode dne zahájení dodávky elektřiny/plynu. Byl tak výrazně usnadněn proces ukončení smluvního vztahu s dodavateli.

V rámci postupu dosažení stanovených cílů při ochraně spotřebitele jednotlivými směrnicemi EU spolupracuje ERÚ za tímto účelem s obdobnými institucemi v rámci EU, jako je např. NEON (National Energy Ombudsmen Network - Síť národních energetických ombudsmanů), CEER.

Energetický regulační úřad si klade za svůj cíl zpřístupnit nejpočetnějšímu segmentu spotřebitelů – domácnostem – nezbytnou orientaci na liberalizovaném trhu, především pokud jde o ceny energií a kvalitu dodávek komodity.

V roce 2015 ERÚ dokončoval proces zjednodušení vyúčtování za sdružené služby dodávky elektřiny a plynu, aby byly faktury srozumitelné většině spotřebitelů z řad domácností; proto ERÚ navrhl úpravu vyhlášky č. 210/2011 Sb., která stanoví rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb.

3.2 Řešení sporů

Energetický regulační úřad každoročně přijímá a vyřizuje velké množství podání spotřebitelů, jejichž náplň je tematicky velmi široká. Řešené případy lze shrnout do několika skupin - týkají se postupů souvisejících se změnou dodavatele; smluvních podmínek a sankcí za předčasně ukončenou smlouvu; cen a fakturace; neoprávněných odběrů a následků s tím spojených; podomního prodeje a nekalých praktik obchodníků; a v neposlední řadě důsledků

e-aukci. Objevují se i složité případy, které spadají svým obsahem hned do několika výše uvedených kategorií.

Odbor právní ochrany spotřebitele nemá oprávnění vydávat závazná rozhodnutí, jeho činnost spočívá v konciliaci, případně mediaci mezi spotřebiteli a dodavateli energií. Řízení formou conciliace, případně mediace je neformální a spotřebitel může řízení kdykoli ukončit bez jakékoli sankce.

V oblasti činnosti ochrany spotřebitele za rok 2015 úřad evidoval celkem 7107 podnětů. Většina podnětů se týkala postupu při změně dodavatele, postupu podomních prodejců, sankcí a fakturace. Zbývající část podnětů se zabývala především otázkami souvisejícími s novelou energetického zákona a aplikací zákona na ochranu spotřebitele.

Podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona v roce 2015 rozhodoval ERÚ spory mezi zákazníkem a držitelem licence (tzv. zákaznické spory), tj. spory o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce plynu nebo elektřiny, spory o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu, vznikl, trvá nebo zanikl, a dále spory o poskytnutí náhrady za nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb v plynárenství. Podle těchto ustanovení je nezbytnou podmínkou pro zahájení řízení před Energetickým regulačním úřadem (v rámci jeho věcné příslušnosti) ve věci tzv. spotřebitelského sporu návrh zákazníka, což je také jediným možným prostředkem, jak řízení zahájit (tzv. dispoziční procesní zásada). ERÚ je dále podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. f) energetického zákona příslušný rovněž k výkonu kontroly v energetických odvětvích a k výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v oblasti podnikání v energetických odvětvích (uplatňování nekalých obchodních praktik, zákaz diskriminace spotřebitele a plnění povinností v souvislosti s informováním spotřebitele o ceně za poskytované služby).

Informační centrum pro zákazníka

Webové stránky úřadu v roce 2015 rozšířily informovanost spotřebitele zjednodušením přístupu spotřebitele ke kontaktům, na kterých mohou žádat o odbornou pomoc.

Kategorie webových stránek s názvem Informační centrum pro zákazníka shrnuje činnost ERÚ ve vztahu k ochraně spotřebitele v energetických odvětvích. Popisem činnosti Odboru právní ochrany spotřebitele a zveřejněním kontaktů tak umožňuje spotřebitelům orientovat se, na koho se se svým problémem obrátit.

4 Regulace v síťových odvětvích

4.1 Zásady cenové regulace

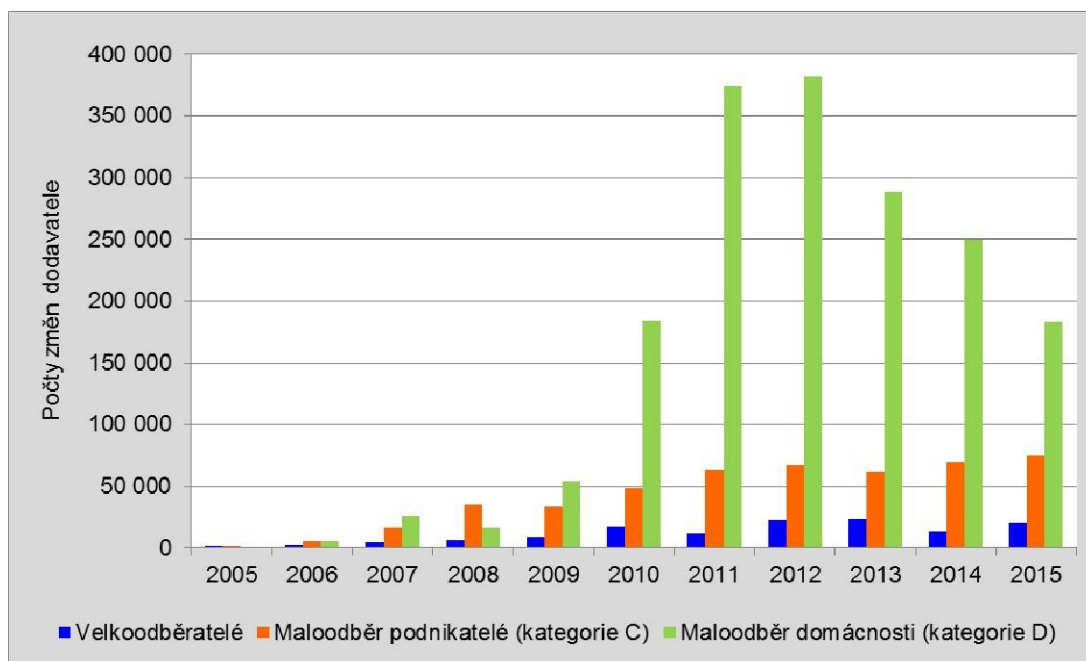
Rok 2015 byl posledním rokem prodlouženého III. regulačního období, které bylo proti původnímu záměru šestileté. V průběhu tohoto období ERÚ intenzivně připravoval pravidla a zásady regulace pro navazující regulační období. V roce 2015 ERÚ zveřejnil *Zásady cenové regulace pro období 2016–2018 pro odvětví elektroenergetiky, plynárenství a pro činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství* popisující postupy regulace cen pro IV. regulační období včetně definice principů regulace na toto období.

4.2 Elektroenergetika

Trh s elektřinou 2015

V roce 2015 změnilo dodavatele elektřiny téměř 278 tisíc zákazníků, což představuje relativní meziroční pokles změn dodavatele elektřiny o 17 procent. Za celkovým poklesem změn dodavatele elektřiny stojí pokles v segmentu domácností o 27 procent. V ostatních segmentech došlo k meziročnímu zvýšení počtu převodů odběrných míst k jinému dodavateli, pro segment velkoodběratelů o 52 procenta, a pro segment maloodběru podnikatelů o 7 procent.

Graf č. 1 - Roční změny dodavatele elektřiny u hlavních kategorií zákazníků

Zdroj: OTE, a. s.

4.2.1 Tvorba a stanovení cen

V průběhu roku 2015 byly dokončeny zásady cenové regulace pro období 2016-2018 pro odvětví elektroenergetiky a pro činnosti operátora trhu v elektroenergetice. Zároveň byly pro nové regulační období stanoveny výchozí parametry regulace pro jednotlivé provozovatele přenosové a distribučních soustav v souladu s výše uvedenými zásadami. Na

konci roku 2015 byly již podle nových zásad cenové regulace stanoveny ceny za související službu v elektroenergetice a další regulované ceny pro rok 2016.

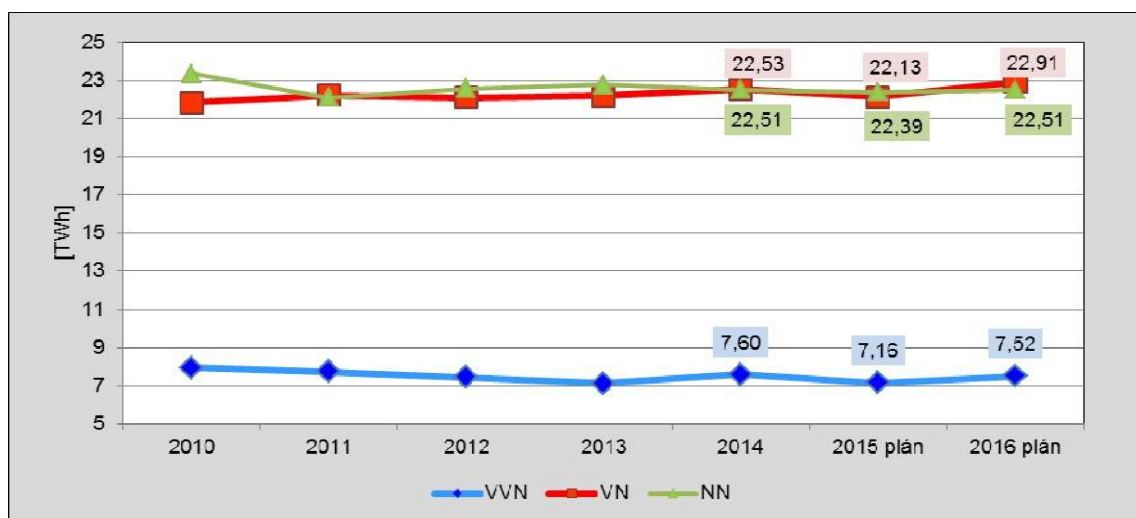
V roce 2015 bylo vydáno cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2015 ze dne 26. listopadu 2015, kterým se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice a další regulované ceny (dále jen cenové rozhodnutí ERÚ č. 7/2015), a cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 8/2015, ze dne 26. listopadu 2015, kterým se stanovují ceny za související službu v elektroenergetice odběratelům ze sítí nízkého napětí.

Vydání těchto dvou cenových rozhodnutí předcházelo v roce 2015 cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 1/2015 ze dne 4. září 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2014 ze dne 25. listopadu 2014, kterým se stanovují regulované ceny související s dodávkou elektřiny, ve kterém byla stanovena cena za činnost poskytování údajů z evidence o obchodních transakcích na trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu pro rok 2015. Důvodem tohoto kroku bylo naplnění povinností vyplývajících z nařízení REMIT.

4.2.2 Regulované ceny za související službu v elektroenergetice

Výše regulovaných cen souvisejících s dodávkou elektřiny jsou ovlivněny výchozími parametry regulace, investiční aktivitou provozovatelů soustav, odběrem elektřiny, na který jsou jednotlivé ceny rozpočítány (graf č. 2), rezervovanou kapacitou přenosové soustavy a distribučních soustav, cenou silové elektřiny na krytí ztrát v přenosové soustavě a v distribučních soustavách, změnou předpokládané výroby elektřiny z POZE, a dále korekčními a inflačními faktory.

Graf č. 2 - Vývoj odběru elektřiny z úrovní VVN, VN a NN

Pozn.: VVN – velmi vysoké napětí; VN – vysoké napětí; NN – nízké napětí

Přehled regulovaných cen souvisejících s dodávkou elektřiny pro rok 2016

Cena zajišťování přenosu elektřiny

Cena zajišťování přenosu elektřiny je složena z ceny za rezervovanou kapacitu přenosové soustavy a z ceny za použití sítí přenosové soustavy.

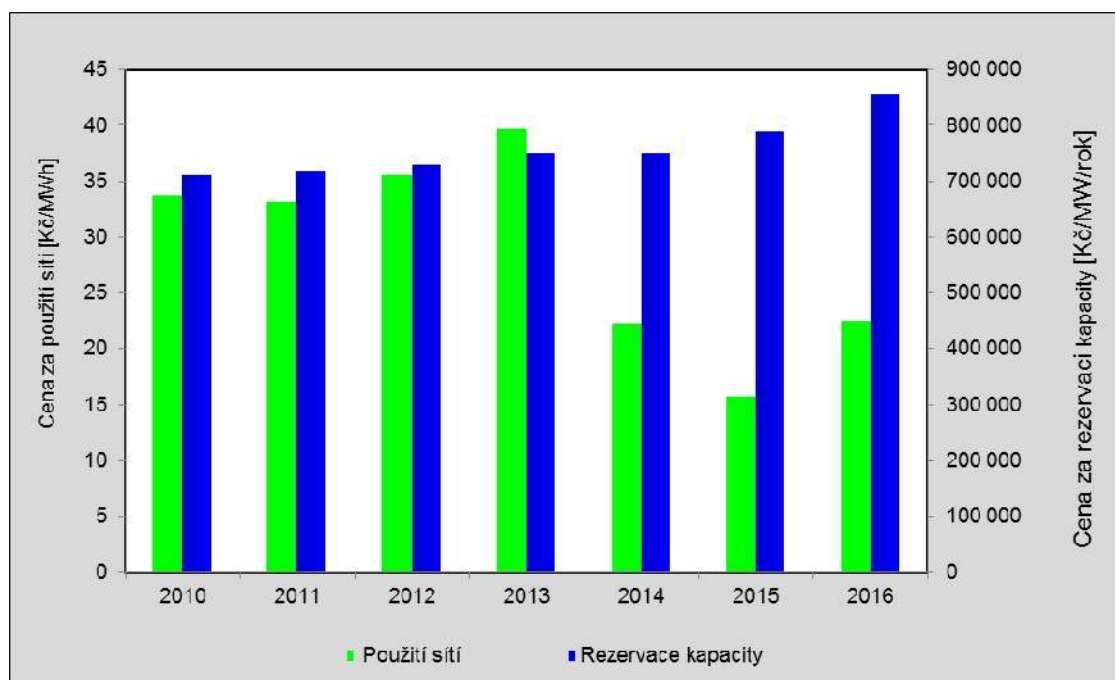
Cena za rezervovanou kapacitu přenosové soustavy meziročně vzrostla o 8,4 procenta. Nárůst ceny za rezervovanou kapacitu je způsobený nárůstem upravených povolených výnosů provozovatele přenosové soustavy, které byly stanoveny v souladu se zásadami cenové regulace pro IV. regulační období, a zároveň meziročním poklesem rezervované kapacity.

Cena za použití sítí přenosové soustavy meziročně vzrostla o 43,3 procenta. Meziroční nárůst je způsobený tím, že do cen roku 2015 vstupoval výrazný záporný korekční faktor za použití sítí, který cenu pro rok 2015 významně snížil. Do cen roku 2016 vstupuje velmi malý korekční faktor, který má na cenu jen minimální vliv.

Vývoj cen zajišťování přenosu elektřiny v letech 2010 až 2016 je uveden v grafu č. 3.

Graf č. 3 - Vývoj jednotlivých složek cen zajišťování přenosu elektřiny

Cena zajišťování distribuce elektřiny

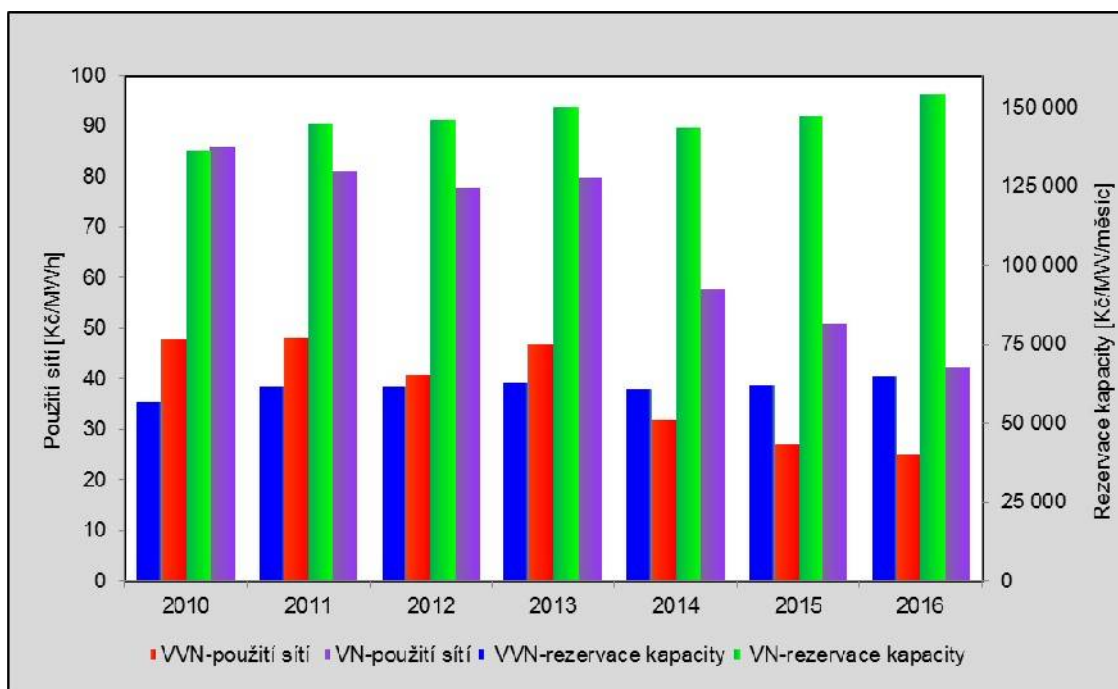
Cena zajišťování distribuce elektřiny na úrovních velmi vysokého napětí (VVN) a vysokého napětí (VN) se skládá z ceny za rezervovanou kapacitu distribuční soustavy a z ceny za použití sítí distribuční soustavy. Cena zajišťování distribuce elektřiny na úrovni nízkého napětí (NN) se skládá z ceny za příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem a z ceny za distribuované množství elektřiny.

Cena za rezervovanou kapacitu distribuční soustavy na hladině VVN meziročně narostla o 4,7 procenta, na hladině VN cena za rezervovanou kapacitu distribuční soustavy meziročně vzrostla o 4,6 procenta. Nárůst ceny za rezervovanou kapacitu distribuční soustavy byl způsoben především nárůstem upravených povolených výnosů.

Cena za použití sítí distribuční soustavy meziročně poklesla o 7,5 procenta na hladině VVN, na hladině VN cena za použití sítí distribuční soustavy meziročně poklesla o 17,1 procenta. Pokles ceny za použití sítí distribuční soustavy je dán především poklesem ceny silové elektřiny na krytí ztrát v distribučních soustavách a zároveň poklesem povoleného množství ztrát. Současně došlo k nárůstu předpokládaného množství elektřiny zpoplatněného cenou za použití sítí distribuční soustavy a ke zrušení podpory decentrální výroby elektřiny, která byla financována složkou ceny za distribuci elektřiny obsažené v ceně za použití sítí.

Vývoj obou uvedených složek ceny za distribuci elektřiny v letech 2010 až 2016 je uveden v grafu č. 4.

Graf č. 4 - Vývoj jednotlivých složek ceny zajišťování distribuce elektřiny na napěťových hladinách VVN a VN

Složka ceny na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů energie

Složka ceny na podporu elektřiny z POZE je pro rok 2016 stanovena pro napěťovou hladinu VVN a VN na základě sjednaného rezervovaného příkonu na 104 174,51 Kč/MW/měsíc. Na napěťové hladině NN je na základě jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem stanovena na 23,96 Kč/A/měsíc. Maximální platba za složku ceny na podporu elektřiny je určena součinem částky 495 Kč/MWh a celkového odebraného množství elektřiny.

Náklady neuhrazené tržbami z plateb složky ceny na podporu elektřiny z POZE jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu podle již zmíněného zákona č. 165/2012 Sb.

Cena za systémové služby

Cena za systémové služby meziročně poklesla o 5,3 procenta a její výše pro rok 2016 činí 99,71 Kč/MWh. Pokles této ceny je dán především nižšími náklady na nákup podpůrných služeb.

Cena za činnost operátora trhu v elektroenergetice

Cena za činnosti operátora trhu v elektroenergetice byla nově vztažena na odběrná místa a je pro rok 2016 stanovena ve výši 6,58 Kč/odběrné místo/měsíc.

Cena dodávky elektřiny pro domácnosti a podnikatelský maloodběr

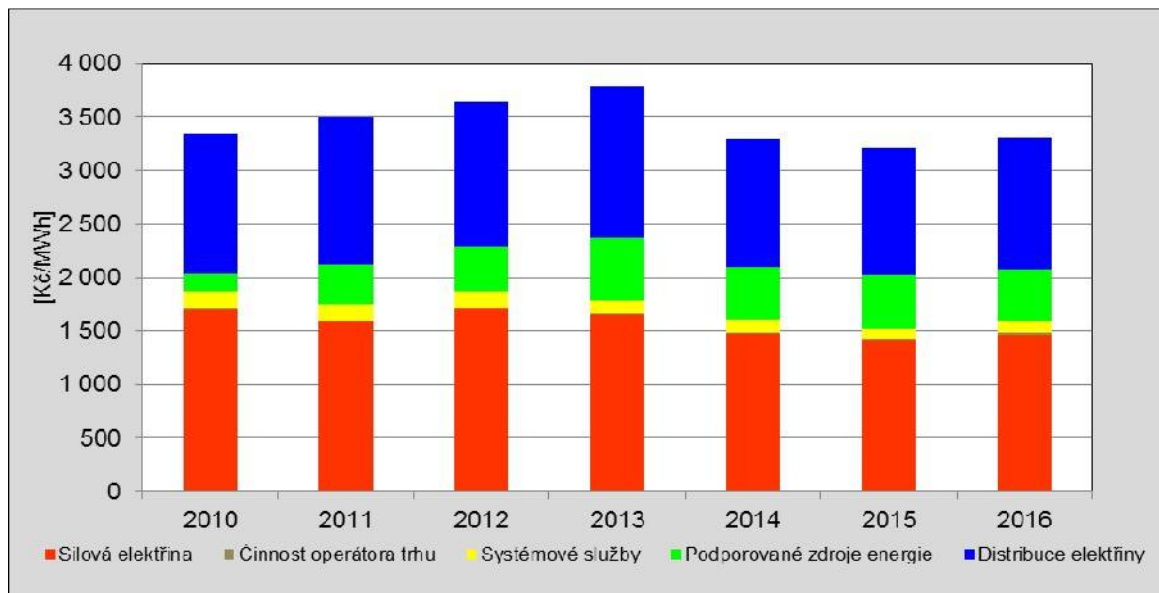
Průměrná regulovaná složka ceny související s dodávkou elektřiny pro maloodběr domácností pro rok 2016 činí 1841,73 Kč/MWh, což představuje meziroční nárůst o 1,8 procenta (při srovnání ceny za distribuci elektřiny za rok 2015 na stejný charakter a výši plánovaného odběru elektřiny jako pro rok 2016).

Průměrná regulovaná složka ceny související s dodávkou elektřiny pro maloodběr podnikatelů pro rok 2016 činí 2096,92 Kč/MWh, což představuje meziroční nárůst

o 2,5 procenta (při srovnání ceny za distribuci elektřiny za rok 2015 na stejný charakter a výši plánovaného odběru elektřiny jako pro rok 2016).

Vývoj průměrné ceny dodávky elektřiny pro maloodběr domácností a jejích jednotlivých složek od roku 2010 je uveden v grafu č. 5.

Graf č. 5 - Vývoj průměrné ceny dodávky elektřiny pro domácnosti

4.2.3 Neregulovaná cena silové elektřiny

Výše ceny silové elektřiny je na současném liberalizovaném trhu závislá především na cenové úrovni produktů obchodovaných na burzách s elektřinou. Pro český trh je rozhodující obchodování na burze EEX v Německu (European Energy Exchange AG) a Energetické burze Praha PXE (Power Exchange Central Europe), kde pokračoval trend poklesu ceny z hodnot okolo 34 EUR/MWh na hodnoty pod 30 EUR/MWh, převážně způsobený výrobou elektřiny z POZE, které mají velmi nízké marginální náklady na vyrobené množství elektřiny a mnohdy vyrábí i za záporné ceny v důsledku existujících podpor. Aritmetický průměr cen sledovaného období je 32 EUR/MWh.

4.2.4 Posouzení plánu rozvoje přenosové soustavy

Provozovatel přenosové soustavy společnost ČEPS, a. s., má podle § 24 odst. 10 písm. j) energetického zákona povinnost každoročně zpracovávat desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy včetně plánu investičního. Hlavní myšlenkou dlouhodobého plánování výstavby a modernizace energetické infrastruktury je nalezení optimálního způsobu postupné integrace energetických trhů v Evropě.

Investiční plán společnosti ČEPS, a. s., odráží období 2016 - 2025 a zahrnuje objem investičních výdajů ve výši 46,14 mld. Kč za deset let, přičemž investice budou rozloženy víceméně rovnoměrně na každý rok. Průměrná roční míra předpokládaných investičních výdajů činí 4,61 mld. Kč. Plánované investice jsou, kromě potřeby zajistit vyvedení výkonu nových zdrojů, vyvolány také snahou o podporu trhu v rámci domácí i mezinárodní spolupráce a přijatou koncepcí postupné obnovy přenosové soustavy. Postupná obnova přenosové soustavy zahrnuje bezmála čtvrtinu v současnosti provozovaných vedení 400 kV. Zároveň dojde k postupnému útlumu sítě 200 kV a její náhradě soustavou 400 kV. Plán počítá s modernizací zdrojů v severozápadních Čechách (Ledvice, Počeradý, Mělník) a vyvedením

příslušného výkonu. Požadavky na připojení do sítě zahrnuje rovněž investice do rozšíření sítě v souvislosti s dostavbou jaderných elektráren Temelín a Dukovany. Další investiční opatření si vyžaduje vyvedení výkonu větrného parku Chomutov s výkonem 140 MW a dalších OZE o výkonu 100 MW na Karlovarsku. Nárůst spotřeby elektřiny v některých regionech (zejména západní Čechy, Ostravsko, pražská aglomerace) vyvolává potřebu zvyšování transformačního výkonu soustavy, což má za následek budování či rozšiřování rozvodů a transformoven 400kV/110kV (Dětmarovice, Lískovec, Verněřov, Vítkov, Malešice, nová napájecí stanice Praha – Sever a Milín).

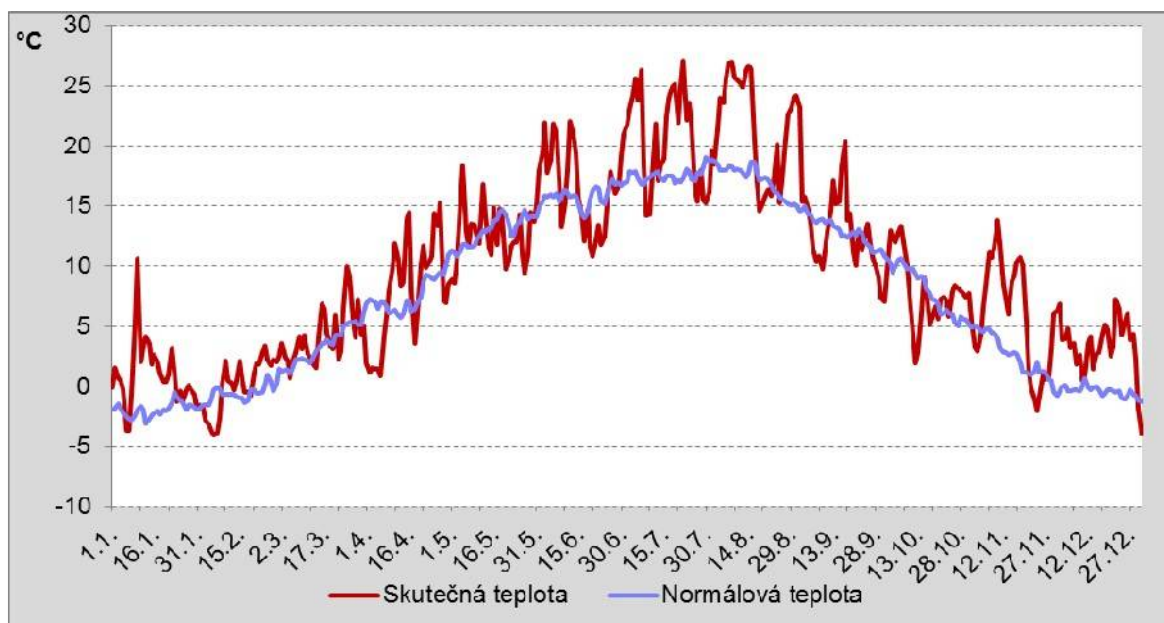
Vzhledem ke zvyšujícímu se výkonu neplánovaných toků ze zahraničí, především z Německa, dochází k ohrožení bezpečnosti elektrizační soustavy ČR. Pro zachování bezpečnosti provozu a zajištění plnění bezpečnostního kritéria N-1 v přenosové soustavě zahájila ČEPS, a. s., po dohodě s německou stranou výstavbu transformátorů s regulací fáze (PST - Phase Shifting Transformer) na dvou paralelních linkách na česko-německém profilu (4 zařízení o instalovaném průchozím výkonu 850 MVA, což představuje maximální průchozí výkon 1700 MVA na jednu přeshraniční linku), jejichž zprovoznění a uvedení do provozu je očekáváno na konci roku 2016. Lze jimi regulovat tok činného výkonu ve větvi, do které je transformátor zařazen.

Energetický regulační úřad desetiletý investiční plán předložený společností ČEPS, a. s., na léta 2016 až 2025 obdržel až 19. ledna 2016. ČEPS, a.s., musí totiž současně předložit, v souladu s ustanovením § 16 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, závazné stanovisko MPO. Uvedené ministerstvo vydalo souhlasné závazné stanovisko 11. ledna 2016.

4.3 Plynárenství

Skutečná spotřeba plynu v ČR dosáhla v roce 2015 podle předběžných údajů hodnoty 81 085,9 GWh (7609,2 mil. m³). Ačkoli v zimních měsících panovalo poměrně teplé počasí, došlo ve srovnání s rokem 2014 k mírnému nárůstu skutečné spotřeby o 4,5 procenta.

Graf č. 6 - Porovnání skutečné a normálové teploty v roce 2015

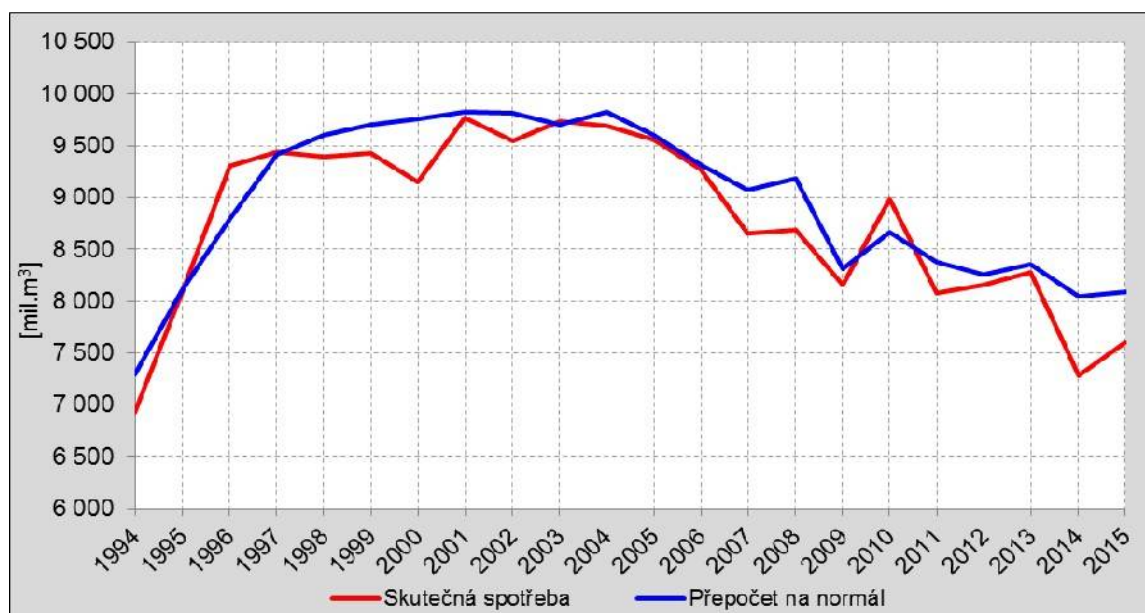

Z grafu č. 6 je patrné, že průměrné denní teploty v roce 2015 byly po většinu roku vyšší než hodnoty dlouhodobých normálových teplot.

Nejvyšší měsíční spotřeba plynu v ČR byla zaznamenána v lednu ve výši 11 492,8 GWh (1081,3 mil. m³). Maximální denní spotřeba plynu byla naměřena 5. února 2016 ve výši 453,1 GWh (42,6 mil. m³) při průměrné denní teplotě -3,4 °C. Pro tento den byl úřadem zpracován kontrolní hodinový odečet.

Skutečná roční spotřeba plynu v roce 2015 přepočtená na teplotní podmínky dlouhodobého normálu činila 86 174,1 GWh (8087,0 mil. m³). Vývoj skutečné a přepočtené spotřeby plynu v ČR v letech 1994–2015 zobrazuje graf č. 7.

Graf č. 7 - Vývoj roční spotřeby plynu (1994-2015)

Podíly na spotřebě jednotlivých kategorií zákazníků za rok 2015 jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Porovnání spotřeby plynu v roce 2015 podle kategorií

Kategorie	Roční spotřeba [GWh]	Podíl na spotřebě [%]
Velkoodběratel	37 562,1	46,4
Střední odběratel	7 889,5	9,7
Maloodběratel	11 257,5	13,9
Domácnost	23 123,0	28,5
Ostatní plyn	1 235,8	1,5

Pozn.: Ostatní plyn zahrnuje např. ztráty plynu v soustavách a vlastní spotřebu výrobců plynu.

4.3.1 Trh s plynem

Maloobchodní trh

Jako maloobchodní trh s plynem je chápáno prostředí, kde obchodníci s plynem dodávají plyn jako komoditu a související služby konečným spotřebitelům. V roce 2015 dodávalo plyn zákazníkům v ČR 88 držitelů licence na obchod s plynem (obchodníků).

K 31. prosinci 2015 bylo v ČR evidováno 2 844 334 odběrných míst zákazníků, což představuje meziroční úbytek odběrných míst o 4825. Rozdělení odběrných míst na jednotlivé kategorie zákazníků je uvedeno v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2 – Počet odběrných míst plynu v roce 2015 podle kategorií

Kategorie zákazníka	Počet odběrných míst	Podíl [%]
Velkoodběratel	1 606	0,1
Střední odběratel	6 814	0,2
Maloodběratel	199 725	7,0
Domácnost	2 636 189	92,7
Celkem	2 844 334	100,0

Z celkem 177 762 změn dodavatele plynu evidovaných ERÚ v roce 2015 bylo 154 465 uskutečněno u zákazníků kategorie domácnost. Pokračoval tak trend pozvolného poklesu počtu změn dodavatele z minulých let.

Přehled počtu změn dodavatele v jednotlivých kategoriích je uveden v tabulce č. 3 a 4.

Tabulka č. 3 – Počet změn dodavatele plynu v období 2011 - 2015

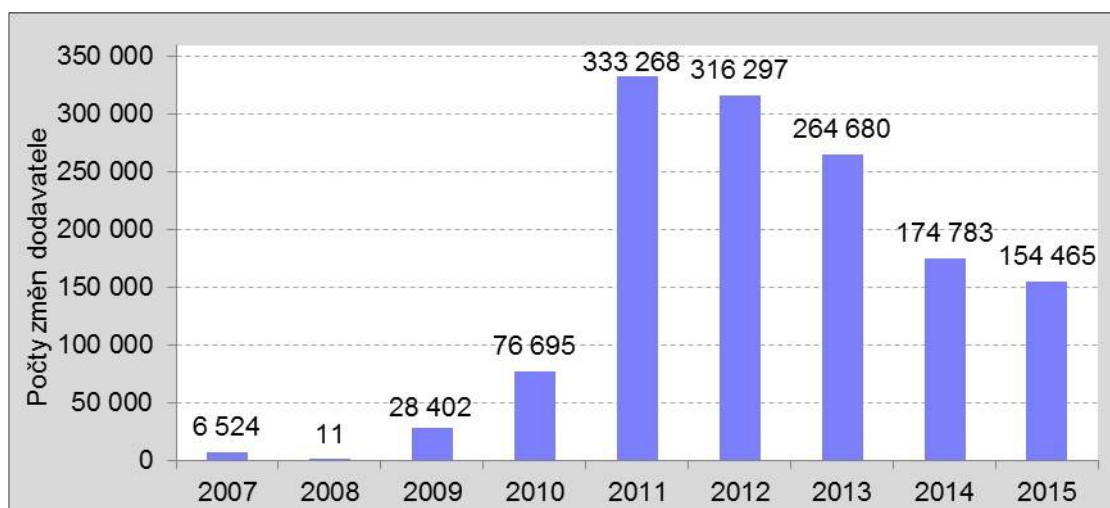
	2011	2012	2013	2014	2015
Velkoodběratel	537	979	449	330	329
Střední odběratel	1 142	2 951	3 061	1 572	1 326
Maloodběratel	26 994	27 829	29 091	23 704	21 642
Domácnost	333 268	316 297	264 680	174 783	154 465
Celkem	361 941	348 056	297 281	200 389	177 762

Tabulka č. 4 – Počet změn dodavatele plynu v roce 2015

Kategorie zákazníka	2015	2015	2015
	Počet změn dodavatele	Celkový počet odběrných míst	Switching [%]
Velkoodběratel	329	1 606	20,5
Střední odběratel	1 326	6 814	19,5
Maloodběratel	21 642	199 725	10,8
Domácnost	154 465	2 636 189	5,9
Celkem	177 762	2 844 334	6,2

Vývoj počtu změn dodavatele plynu od začátku liberalizace trhu s plynem v ČR u kategorie domácnost znázorňuje graf č. 8.

Graf č. 8 - Roční změny dodavatele plynu u kategorie domácnost

Velkoobchodní trh

Jako velkoobchodní trh s plynem je chápáno prostředí, kde obchodníci s plynem obchodují s touto komoditou mezi sebou. ERÚ monitoruje fungování tohoto prostředí a dohlíží na dodržování závazných pravidel, aby nedocházelo k diskriminaci nebo poškozování některých subjektů na trhu. Velkoobchodní cena dodávky plynu není úřadem regulována.

V roce 2015 bylo dosaženo rekordního nárůstu obchodování na vnitrodenním trhu s plynem organizovaném společností OTE, a.s., kde objem obchodů dosáhl celkové hodnoty 2228 GWh. Meziroční nárůst činil rekordních 236 procent proti roku 2014, ve kterém účastníci obchodování uzavřeli obchody v objemu 661 GWh.

Hodnoty průtoku plynu na vstupu do ČR přes hraniční předávací stanici (HPS) Lanžhot a přes HPS Hora Svaté Kateřiny potvrzují trend z předchozích let ve využívání přepravní soustavy ve směru západ-východ. Přes HPS Lanžhot proteklo za rok 2015 do ČR přibližně 143 GWh plynu, naopak přes HPS Hora Svaté Kateřiny a Brandov na vstupu do ČR byly zaznamenány objemy v řádech stovek GWh denně.

4.3.2 Tvorba a stanovení cen

Konečné ceny za dodávku plynu se skládají z části regulované Energetickým regulačním úřadem a z části neregulované. Úřad není zmocněn stanovit ceny za služby dodávky obchodníků s plynem a ceny za uskladňování, a proto jsou tyto složky celkové ceny dodávky neregulované.

Energetický regulační úřad stanovil v roce 2015 regulované ceny pro licencovanou činnost přeprava plynu, distribuce plynu a pro činnosti operátora trhu pro rok 2016. Cenovým rozhodnutím jsou také stanoveny podmínky tvorby ceny plynu dodavatele poslední instance.

Regulované ceny související s dodávkou plynu pro rok 2016 uvedené v cenovém rozhodnutí byly stanoveny na základě energetického zákona, vyhlášky č. 195/2015 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství, vyhlášky č. 196/2015 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen za činnosti operátora trhu v elektroenergetice a plynárenství a Zásad cenové regulace.

4.3.3 Regulované části ceny související s dodávkou plynu

Cena za přepravu plynu

V ČR provozuje přepravní soustavu společnost NET4GAS, s.r.o., na základě výlučné licence na činnost přeprava plynu udělené Energetickým regulačním úřadem.

Celkové upravené povolené výnosy provozovatele přepravní soustavy pro rok 2016 se zvýšily přibližně o 3,83 procenta proti roku 2015. Jedním z důvodů tohoto nárůstu je pětínové navýšení povolených nákladů provozovatele přepravní soustavy. Dalším důvodem, který měl negativní vliv na výši ceny za přepravu plynu, je kladná hodnota korekčního faktoru, tvořící přibližně 8 procent z celkových upravených povolených výnosů. Kladná hodnota korekčního faktoru vznikla z důvodu nižšího využití vstupních hraničních bodů přepravní soustavy proti plánovaným hodnotám. Pozitivní vliv na hodnotu upravených povolených výnosů pro rok 2016 měl zejména pokles nákladů na poskytování služby flexibility, která představuje jeden z nástrojů pro zajištění fyzického vyvažování plynárenské soustavy.

Cena za přepravu plynu do domácího bodu, která je součástí regulovaných cen za distribuci plynu, byla pro rok 2016 stanovena v průměrné výši 18,74 Kč/MWh. Tato

položka tvoří přibližně 1,5–2,2 procenta z celkové ceny dodávky plynu v závislosti na zařazení zákazníka do kategorie domácnost, maloodběratel, střední odběratel nebo velkoodběratel.

Variabilní části cen za přepravu plynu jsou stanoveny na stejné cenové úrovni jako ceny pro rok 2015. Výjimkou je pevná cena za přepravený plyn pro body zásobníků plynu, kde došlo pro rok 2016 k nárůstu ceny z 0,08 Kč/MWh na 0,37 Kč/MWh z důvodu vyšší spotřeby plynu pro pohon kompresních stanic, které jsou nezbytné pro zajištění dodávky plynu do výstupních bodů přepravní soustavy. Fixní složky cen na vstupních a výstupních hraničních bodech a bodech zásobníků plynu zůstaly zachovány na úrovni tarifů pro rok 2015.

V důsledku povinnosti aplikovat do národního modelu trhu s plynem nadřazené nařízení Komise (EU) č. 984/2013 ze dne 14. října, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách, a kterým se doplňuje nařízení (ES) č. 715/2009, došlo v druhé polovině roku 2015 k další výrazné úpravě Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2014 ze dne 25. listopadu 2014, o regulovaných cenách souvisejících s dodávkou plynu, ve znění cenového rozhodnutí č. 2/2015 ze dne 4. září 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, které obsahuje ceny a podmínky uplatňované pro rok 2015.

Ceny za distribuci plynu

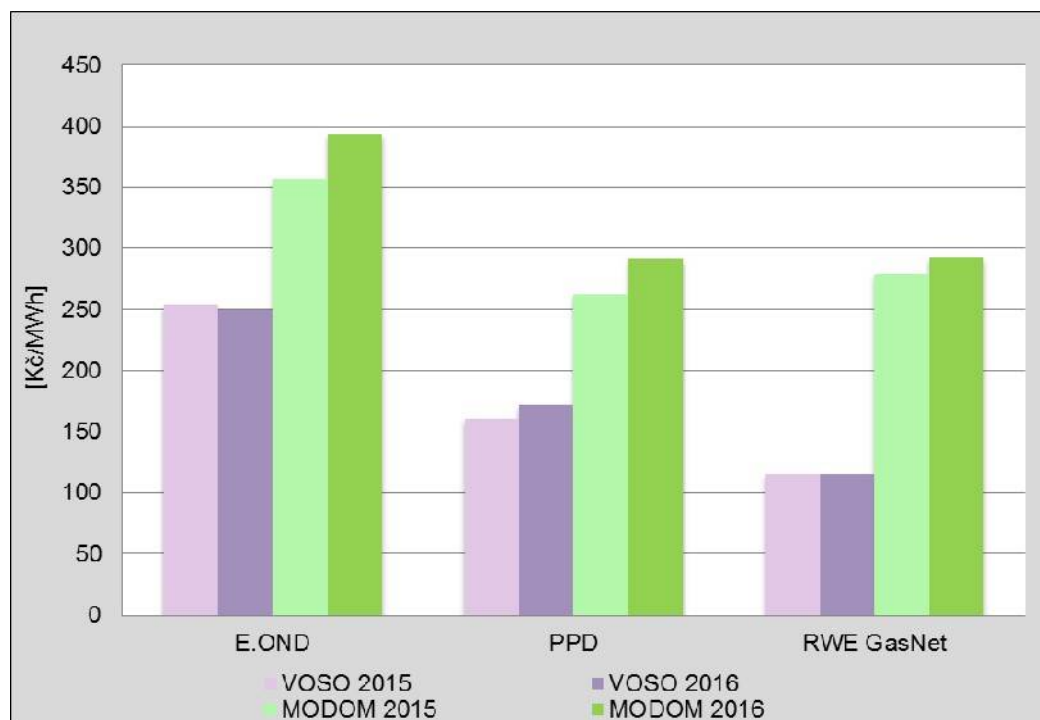
Distribucí plynu je označována doprava plynu do jednotlivých odběrných míst zákazníků místně příslušnou distribuční soustavou.

Regulovaná cena za distribuci plynu je ve většině případů dvousložková. Skládá se z variabilní a stálé složky ceny. Jednosložková cena se uplatňuje pouze ve specifických případech.

Cena za distribuci plynu zahrnující přepravu plynu do domácího bodu vzrostla pro všechny kategorie zákazníků pro rok 2016 proti předchozímu roku v průměru o 2,65 procenta.

Hlavními důvody navýšení byl nárůst cen za přepravu plynu do domácího bodu, pokles plánovaného distribuovaného množství plynu a kladné hodnoty korekčních faktorů, které představují rozdíl mezi skutečnými a plánovanými tržbami za distribuci plynu ve sledovaném období. Pozitivní vliv měl pokles nákladů souvisejících s pořízením plynu na krytí povoleného množství ztrát a vlastní technologickou spotřebu v distribučních soustavách. Graf č. 9 znázorňuje porovnání průměrných regulovaných cen za distribuci plynu.

Graf č. 9 - Porovnání průměrných regulovaných cen za distribuci plynu (distribuce, přeprava, OTE) v letech 2015 a 2016 podle provozovatelů distribučních soustav

VOSO – kategorie velkoodběratel a střední odběratel

MODOM – kategorie maloodběratel a domácnost

Analýzy distribučních produktů

Energetický regulační úřad provedl v roce 2015, stejně jako v předcházejících letech, analýzu produktů specifických z hlediska svého uplatnění definovaných v cenovém rozhodnutí pro zákazníky využívající služby distribuce plynu.

Na základě vyhodnocených dat bylo zjištěno, že všechny produkty jsou účastníky trhu s plynem využívány v dostatečné míře a jejich existence je odůvodněná a přispívá k efektivnímu využívání plynárenské infrastruktury.

Ceny za činnosti operátora trhu v plynárenství

Výlučnou licenci na činnosti operátora trhu pro celé území ČR má udělenou Energetickým regulačním úřadem společnost OTE, a.s. V oblasti plynárenství vykonává operátor trhu činnosti spojené s organizováním krátkodobého trhu s plynem, zúčtováním, poskytováním skutečných hodnot účastníkům trhu s plynem, poskytováním údajů z evidence o obchodních transakcích na trhu s plynem, registrací účastníků trhu, vyhodnocením a zúčtováním odchylek subjektů zúčtování a zároveň operátor trhu zpracovává dlouhodobé výhledy nabídky a poptávky po plynu.

Vybrané činnosti poskytované operátorem trhu podléhají regulaci ze strany Energetického regulačního úřadu.

V roce 2015 přibyla mezi činnosti vykonávané operátorem trhu činnost poskytování údajů z evidence o obchodních transakcích na trhu s plynem organizovaném operátorem trhu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (REMIT).

Pevná cena za zúčtování se pro rok 2016 zvýšila na 1,28 Kč/MWh z 1,16 Kč/MWh platné v roce 2015. K těmto cenám je přičítán poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu, který podle § 17d odst. 3 energetického zákona stanovuje vláda svým nařízením. Sazba poplatku na činnost ERÚ pro rok 2016 v odvětví plynárenství byla stanovena nařízením vlády č. 392/2015 Sb., o stanovení sazby poplatku na činnost Energetického regulačního úřadu, ve výši 1,34 Kč/MWh za množství spotřebovaného plynu. Pro rok 2015 činila výše tohoto poplatku 1 Kč/MWh. Cena za zúčtování bez zvláštního poplatku se zvýšila především z důvodu rozšíření činností operátora trhu o nové agendy, které je povinen vykonávat.

Cena za činnost operátora trhu v plynárenství je tedy pro rok 2016 celkem ve výši 2,62 Kč/MWh.

Ostatní regulované ceny za činnosti operátora trhu, které jsou uvedeny v cenovém rozhodnutí pro rok 2016, zůstaly ve stejné výši jako v roce 2015.

Cena dodavatele poslední instance

Dodavatel poslední instance má povinnost dodávat plyn zákazníkům, jejichž původní dodavatel ukončí dodávku plynu z důvodu pozbytí oprávnění nebo možnosti dodávat plyn do odběrného místa, v němž nikdo neodpovídá za odchylku.

V roce 2015 došlo k jediné situaci, kdy operátor trhu pozastavil v souladu s vyhláškou č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů, možnost nominovat, přenášet a přebírat odpovědnost za odchylku a účastnit se denního a vnitrodenního trhu s plynem. V této souvislosti nebyl ERÚ požádán, aby pro tato odběrná místa stanovil maximální výši ceny dodávky plynu v režimu dodavatele poslední instance.

4.3.4 Neregulované části ceny související s dodávkou plynu

Cena obchodu

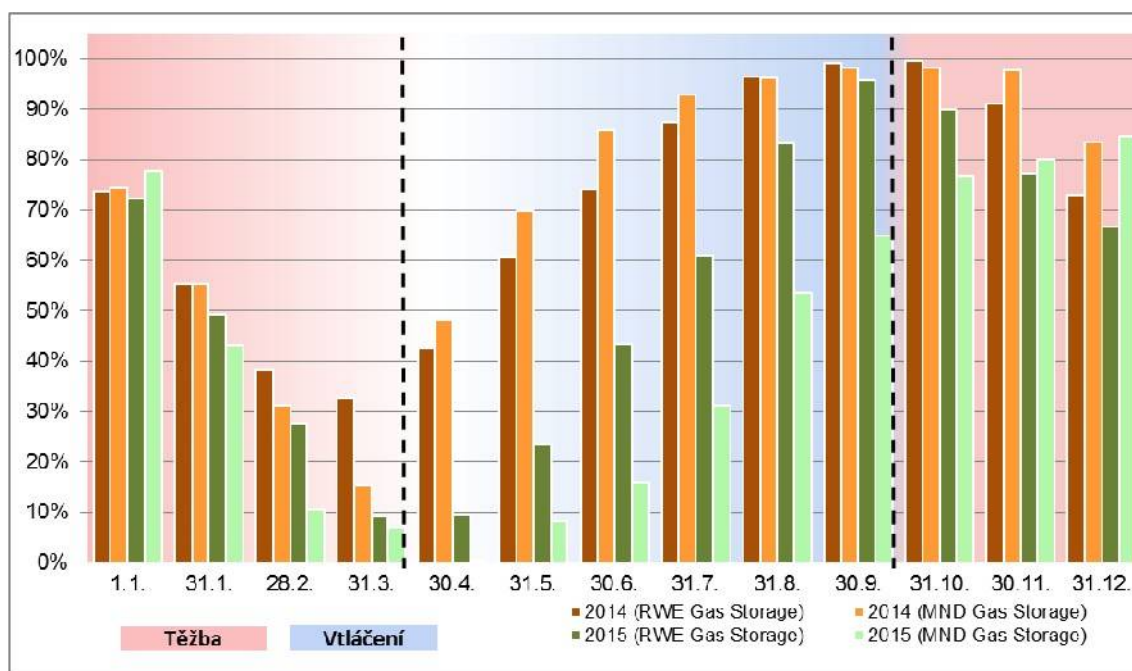
ERÚ není zmocněn k regulaci ceny obchodu, tj. ceny plynu jako komodity a souvisejících služeb obchodníka, přesto tyto ceny dlouhodobě monitoruje.

Cenové nabídky obchodníků s plynem pro zákazníky kategorie MODOM v roce 2015 byly stabilní. Jiná situace nastala u cen zákazníků kategorie VOSO. Cenové nabídky obchodníků pro zákazníky kategorie střední odběratel a velkoodběratel jsou v mnohem větší korelaci s velkoobchodními cenami. Pro tyto kategorie zákazníků proto v roce 2015 došlo k přibližně 6 procentnímu poklesu obchodní části ceny.

Cena za uskladňování plynu

Stejně jako v roce 2014, tak i v roce 2015 byla sledována naplněnost zásobníků plynu na nastávající zimní období. Důvodem této zvýšené pozornosti bylo zejména větší vyčerpání zásob uskladněného plynu, kdy na konci těžebního období k 31. březnu 2015 činil stav zásob plynu v zásobnících pouze 9,28 procent z jejich celkové kapacity. Ve stejném období předešlého roku (2014) byl stav zásobníků na úrovni 32,76 procent z celkové kapacity. Porovnání naplnění zásobníků plynu v ČR v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2015 znázorňuje graf č. 10.

Graf č. 10 - Porovnání naplnění zásobníků plynu v ČR za období 1/2014-12/2015

* Pozn.: přerušovaná černá čára v grafu značí konec a začátek těžební sezony

Provozovatelé zásobníků plynu (RWE Gas Storage, s.r.o., a MND Gas Storage a.s.) vyhlásili v roce 2015 celkem 11 aukcí na prodej skladovací kapacity na další roky. Skladovací kapacita byla nabízena na období 1 až 5 let. U společnosti RWE Gas Storage, s.r.o., byla skladovací kapacita nabízena v objemu od 2,9 mil. m³ do 33 mil. m³. Společnost MND Gas Storage a.s., vyhlásila v roce 2015 jednu aukci na období 5 let, ve které byl nabízen provozní objem ve výši 76 mil. m³.

Vyvolávací ceny v aukcích na skladovací kapacitu byly nižší než v roce 2014, což lze přičíst vlivu klesajících cen plynu na spotových trzích a minimálnímu rozdílu mezi letní a zimní cenou. Tento pro provozovatele zásobníků plynu negativní trend má ve své podstatě pozitivní dopad v podobě nižších dodatečných nákladů pro obchodníky s plynem a eventuálně i koncových cen pro zákazníky.

Bezpečnostní standard dodávek

Energetický regulační úřad v rámci svých kompetencí sleduje a vyhodnocuje plnění bezpečnostního standardu dodávek plynu v ČR. V průběhu roku 2015 se ERÚ podílel na přípravě novely vyhlášky MPO č. 344/2012 Sb., o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu, jejímž záměrem bylo upravit povinnosti týkající se plnění standardu a jeho vykazování. Zároveň se ERÚ v roce 2015 účastnil konzultačního procesu k nařízení (EU) č. 944/2010. Na základě zájmu obchodníků s plynem a odborné veřejnosti byla úřadem vytvořena nová Měsíční zpráva o vyhodnocení bezpečnostního standardu dodávky plynu v ČR, která je pravidelně zveřejňována na webových stránkách ERÚ v průběhu období, kdy jsou obchodníci s plynem povinni bezpečnostní standard dodávek zajišťovat. Ze strany úřadu je věnována maximální pozornost kontrole povinnosti plnění bezpečnostního standardu dodávek ze strany obchodníků s plynem.

Ceny dodávky plynu pro zákazníky kategorie domácnost

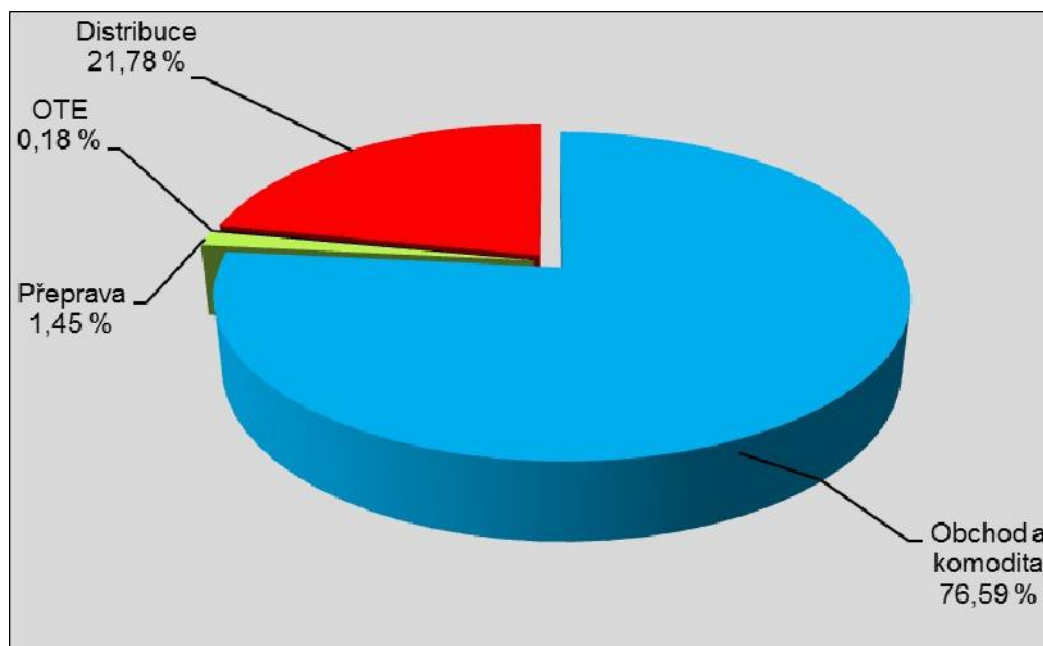
I v roce 2015 byl patrný trend, kdy dodavatelé nesnižují nabízené ceny základních produktových řad, ale snížení ceny nabízejí většinou u ceníků vázaných uzavřením smlouvy

na dobu určitou. Touto strategií se obchodníci snaží zavázat si zákazníky za atraktivnější ceny na delší časové období. Změny ceny tak mohli zákazníci dosáhnout obvykle jen změnou dodavatele, případně volbou jiné produktové řady.

Podle informací zveřejněných agenturou Eurostat¹⁾ byla v roce 2015 průměrná konečná cena služeb dodávky plynu pro zákazníky kategorie domácnost, kteří využívají plyn na výrobu tepla pro vytápění (klasifikace podle Eurostatu D2 – domácnost s ročním odběrem mezi 5,6–55,6 MWh) ve výši 1566,52 Kč/MWh (při 27,283 Kč/EUR²⁾ bez zahrnutí daňových položek.

Cena dodávky plynu pro kategorii domácnost představovala v roce 2015 přibližně ¾ celkové ceny za sdružené služby dodávky plynu (graf č. 11).

Graf č. 11 - Struktura průměrné ceny služeb dodávky plynu pro zákazníky v kategorii domácnost v roce 2015 (bez daňových položek)

4.3.5 Posouzení plánu rozvoje přepravní soustavy

Na základě ustanovení § 58k energetického zákona ERÚ posuzuje a svým rozhodnutím schvaluje Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy (TYNDP, Desetiletý plán), který je každoročně vypracován a předkládán Energetickému regulačnímu úřadu provozovatelem přepravní soustavy. Povinnosti vypracovat a předložit TYNDP Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení vyplývají z implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES do české legislativy (energetický zákon).

Energetický regulační úřad v předloženém plánu posuzoval zejména jeho soulad s platným Desetiletým plánem rozvoje evropské přepravní soustavy plynu 2015, který byl vydán 16. března 2015 Evropskou sítí provozovatelů plynárenských přepravních soustav (ENTSOG). Společně s tím úřad posuzoval vypořádání připomínek vzešlých z veřejného konzultačního procesu.

¹⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=ten00118&plugin=1>

²⁾ http://www.cnb.cz/cs/financi_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR

Úřadu posoudil předložený Desetiletý plán a v souladu s ustanovením § 17e odst. 2 EZ konzultoval Desetiletý plán způsobem umožňujícím dálkový přístup s účastníky trhu s plynem. Rozhodnutí o schválení předloženého Desetiletého plánu bylo vydáno dne 13. ledna 2016.

Součástí Desetiletého plánu jsou plánované projekty s přeshraničním dosahem vedoucí ke zvýšení přeshraniční kapacity.

V průběhu roku 2015 probíhal na úrovni EK vyhodnocovací proces na základě nově připravené metodologie výběru. Úřad jako jeho dílčí prvek připravil v kooperaci s regulačními orgány dotčených států (Rakousko a Polsko) posouzení projektů, které mají přímý dopad na plynárenskou soustavu ČR.

4.4 Teplárenství

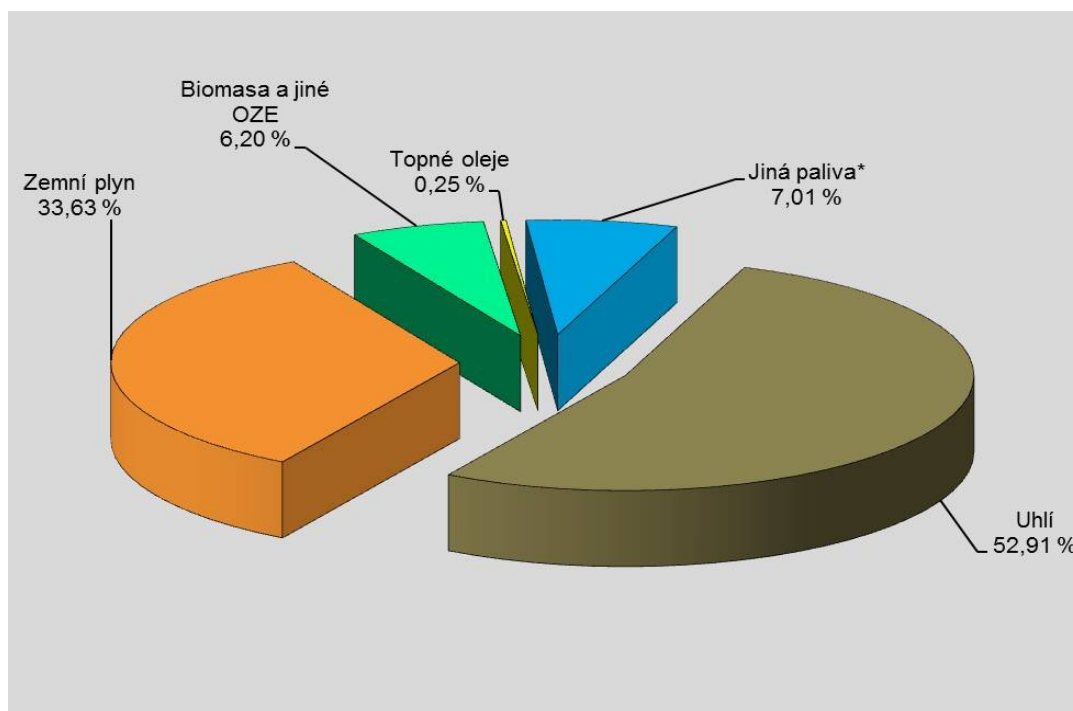
4.4.1 Charakteristika trhu

Česká republika je zemí s vysokým podílem a dlouholetou tradicí dálkového zásobování tepelnou energií. Soustavy zásobování tepelnou energií se významně podílí na dodávkách pro domácnosti, podnikatelské i nepodnikatelské instituce. Teplárenství je různorodé odvětví, a to jak ve způsobu výroby tepelné energie, rozsahu tepelného zařízení, tak i ve velikosti jednotlivých teplárenských společností. Dodávky tepelné energie jsou zpravidla určeny pro určitý region či lokalitu a technologie pro výrobu a rozvod tepelné energie mnohdy odrážejí specifické podmínky dané lokality. V ČR má teplárenství dlouholetou tradici a je rozvinuto téměř v každém větším městě, a také ve městech, kde probíhaly v minulosti významné dodávky tepelné energie pro průmyslové využití. S ohledem na zastarávání soustav zásobování a vývoj dodávek tepelné energie je do budoucna nutné klást důraz na modernizaci a rekonstrukci stávajících systémů zásobování tepelnou energií, optimalizaci provozu těchto systémů, podporu vysoce účinných technologií, podporu územního rozvoje soustav zásobování tepelnou energií a uplatňování transparentních cen tepelné energie.

Oblast teplárenství je ovlivňována řadou legislativních norem ČR i energetickou politikou EU. Základním právním předpisem v oblasti teplárenství je energetický zákon a zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož jsou ceny tepelné energie regulovány způsobem věcného usměrňování cen. Podmínky pro kalkulaci a sjednání cen tepelné energie jsou dále stanoveny v cenovém rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, k cenám tepelné energie, již od roku 2001.

V ČR bylo v roce 2014 dodáno konečným spotřebitelům (na úrovních předání tepelné energie: centrální příprava teplé vody na zdroji, centrální příprava teplé vody na výměňkové stanici, z rozvodů z blokové kotelny, z venkovních sekundárních rozvodů, z domovní předávací stanice a z domovní kotelny) asi 45,5 mil. GJ tepelné energie. Graf č. 12 znázorňuje podíl použitého paliva pro dodávky tepelné energie konečným spotřebitelům v roce 2014. Z grafu vyplývá, že k výrobě tepelné energie pro dodávky konečným spotřebitelům je z převážné části využíváno uhlí. Plyn se podílí na dodávkách tepelné energie asi z jedné třetiny.

Graf č. 12 – Použité palivo pro dodávky tepelné energie konečným spotřebitelům v roce 2014

* Jedná se především o jiné plyny, komunální a nebezpečné odpady, elektřinu, koks a o jaderné palivo.

4.4.2 Regulace cen tepelné energie

Energetický regulační úřad určuje podmínky pro kalkulaci a sjednání věcně usměrňovaných cen tepelné energie v cenovém rozhodnutí k cenám tepelné energie. Pro ceny tepelné energie v roce 2015 bylo platné a účinné cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013. Výši těchto cen v jednotlivých cenových lokalitách ERÚ přímo nestanovuje nebo neschvaluje. Způsob regulace cen v odvětví teplárenství umožňuje v cenách tepelné energie odrážet veškeré technické a jiné specifické podmínky výroby a rozvodu tepelné energie, proto se může výše cen v jednotlivých lokalitách významně lišit.

Podle stávajícího způsobu regulace lze do cen tepelné energie promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk související s výrobou a rozvodem tepelné energie a daň z přidané hodnoty. Stanovené podmínky pro kalkulaci a sjednání cen tepelné energie v cenovém rozhodnutí platí pro všechny dodavatele tepelné energie.

V roce 2015 v souvislosti s novelou energetického zákona bylo nutné připravit novelizaci řady prováděcích právních předpisů i v oblasti teplárenství. Nejvýznamnější změnou v této oblasti bylo v novele energetického zákona zavedení pojmu „limitní cena“, která odráží výši, pod kterou neplatí podmínky věcného usměrňování cen tepelné energie. Tuto limitní cenu ERÚ stanovil, v souladu s podmínkami uvedenými v ustanovení § 19a odst. 4 novely energetického zákona, v cenovém rozhodnutí účinném od 1. ledna 2016 ve výši 152,86 Kč/GJ bez DPH.

4.4.3 Vyhodnocování cen tepelné energie

Na základě ustanovení § 20 odst. 6 energetického zákona zasílali držitelé licence na výrobu a rozvod tepelné energie regulační výkazy v rozsahu podle vyhlášky č. 59/2012 Sb., o regulačním výkaznictví. Výkazy obsahují technické a ekonomické údaje, na základě kterých

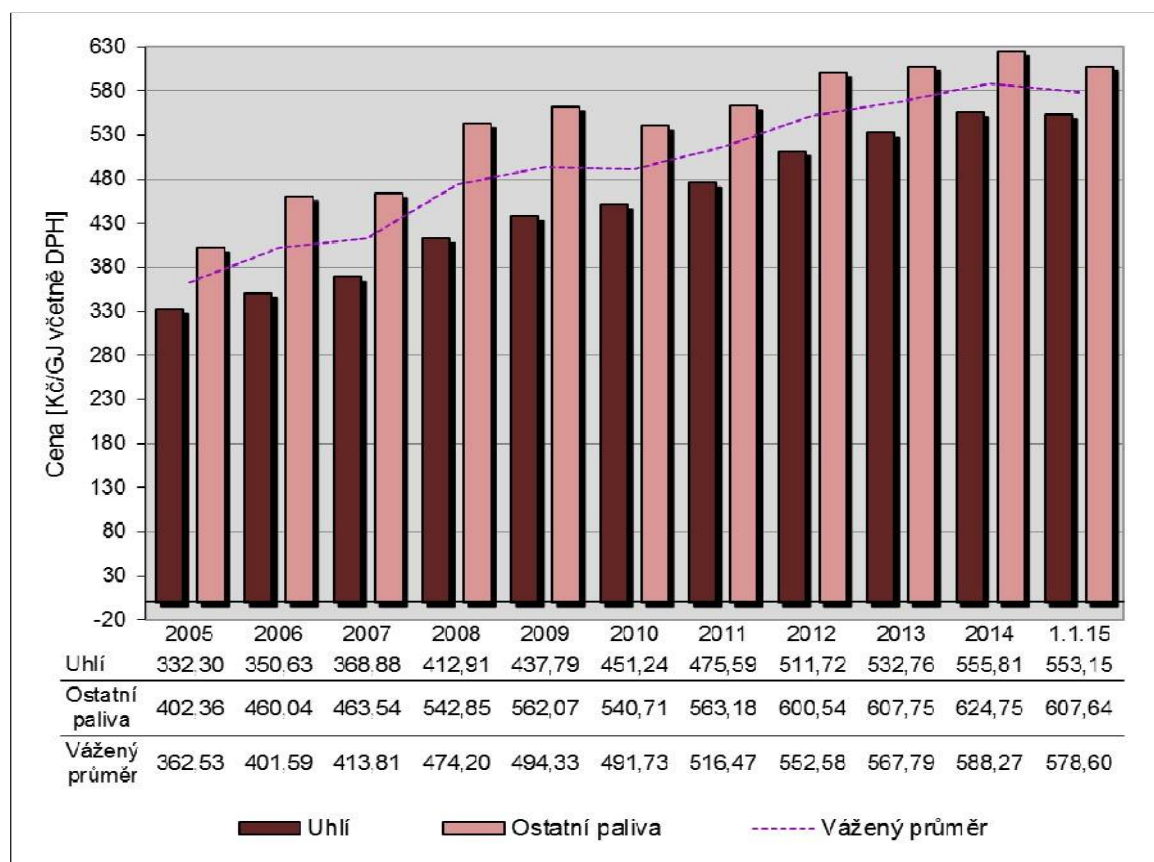
ERÚ zpracovává přehledy výsledných cen tepelné energie, vyhodnocuje vývoj těchto cen, sleduje dopady regulace cen tepelné energie, finanční stabilitu držitelů licencí a zjišťuje obvyklé výše nákladů a zisku u jednotlivých kategorií výroby a rozvodu tepelné energie. Z údajů regulačních výkazů ERÚ zpracovává přehled o výsledných cenách tepelné energie za kalendářní rok členěných podle cenových lokalit a zprávu o vyhodnocení cen tepelné energie a jejich vývoji, které zveřejňuje na svých webových stránkách. Údaje z regulačních výkazů jsou dále využívány například při cenových kontrolách, správních řízeních nebo při řešení různých podnětů od odběratelů tepelné energie.

4.4.4 Vývoj cen tepelné energie

Vývoj cen tepelné energie ERÚ zpracovává a vyhodnocuje od roku 2001. Průměrné ceny za jednotlivé roky jsou stanoveny váženým průměrem, kde váhou je množství tepelné energie vyrobené z uhlí nebo z ostatních paliv (převážně plyn a topný olej). Ve sledovaném období v případě tepelné energie vyrobené z uhlí je patrný pozvolný a vyrovnanější nárůst průměrné ceny tepelné energie. U tepelné energie vyrobené z ostatních paliv je zřejmý vysoký meziroční nárůst v letech 2006, 2008, 2012 a 2014. Vývoj cen této komodity je ovlivněn především změnou cen paliv a rovněž poklesem objemu dodávek tepelné energie. Na cenu měl také významný vliv růst snížené sazby DPH, zavedení ekologické daně a nutný nákup emisních povolenek. Za celé sledované období (15 let) vzrostla pro konečné spotřebitele průměrná cena tepelné energie vyrobené z uhlí o 256,12 Kč/GJ (z částky 297,03 na 553,15 Kč/GJ), tj. asi o 86,2 procenta. Za totéž období se zvýšila cena tepelné energie vyrobené z ostatních paliv o 265,23 Kč/GJ (z částky 342,41 na 607,64 Kč/GJ), tj. asi o 77,5 procenta.

Graf č. 13 znázorňuje vývoj průměrných výsledných cen tepelné energie, která byla dodávána konečným spotřebitelům (do odběrného tepelného zařízení) v období 2005 až 2014, včetně předběžných cen tepelné energie k 1. lednu 2015. V roce 2014 byl meziroční nárůst průměrné ceny tepelné energie vyrobené z uhlí 23,05 Kč/GJ, tj. 4,15 procenta, v případě tepelné energie z ostatních paliv se zvýšila průměrná cena o 17,00 Kč/GJ, což činí 2,72 procenta. K 1. lednu 2015 se snížila průměrná předběžná cena tepelné energie proti výsledné průměrné ceně tepelné energie za rok 2014 vyrobené z uhlí o 2,66 Kč/GJ (z částky 555,81 na 553,15 Kč/GJ), tj. o 0,48 procenta, v případě tepelné energie z ostatních paliv se snížila průměrná cena tepelné energie o 17,11 Kč/GJ (z částky 624,75 na 607,64 Kč/GJ), tj. o 2,82 procenta.

Graf č. 13 - Průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele v období 2005 až 2014 a k 1. lednu 2015 (včetně DPH)

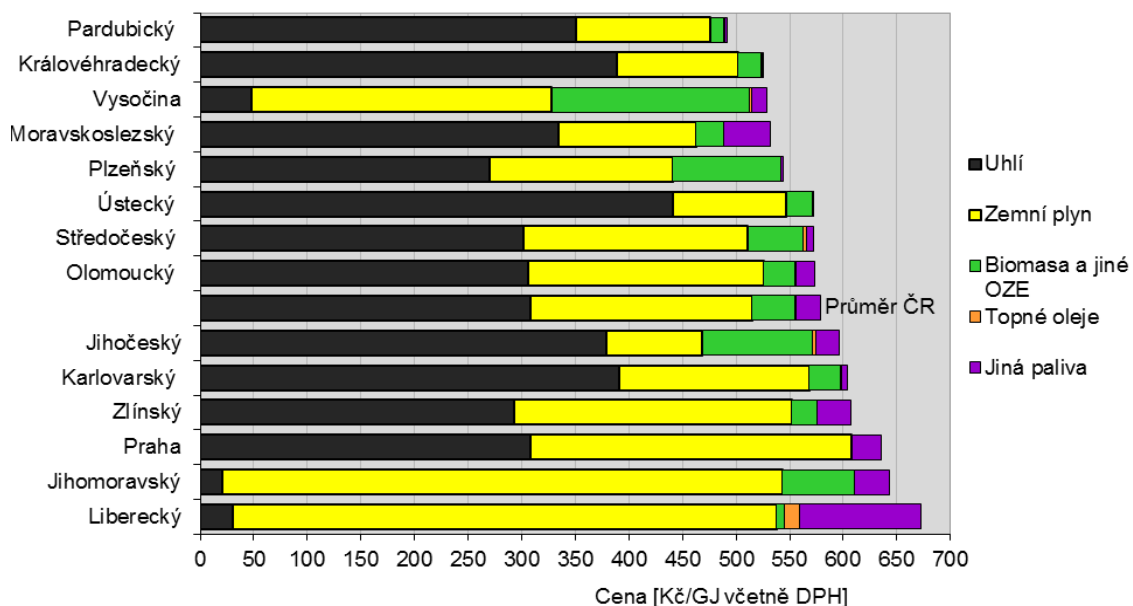

V tabulce č. 5 je uveden přehled průměrných cen tepelné energie uplatňovaných pro konečné spotřebitele k 1. lednu 2015, který je členěn podle jednotlivých krajů, včetně uvedení podílu paliv použitých při výrobě tepelné energie. Nejnížší ceny tepelné energie jsou v krajích, kde jsou velké uhelné zdroje využívající kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, a rozsáhlé tepelné sítě. Naopak nejvyšší průměrné ceny tepelné energie pro konečné spotřebitele jsou v méně rozsáhlých soustavách zásobování tepelnou energií, které při výrobě tepelné energie ve velké míře využívají ostatní paliva (především plyn a topné oleje), a to v kombinaci s parními primárními rozvody. K 1. lednu 2015 mezi kraji s nejnižší průměrnou cenou (Pardubický kraj 491,66 Kč/GJ) a nejvyšší průměrnou cenou (Liberecký kraj 672,99 Kč/GJ) pro konečné spotřebitele činil rozdíl 181,33 Kč/GJ.

Tabulka č. 5 - Průměrné ceny tepelné energie (včetně DPH) pro konečné spotřebitele k 1. lednu 2015 podle jednotlivých krajů

Kraj	k 1. lednu 2015		
	Průměrná předběžná cena tepelné energie	Podíl uhlí	Podíl ostatních paliv
	[Kč/GJ včetně DPH]	[%]	[%]
Pardubický	491,66	71,31	28,69
Královéhradecký	524,98	74,14	25,86
Vysočina	529,10	9,06	90,94
Moravskoslezský	531,82	62,94	37,06
Plzeňský	543,96	49,70	50,30
Ústecký	572,16	76,99	23,01
Středočeský	572,69	52,67	47,33
Olomoucký	573,13	53,34	46,66
Jihočeský	596,54	63,57	36,43
Karlovarský	603,85	64,79	35,21
Zlínský	607,31	48,28	51,72
Praha	635,38	48,50	51,50
Jihomoravský	642,79	3,14	96,86
Liberecký	672,99	4,47	95,53
Průměr ČR	578,60	53,29	46,71

Graf č. 14 - Průměrné předběžné ceny tepelné energie (včetně DPH) se znázorněním podílu paliva pro konečné spotřebitele k 1. lednu 2015

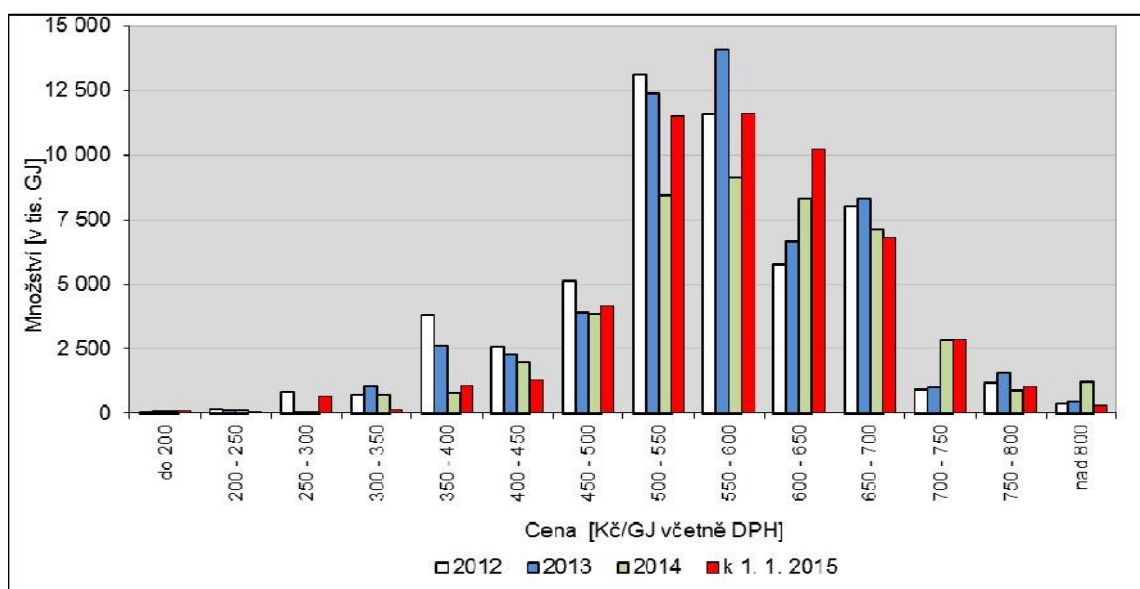

Z grafu č. 14 je patrné, že v krajích, kde je při výrobě tepelné energie využito nejvíce uhlí (kraj Pardubický, Královéhradecký a Moravskoslezský), je cena nejnižší. Naopak v krajích s výraznou převahou ostatních paliv, v daném případě plynu a topných olejů (kraj Jihomoravský a Liberecký), je cena tepelné energie nejvyšší. V těchto dvou krajích je vysoká cena ovlivněna rovněž tím, že v primárních rozvodech se jako teplotnosné médium využívá

pára, což má za následek vyšší tepelné ztráty. V kraji Vysočina je z důvodu vysokého podílu biomasy při výrobě tepelné energie její cena příznivá.

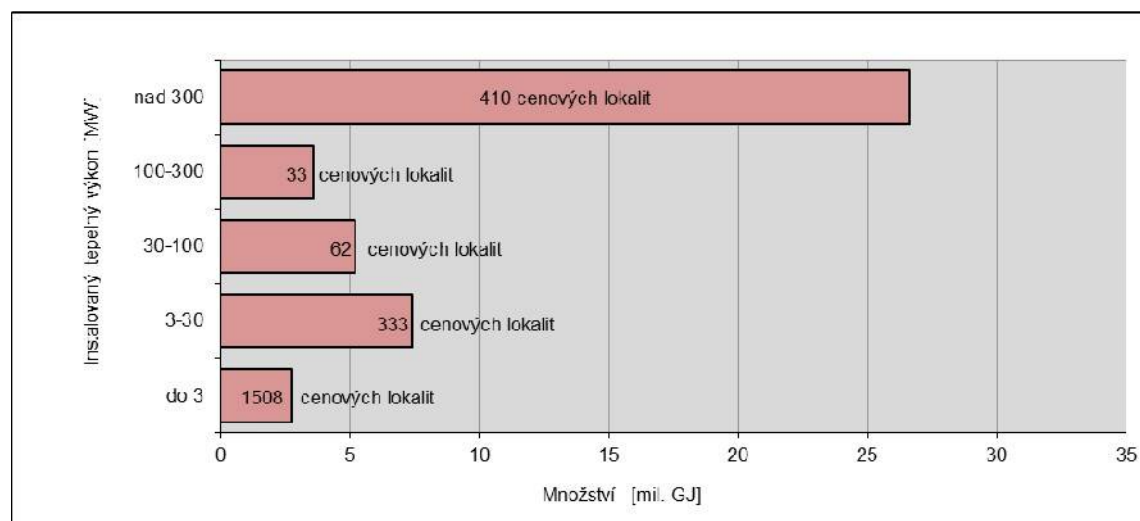
Z grafu č. 15 je zřejmé, že vlivem růstu cen tepelné energie dochází k posunům objemů dodávek do vyšších cenových pásem. Tepelná energie dodávaná konečným spotřebitelům za nízké nebo naopak za vysoké ceny tvoří jen malé podíly z celkových dodávek tepelné energie.

Graf č. 15 - Objemy dodávek v jednotlivých cenových pásmech u tepelné energie pro konečné spotřebitele v letech 2012 až 2014 a k 1. lednu 2015

Graf č. 16 znázorňuje množství tepelné energie dodávané pro konečné spotřebitele, které je rozdělené podle výše instalovaného tepelného výkonu v jednotlivých cenových lokalitách, a počty těchto cenových lokalit.

Graf č. 16 - Množství dodávek tepelné energie pro konečné spotřebitele za rok 2014 a počty cenových lokalit rozdělené podle instalovaného výkonu zdrojů tepelné energie

4.5 Podporované zdroje energie

Rok 2015 byl poznamenán dokončením tzv. velké novely EZ, jehož nedílnou součástí byla i novela zákona o POZE. Přes úsilí úřadu nebylo ve finálním novelizovaném znění zákona zakotveno zajištění měřidel vyrobené elektřiny, na základě kterých je vyplácena podpora z veřejných prostředků, proti neoprávněné manipulaci. Stejně tak nebyla přijata opatření k možnosti minimalizace či odstranění možné nadměrné kompenzace veřejnou podporou. Za velký úspěch úřadu lze považovat, že v konečné podobě novely zákona nebylo zahrnuto ustanovení týkající se rozdělování výroben elektřiny, které mohlo významně negativně ovlivnit státní rozpočet v souvislosti s odvodem z elektřiny ze slunečního záření. Konečná podoba EZ také výrazně prodloužila přechodné ustanovení, na základě kterého musí ERÚ v následujících letech stanovovat v cenových rozhodnutích výši podpory pro elektřinu z OZE v případě spalování biomasy a větrné či geotermální energie.

V důsledku očekávané účinnosti většiny ustanovení zákona č. 131/2015 Sb. od 1. ledna 2016 úřad přistoupil v průběhu roku 2015 k novele vyhlášky související se stanovením technicko-ekonomických parametrů pro nové, zákonem podporované výroby elektřiny, a nové výroby tepla – bioplynové stanice malého výkonu, založené převážně na palivu z odpadního materiálu. Stanovení parametrů pro tyto nové, zákonem definované výroby tepla, předcházely rozsáhlý sběr dat. Výstupem zpracování a aktualizace dat se stala vyhláška č. 296/2015 Sb., o technicko-ekonomických parametrech pro stanovení výkupních cen pro výrobu elektřiny a zelených bonusů na teplo a o stanovení doby životnosti výroben elektřiny a výroben tepla z obnovitelných zdrojů energie (vyhláška o technicko-ekonomických parametrech). Tato vyhláška nahradila dosavadní vyhlášku č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a dobu životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů. V důsledku novely zákona byla nahrazena vyhláška č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška), vyhláškou č. 9/2016 Sb., o postupech registrace podpor u operátora trhu a provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (registrační vyhláška), která vymezuje postup registrace u operátora trhu, volbu formy podpory a další, přičemž její zveřejnění ve Sbírce zákonů proběhlo až v prvních týdnech roku 2016.

Značně komplikované bylo pro Energetický regulační úřad vydání cenového rozhodnutí, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie na rok 2016. Velmi nejasný výklad § 1 odstavce 3 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, společně s různým výkladem evropských právních předpisů způsobil velmi nestabilní situaci ve věci oprávněnosti úřadu k vypsání podpory pro výroby, jejichž podpora je vyplácena na základě schématu podpory, který od Evropské komise nezískal tzv. notifikační rozhodnutí o slučitelnosti s vnitřním trhem EU. Notifikační rozhodnutí bylo v době zveřejnění cenových rozhodnutí vydáno pouze pro výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů s datem uvedení do provozu od počátku roku 2013 do konce roku 2015. Nastalá situace vyústila v nutnost přijmout k dané problematice usnesení vlády ČR ze dne 2. prosince 2015 č. 987 k Provozní podpoře pro obnovitelné zdroje energie uvedené do provozu před 1. lednem 2013 a později i nařízení vlády č. 402/2015 Sb., o podpoře elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů energie, a vydat dvě cenová rozhodnutí, a to č. 5/5015, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie a kde je vyhlášena podpora pro výroby elektřiny, jejichž podpora byla notifikována (jedná se o výroby elektřiny využívající OZE a uvedené do provozu v letech 2013 – 2015) a cenové

rozhodnutí č. 9/2015, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie a kterým byla vyhlášena podpora pro výrobní elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie uvedené do provozu před rokem 2013, kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, druhotné zdroje a podpora pro výrobní tepla.

V žádném cenovém rozhodnutí nebyla stanovena výše podpory pro nové výrobní elektřiny nebo tepla, které budou uvedeny do provozu od 1. ledna 2016, a jejichž podpora musí být bezpochyby také notifikována.

4.6 Licenční politika – vývoj

V oblasti udělování licencí byl rok 2015 druhým rokem, ve kterém se plně projevil vlivy omezení podpory výroby elektřiny z OZE. Celkem bylo úřadu doručeno 2023 žádostí, což představuje proti roku 2014 pokles o 11 procent.

V roce 2015 přibýlo celkem pouze 175 provozoven, z toho byly 144 sluneční elektrárny v kategoriích do 30 kW instalovaného výkonu a 26 vodních elektráren s instalovaným výkonem do 10 MW. Zbývajících 5 provozoven zahrnuje přírůstek ostatních typů provozoven.

Celkový instalovaný výkon z OZE na konci roku 2015 vzrostl o 0,71 MW, přičemž podíl slunečních elektráren poklesl o 3,16 MW. Výrazný vliv na růst výkonu neměly ani provozovny na výrobu biomasy při poklesu o 2,41 MW, vodní přečerpávací elektrárny beze změny a vodní elektrárny do 10 MW s nárůstem pouze o 5,51 MW.

V roce 2015 se mírně zvýšil počet žádostí o uznání oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou a plynem uděleného příslušným orgánem jiného členského státu EU. V oblasti teplárenství se především z důvodů změny technologie, převodu majetku nebo v souvislosti s decentralizací zdrojů počet žádostí pohyboval zhruba na stejné úrovni jako v letech 2014 a 2013.

Tabulka č. 6 - Počet platných licencí za období 2007 až 2015 podle předmětu podnikání

Licence	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výroba elektřiny	1 702	2 989	7 223	13 301	13 530	20 843	26 021	26 158	26 314
Distribuce elektřiny	281	281	281	300	307	315	319	299	294
Obchod s elektřinou	293	310	312	321	353	360	389	392	381
Zahraniční oprávnění pro obchod s elektřinou	-	-	-	-	1	4	12	17	26
Výroba plynu	13	14	15	15	15	15	15	14	13
Distribuce plynu	99	92	87	87	86	83	78	77	72
Obchod s plynem	85	103	105	122	143	172	196	201	213
Zahraniční oprávnění pro obchod s plynem	-	-	-	-	1	2	9	13	24
Uskladňování plynu	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Výroba tepelné energie	672	655	641	627	619	627	656	672	669
Rozvod tepelné energie	719	699	689	675	663	653	653	663	654
Celkem	3 868	5 147	9 357	15 452	15 720	23 075	28 367	28 513	28 664

V roce 2015 bylo vydáno celkem 615 nových rozhodnutí o udělení licence pro všechna energetická odvětví. Dále byla vedena 1032 správní řízení o změně licence v souvislosti se změnami odpovědných zástupců, dále výkonu a počtu provozoven.

Počet žádostí v návaznosti na fúze či rozdělení podniků a převod technologie na nové subjekty vykazuje v roce 2015 setrvalý stav. Docházelo také k častému převodu technologie

na jiného držitele licence (zejména u fotovoltaických elektráren), a to převážně mezi rodinnými příslušníky či mezi fyzickými a právnickými osobami.

O 16 procent se snížil počet správních řízení týkajících se zrušení licence, které byly vedeny nejčastěji na vlastní žádost držitele licence. V hodnoceném období ERÚ poskytl součinnost a informace vyžádané Generálním finančním ředitelstvím. Tato spolupráce přispěla ke zrušení licence obchodníka na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem z důvodu neplnění finančních předpokladů.

Počet správních řízení, týkajících se udělení licencí, jejich změn a zrušení je uveden v tabulce č. 7.

Tabulka č. 7 – Počet licenčních řízení za období 2007 až 2015 (podle účelu žádosti)

Licenční řízení	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nové licence	540	1 420	5 159	6 997	560	8 051	5 698	625	615
Změny licencí	504	598	1 154	1 708	1 029	2 032	1 809	1 192	1 032
Zrušené licence	174	163	204	264	264	264	354	450	376

V oblasti OZE mírně poklesl počet žádostí o udělení licence na výrobu elektřiny z malých vodních elektráren. U ostatních druhů energie k výrazným změnám proti roku 2014 nedošlo - tabulka č. 8.

Tabulka č. 8 - Počet provozoven na výrobu elektřiny a instalované výkony za roky 2009 až 2015 podle využitých druhů energie z obnovitelných zdrojů (statistiky jsou silně ovlivněny aktuálními justičními rozhodnutími ohledně kauz, týkajících se FVE zdrojů)

Provozovny		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
vodní	Počet	1 369	1 397	1 420	1 451	1 500	1 589	1 615
	Výkon [do 10 MW]	135,39	140,25	141,77	148,08	154,23	342,67	348,18
větrné	Počet	85	93	95	105	112	124	128
	Výkon [MW]	192,86	214,78	217,92	261,98	269,36	283,47	284,98
sluneční	Počet	6 032	12 861	13 019	21 925	27 956	28 127	28 276
	Výkon [MW]	462,92	1 952,70	1 952,70	2 072,07	2 125,91	2 126,06	2 122,90
s podílem bioplynu	Počet	157	180	264	415	430	431	428
	Výkon [MW]	80,10	103,02	167,97	306,04	333,68	335,51	334,79
skládkový plyn	Počet	62	61	63	66	70	70	69
	Výkon [MW]	23,18	22,63	56,50	57,20	58,67	58,67	58,65
s podílem biomasy	Počet	48	56	63	74	94	93	93
	Výkon [MW]	2 041,00	1 676,37	1 617,64	1 783,11	2 939,33	2 990,42	2 988,01

Přehled počtu držitelů licencí je čtvrtletně aktualizován na webových stránkách úřadu podle druhu licenčních oprávnění, zároveň je zde také přístupná aplikace, která umožňuje vyhledání údajů o určitém držiteli licence. Se souhlasem obchodníků s elektřinou a plynem jsou pro usnadnění vyhledání potenciálních dodavatelů elektřiny a plynu zveřejňovány jejich kontaktní údaje.

4.6.1 Uznávání odborné kvalifikace

V oblasti uznávání odborné kvalifikace probíhá i nadále trvalá a dlouhodobá spolupráce s národním koordinátorem - Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). Úřad se podílí na realizaci projektu Informační systém vnitřního trhu (IMI) pro efektivní administrativní spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi uznávacími orgány členských států EU. V roce 2015 bylo rozhodnuto v jednom případě ve správním řízení ve věci uznávání odborné kvalifikace ve smyslu zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace, ve znění pozdějších předpisů.

4.6.2 Energetický regulační fond

Energetický regulační úřad je podle § 14 odst. 10 energetického zákona povinen předložit audit fondu za příslušný kalendářní rok. V souladu s touto povinností byl proveden audit podle auditorských směrnic vydaných Komorou auditorů ČR. Podle auditorské zprávy bylo účetnictví fondu vedeno v souladu s platnými právními předpisy a zobrazuje věrně jeho stav za účetní období roku 2015 – příloha č. 1.

Počáteční stav fondu byl k 31. prosinci 2014 ve výši **45 444,39 tis. Kč**. V průběhu roku 2015 nebyla z účtu fondu vyplacena žádná úhrada za prokazatelné ztráty z činnosti nad rámec licence. V roce 2015 nedošlo k žádným příjmům ani výdajům na tomto účtu energetického regulačního fondu.

Zůstatek na zvláštním běžném účtu fondu ke dni 31. prosinci 2015 představoval částku ve výši **45 444,39 tis. Kč**.

4.6.3 Řízení ve věcech správních poplatků

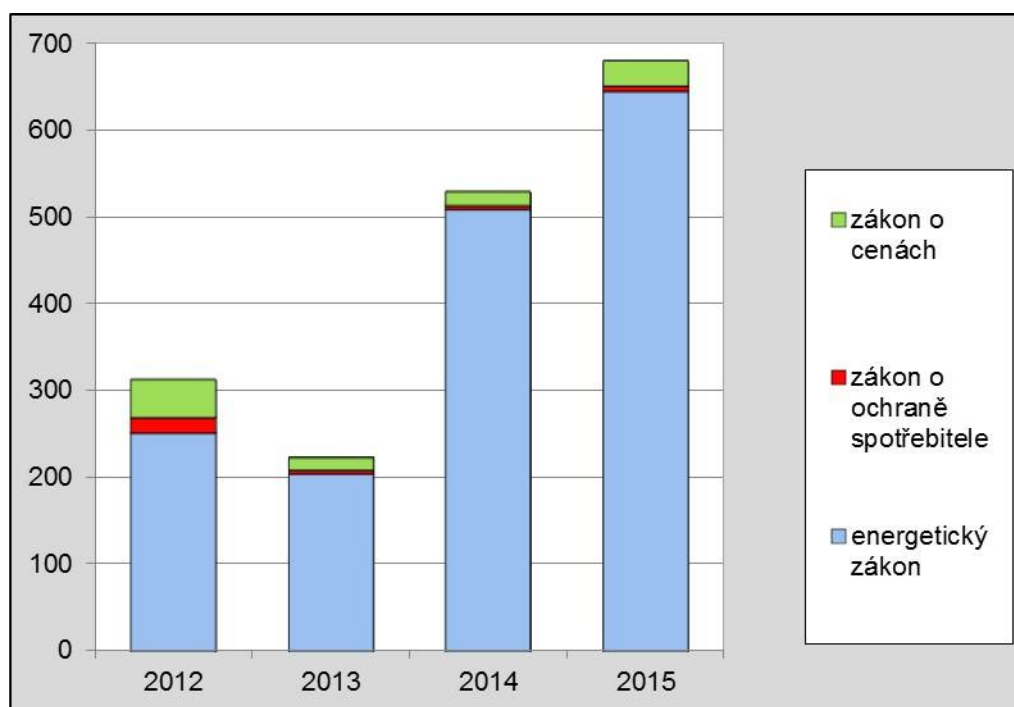
V souvislosti s řízením o udělení, změně nebo rušení licencí byla na poplatcích vybrána částka celkem 10 611 600 Kč.

O vrácení správního poplatku požádalo 21 subjektů, tyto žádosti byly vyřízeny a celkem bylo vráceno 126 600 Kč.

5 Kontrolní činnost úřadu

Energetický regulační úřad vykonává dozorovou činnost v energetických odvětvích v rozsahu působnosti dané mu energetickým zákonem. Kontrolu energetického zákona úřad vykonává ve všech oblastech energetických odvětví, tj. v oblasti elektroenergetiky, plynárenství, teplárenství a POZE. Dodržování povinností stanovených zákonem č. 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je omezena pouze na oblast elektroenergetiky a plynárenství. V působnosti ERÚ je také kontrola dodržování zákona č. 526/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tzn. dodržování cenových rozhodnutí vydaných Energetickým regulačním úřadem, kde předmět kontrol je zaměřen zejména na to, jaké ceny jsou se zákazníky sjednány, jaké jsou kalkulovány a vyúčtovány nebo zda nezahrnují ekonomicky neoprávněné náklady a nepřiměřený zisk.

Graf č. 17 – Přehled počtu zahájených kontrol v roce 2012 až 2015

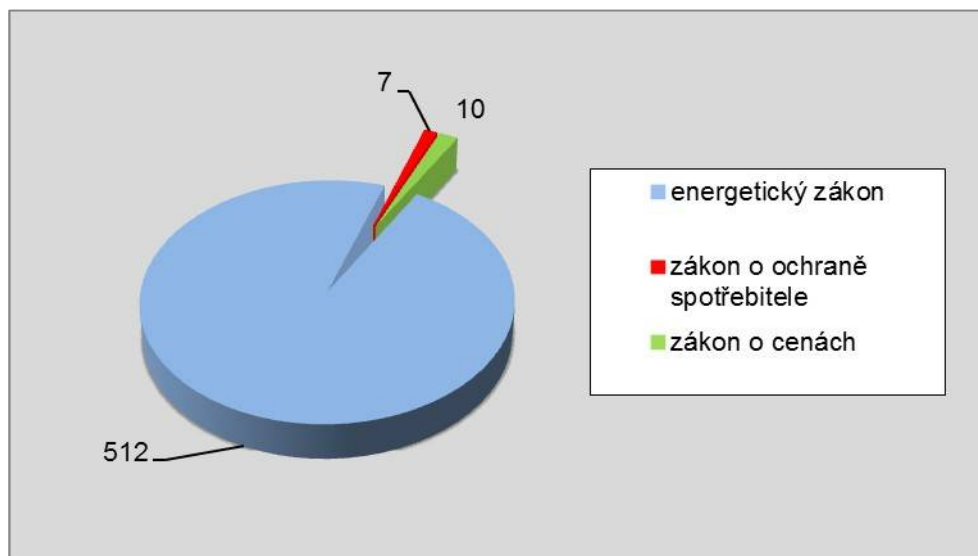
V roce 2015 úřad ukončil celkem 658 kontrol zaměřených na dodržování povinností vyplývajících z energetického zákona, zákona o cenách a zákona o ochraně spotřebitele, přičemž porušení těchto právních předpisů konstatoval v 74 procentech případů.

5.1 Kontroly v oblasti elektroenergetiky a plynárenství

V roce 2015 bylo odboru kontroly elektroenergetiky a plynárenství Energetického regulačního úřadu doručeno celkem 589 podnětů směřujících do oblasti elektroenergetiky a plynárenství, které se týkaly zejména nekalých praktik při uzavírání smluv, neakceptování požadavků na ukončení smlouvy, podvodného jednání obchodních zástupců, nevyřízení reklamací vyúčtování či měření spotřeby, přerušení dodávek, špatného stavu energetických zařízení, nezveřejňování ceníků či úplné ceny, náležitostí vyúčtování, nevracení přeplatků nebo záloh, a v neposlední řadě poškození energetických zařízení.

V odvětví elektroenergetiky a plynárenství zahájil ERÚ celkem 529 kontrol, a to na základě vlastních poznatků z monitorování trhu, a dále po vyhodnocení podnětů, které obdržel od konečných zákazníků, spotřebitelů nebo jiných subjektů.

Graf č. 18 – Přehled kontrol zahájených v roce 2015

Předmětem největšího množství kontrol bylo narušení ochranných pásem energetických zařízení spojené s poškozením těchto zařízení, způsobených nejčastěji při stavebních pracích a šetřených zpravidla na základě podnětů od provozovatelů distribučních soustav.

Tabulka. č. 9 – Výsledek kontrolních zjištění v roce 2014 a 2015

Kontroly ukončené	Energetický zákon	Ochrana spotřebitele	Cenová kontrola	Celkem ukončených kontrol 2015	Porovnání - ukončené kontroly 2014
- bez zjištění porušení kontrolovaného ustanovení	86	0	0	86	89
- se zjištěním porušení kontrolovaného ustanovení	402	2	5	409	256
Celkem	488	2	5	495	345

5.2 Kontroly v oblasti podporovaných zdrojů energie

Energetický regulační úřad v oblasti kontroly POZE navázal v roce 2015 plynule na činnost, kterou v rámci působnosti úřadu zahájil v předchozím roce. Činnost odboru zahrnovala dozor a kontrolu nad všemi druhy zařízení, které k výrobě energie používají obnovitelné nebo druhotné zdroje a ve vztahu k úřadu se jedná o licencované subjekty zpravidla čerpající na tuto vyrobenou energii státní podporu ve formě výkupních cen nebo zelených bonusů.

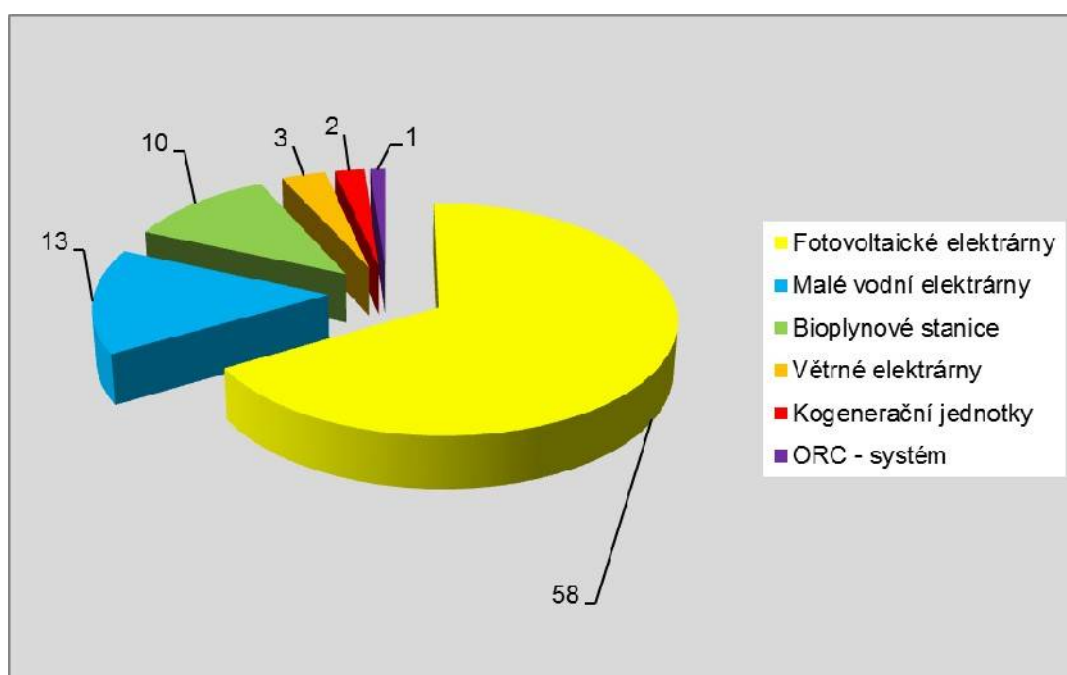
Během celého roku byl zefektivňován systém vedení kontrol. Nové poznatky a zkušenosti byly operativně využívány pro průběžné zvyšování úrovně kontrol následujících. Činnost odboru kontroly POZE byla vedena k tomu, aby k 1. lednu 2016 navázala na kontrolní činnost Státní energetické inspekce ve vztahu ke změně kompetence ke kontrolám podle zákona o POZE.

V roce 2015 bylo odborem kontroly POZE zahájeno celkem 88 kontrol. Předmětem byla kontrola dodržování ustanovení § 9 a § 11 energetického zákona výrobci z podporovaných zdrojů energie. Podle ustanovení § 9 bylo kontrolujícími zjišťováno, zda držitel licence dodržel v případě rozšíření počtu provozoven, změny technických parametrů stávajících provozoven nebo změny rozsahu vymezeného území povinnost tyto změny Energetickému

regulačnímu úřadu neprodleně oznámit a zahájit výkon licencované činnosti v těchto technicky změněných provozovnách, nebo na nově vymezeném území, dnem nabytí právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence. Předmětem kontroly podle ustanovení § 11 poté bylo ověřování, zda držitel licence k výkonu licencované činnosti používá technická zařízení, která splňují požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy a technickými normami.

Do konce roku 2015 ukončil odbor kontroly POZE celkem 78 kontrol a do správního řízení předal 44 kontrolní spisy. V 18 případech, kdy se kontrolou potvrdilo podezření na předložení nepravdivých podkladů, byla informace o kontrolním zjištění postoupena k dalšímu řízení, zda podat podnět k dalšímu šetření Policii ČR. Ve 2 případech vedlo kontrolní zjištění k tomu, že byl podán podnět ke kontrole daných subjektů Státnímu úřadu inspekce práce.

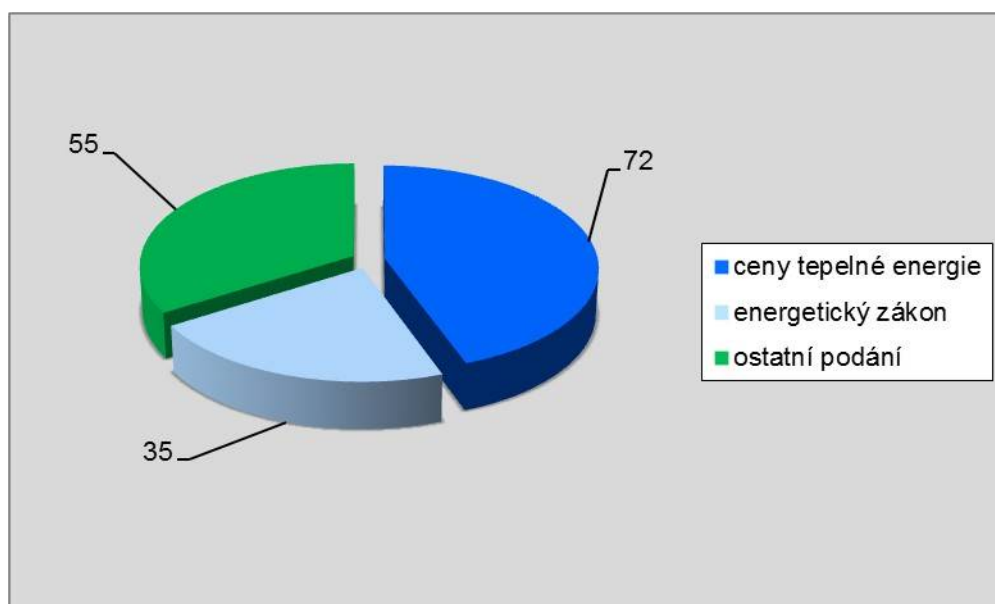
Graf č. 19 - Druhy kontrolovaných provozoven

5.3 Kontroly v teplárenství

Energetický regulační úřad vykonává dozor nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem a zákonem o cenách. Největší počet učiněných podání se týkal problematiky vyúčtovaných cen tepelné energie odběratelům tepelné energie.

Graf č. 20 – Zaměření podání v roce 2015

Téměř polovina podání v roce 2015 se týkala vyúčtování cen tepelné energie. Úřad v takových případech nejprve provádí šetření zaměřené na způsob stanovení vyúčtované ceny tepelné energie a opatřené podklady k cenám tepelné energie šetří v obdobném rozsahu jako při provádění cenových kontrol podle kontrolního řádu. Pouze v odůvodněných případech zahajuje kontroly podle kontrolního řádu. Mezi nejčastější porušení, která kontroly odhalují, patří nedodržení závazného postupu při sjednání ceny tepelné energie, při její kalkulaci i následném vyúčtování.

Tabulka č. 10 – Výsledek kontrolních zjištění v roce 2015

Kontroly ukončené	Energetický zákon	Cenová kontrola	Celkem ukončených kontrol 2015
- bez zjištění porušení kontrolovaného ustanovení	48	2	50
- se zjištěním porušení kontrolovaného ustanovení	11	20	31
Celkem	59	22	81

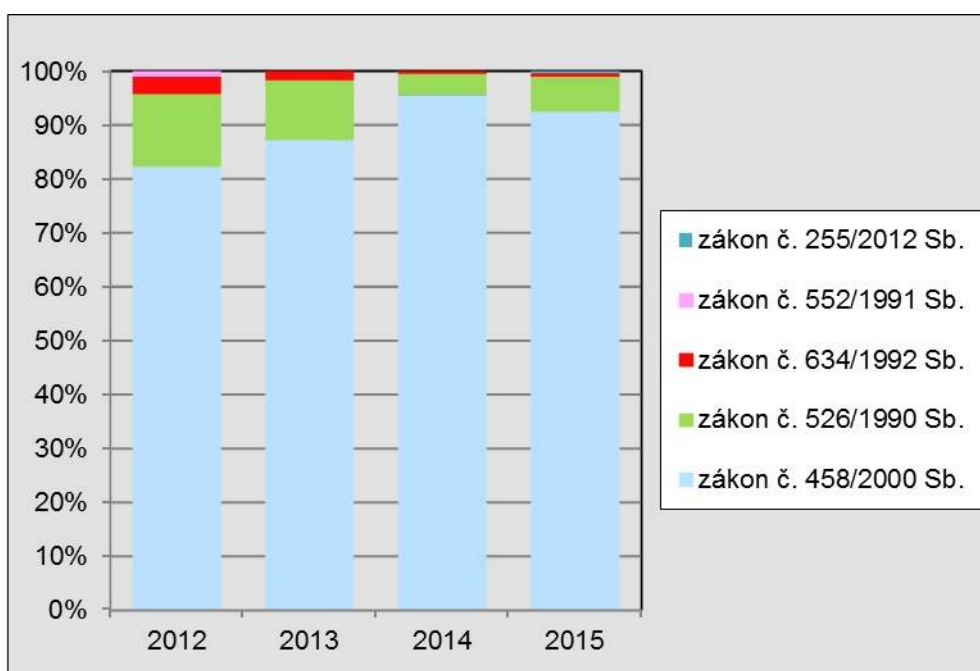
5.4 Kontroly nákladů

V roce 2015 úřad prostřednictvím odboru kontroly nákladů zahájil kontroly 4 regulovaných subjektů. Předmětem kontroly u všech subjektů byly ekonomicky oprávněné náklady roku 2012 a 2013. ERÚ v roce 2015 aktualizoval metodiku ekonomicky oprávněných nákladů pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního výkonu licencované činnosti, uspořádal několik seminářů k tématu ekonomicky oprávněných nákladů s regulovanými subjekty, navázal spolupráci s pracovníky kontroly slovenského regulátora.

5.5 Správní řízení

Odbor správních řízení v průběhu roku 2015 vedl celkem 463 správní řízení o správních deliktech či přestupcích podle energetického zákona, zákona o cenách, zákona o ochraně spotřebitele a kontrolního řádu.

Graf č. 21 – Přehled zaměření správních řízení v roce 2015

Nejčastěji porušovanými ustanoveními právních předpisů ve věcné působnosti ERÚ jsou ustanovení § 46 odst. 12 a § 68 odst. 3 energetického zákona spočívající v poškození energetického zařízení činnosti v ochranném pásmu.

V roce 2015 zahájil odbor správních řízení celkem 430 správních řízení, z toho celkem 386 formou příkazu podle ustanovení § 150 správního řádu. V roce 2015 nabyly právní moci celkem 394 rozhodnutí a příkazy vydaná odborem správních řízení.

V roce 2015 účastníci řízení vůči vydaným příkazům, o nichž bylo dále rozhodnuto správním orgánem v I. stupni, podali odpor ve 23 případech. Proti vydaným rozhodnutím pak byl rovněž ve 23 případech podán rozklad. V těchto věcech pak odbor správních řízení zpracoval stanoviska k rozkladu a věc dále předal orgánu II. stupně.

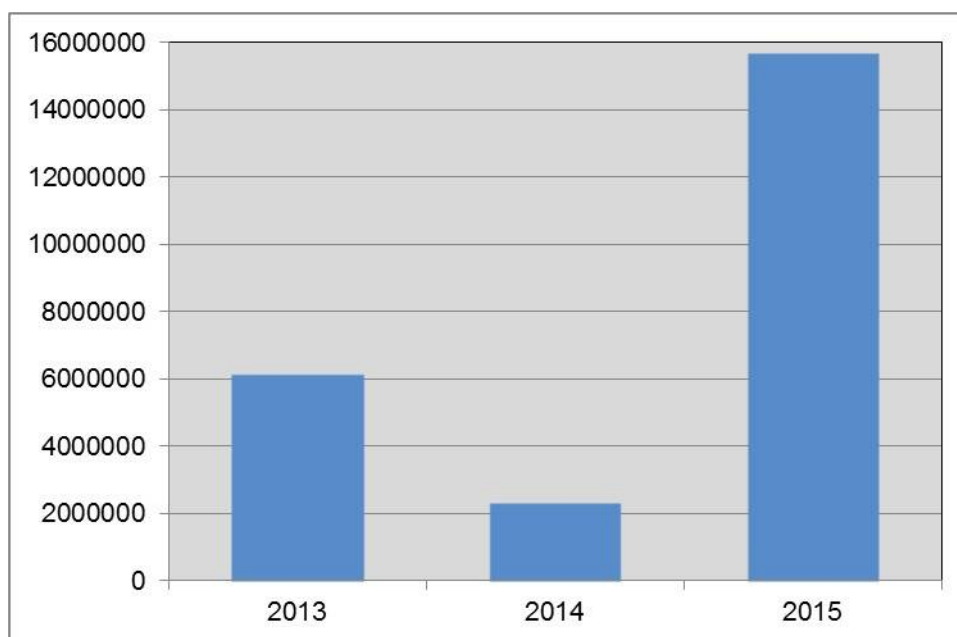
Tabulka č. 11 – Počet podaných opravných prostředků v roce 2015

Druh	Počet
odpor	23
rozklad	23

Kromě výše uvedené meritorní činnosti odbor správních řízení provádí rovněž správu úhrad pravomocně uložených pokut, k čemuž je ERÚ příslušný podle jednotlivých právních předpisů v jeho věcné působnosti.

V roce 2015 bylo odborem správních řízení pravomocně uloženo o 85 procent více pokut proti roku 2014.

Graf č. 22 – Přehled vybraných pokut v letech 2013 až 2015

Mimo trestů za spáchání správních deliktů a přestupků ukládá ERÚ rovněž opatření k nápravě ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona, které formou ukládání donucovacích pokut podle ustanovení § 96d odst. 1 písm. d) energetického zákona při jejich nesplnění rovněž vymáhá. Opatření k nápravě bylo v roce 2015 uloženo pravomocně ve 27 případech.

Energetický regulační úřad je povinen v souladu s ustanovením § 17e odst. 1 písm. b) energetického zákona pravidelně zveřejňovat pravomocná rozhodnutí vydaná při výkonu dozoru v energetických odvětvích a dozoru v oblasti ochrany spotřebitele na úseku podnikání v elektroenergetice a plynárenství.

6 Mezinárodní vztahy

Energetika zastává v agendě EU stále významnější roli. V několika posledních letech se výrazně prohloubila integrace trhů s energiemi s cílem dokončit vnitřní trh. Byl vytvořen rámec pro koordinované plánování a realizaci energetické infrastruktury celoevropského významu. Spuštěn byl mechanismus celoevropského dohledu nad integritou a transparentností velkoobchodního trhu. Zároveň zesilují snahy o harmonizovaný přístup k maloobchodním trhům a s tím související spotřebitelskou problematikou a rolí provozovatelů distribučních soustav. Vše směřuje k realizaci hlavních cílů energetické politiky EU, jimiž jsou udržitelná, cenově dostupná a bezpečná dodávka energií konečným spotřebitelům. To se děje v době, kdy energetika jako sektor prochází převratnými změnami. Tento dramatický vývoj je reflektován i na institucionálním poli. Národní regulátoři se dnes setkávají téměř na denní bázi, a to při řešení konkrétních přeshraničních případů i při tvorbě koncepcí a závazných předpisů.

ERÚ v roce 2015 přistoupil k zásadní reorganizaci svých mezinárodních aktivit tak, aby mohl nadále působit jako aktivní činitel na poli evropské energetické politiky. V lednu 2015 byla zřízena sekce pro evropské záležitosti a strategii, která je tvořena odborem REMIT a odborem pro evropské záležitosti. Odbor REMIT je zodpovědný za specifickou oblast dohledu nad integritou a transparentností velkoobchodního trhu. Odbor pro evropské záležitosti má na starosti koordinaci evropských aktivit napříč úřadem a systematicky sleduje a vyhodnocuje evropské dění s relevancí pro činnost úřadu. Základním stavebním prvkem je přitom stanovování jasných priorit a koordinace jejich naplňování v rámci úřadu.

6.1 Evropské aktivity

Činnost úřadu na evropské úrovni se soustředila především do pracovních skupin ACER a CEER k tématům elektroenergetiky, plynárenství, zákazníků a REMIT. Ve sledovaném období byl zřejmý pokračující nárůst agendy, a tím i zapojení ERÚ v rámci pracovních skupin vyplývající z celkového zvýšení významu energetiky v oblasti politik EU. Činnost ERÚ byla zaměřena na tvorbu a novelizaci evropské legislativy a její implementaci na národní úroveň zejména v oblasti síťových kodexů a tvorby návrhů na novelizaci nařízení, a na ovlivňování energetických politik EU sdružených do strategie pro Energetickou unii.

Vedle toho nadále probíhala spolupráce v oblasti státní správy při zpracování podkladů pro jednání pracovní skupiny pro energetiku Rady EU, přípravě instrukcí na jednání COREPER I (Výbor stálých zástupců) a mandátů české delegace na jednání Rady TTE (Rada ministrů pro dopravu, telekomunikace a energetiku) za účelem přípravy budoucí evropské energetické legislativy. Úřad úzce spolupracoval s oddělením mezinárodních vazeb v energetice MPO, Ministerstva zahraničních věcí ČR i Úřadem vlády, konkrétně na veřejné konzultaci k návrhům na změny Nařízení o opatření na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu, zpracování reakce ČR na výtky Evropské komise ve věci řízení EU Pilot č. 7809/15/ENER týkající se implementace Směrnice 2009/72/EC a 2009/73/EC.

V neposlední řadě ERÚ rovněž pokračoval ve své aktivní roli v rámci skupiny zemí Visegrádské čtyřky (V4) a dále zintenzivnil spolupráci s regulačními úřady těchto zemí.

6.1.1 Elektroenergetika

V oblasti regionální spolupráce v elektroenergetice se úřad v roce 2015 zapojil do činností vedoucích k harmonizaci trhů regionu střední a východní Evropy. V návaznosti na úspěšné dokončení projektu 4M Market Coupling se zástupci úřadu účastnili multilaterálních jednání uvnitř i vně ACER ve věci implementace flow-based market coupling a plánovaného

sloučení regionů CEE (region střední a východní Evropy) s CWE (region středozápadní Evropy).

Dalším významným tématem, kterým se úřad v roce 2015 zabýval, bylo napojení ČR na projekt vnitrodenního mezistátního obchodování s elektřinou států skupiny NWE+ (severozápadní Evropy) v rámci projektu XBID (Cross-border Intraday). Zásadní význam mělo přijetí nařízení komise (EU) č. 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení, které dalo do té doby dobrovolným aktivitám jasný právní základ.

Z hlediska další integrace trhů s elektřinou má nezanedbatelný význam i problematika nežádoucích kruhových toků (loop flows) přes českou přenosovou soustavu, která má odraz v oblasti přidělování přenosových kapacit a obchodu i v oblasti fyzické infrastruktury. Jednání s německými a rakouskými partnery a z nich vyplývající potřeba rekonfigurace nabídkových zón elektřiny představovaly významnou část aktivit ERÚ v roce 2015. Do jednání vstoupila na žádost polského regulačního úřadu i ACER vydáním svého stanoviska 09/2015 z 23. září 2015, v jehož rámci ACER mimo jiné podpořila rozdělení jednotné německo-rakouské nabídkové zóny. Rakouský regulační úřad toto doporučení odsoudil a odvolal se k Evropskému soudnímu dvoru. Ostatní zainteresované regulační orgány z dotčených zemí, včetně ERÚ, doporučení ACER přivítaly.

6.1.2 Plynárenství

V rámci plynárenského regionu jižní a jihovýchodní Evropy byl sledován vývoj několika pilotních projektů, jejichž cílem je podpora včasné dobrovolné implementace síťových kodexů, zvláště síťového kodexu pro mechanismus alokace kapacit, neboli NC CAM, pro vyrovnávání soustavy NC BAL a interoperabilitu NC Interoperability, rovněž probíhala podpora integračních projektů. Úspěšně byly dokončeny pilotní projekty a od 1. listopadu 2015 byl v souladu s kodexem sítě pro mechanismy přidělování kapacity zahájen ostrý provoz nabízení přepravních kapacit na přeshraničních propojovacích bodech s partnerskými provozovateli přepravních soustav Německa a Slovenska na on-line rezervační platformě PRISMA a provozovatelem přepraní soustavy Polska na on-line rezervační platformě GAS-SYSTEM S.A. (GSA).

Česká a rakouská strana pokračovaly v diskuzích a pracích na integraci plynárenských trhů, přičemž se od poloviny roku 2015 do diskuze znovu zapojil slovenský provozovatel přepravní soustavy s možností využití stávajících přepravních kapacit, které jsou pro potřeby integrace obou trhů dostačující. Otevřena stále zůstává konkrétní podoba integrace, dále pak nastavení podmínek, za kterých by byla slovenská přepravní soustava využita a otázka efektivnosti případné výstavby nové infrastruktury spojující českou a rakouskou přepravní soustavu.

6.1.3 Infrastruktura - Projekty společného zájmu a proces jejich výběru

V roce 2015 také pokračovaly práce na rozvoji transevropských energetických sítí a diverzifikace a zabezpečení dodávek elektřiny a plynu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě. Evropská komise 18. listopadu 2015 vydala úpravu nařízení č. 347/2013 obsahující druhý seznam projektů společného zájmu. Cílem těchto projektů je podpora vytvoření společného vnitřního trhu s energiemi v prostoru zemí EU, odstranění nedostatků v přenosových a přepravních sítích a diverzifikace a zvýšení bezpečnosti dodávek elektřiny a plynu.

ERÚ se procesu revize seznamu projektů společného zájmu aktivně účastnil - a to jak při jednání v rámci regionálních skupin, které připravují regionální seznamy navrhovaných projektů společného zájmu (jako jeho dílčí prvek bylo v kooperaci s regulačními orgány Rakouska a Polska zpracováno posouzení projektů, které mají přímý dopad na plynárenskou soustavu ČR), tak při zpracovávání stanovisek ACER k těmto seznamům.³⁾

Celkový počet projektů zahrnutých do druhého seznamu projektů společného zájmu je 195, z čehož 108 se týká elektřiny, 77 plynu, 7 ropy a 3 inteligentních sítí. Na území ČR se vyskytují celkem tři projekty společného zájmu v sektoru plynárenství a pět projektů v sektoru elektroenergetiky.

V roce 2015 se ERÚ také podílel na aktualizaci doporučení ACER ohledně dobré praxe při nakládání s investičními žádostmi obsahujícími žádosti o přeshraniční přidělení nákladů pro projekty společného zájmu v elektroenergetice a plynárenství⁴⁾. Stěžejní pasáží doporučení je popis postupu při výpočtu příspěvků jednotlivých států, které mají z projektu čistý pozitivní přínos, na investiční náklady tohoto projektu.

6.1.4 Spolupráce regulátorů v rámci zemí Visegrádské čtyřky

Rok 2015 byl ve znamení zintenzivnění spolupráce mezi regulátory zemí Visegrádské čtyřky, ve které hrál ERÚ jakožto regulační úřad z předsednické země V4 hlavní roli. Uskutečnila se čtyři setkání vrcholných představitelů regulačních úřadů - v Praze, Bratislavě, Ostravě a v maďarském Szekszárdu.

Počátkem roku pokračovaly diskuze na téma bezpečnosti dodávek skrze podporu nákladově efektivních přeshraničních propojení ve vztahu k Energetické unii. Spolupráce se dále zaměřila na integraci plynárenských trhů zemí V4 při maximálním využití stávající infrastruktury a budování nové infrastruktury. Byla prodiskutována i otázka projektů společného zájmu, význam severojižního koridoru a aktuálního stavu česko-polského a polsko-slovenského propojení. Nutností je kromě intenzivní práce V4 Gas Market Fóra (vzniklého v roce 2014) i aktivní zapojení provozovatelů přepravních soustav.

Ke konci roku 2015 se úřad zasadil o vznik pracovní skupiny, která by měla v průběhu roku 2016 analyzovat a vyhodnotit pozitiva a negativa plně liberalizovaného trhu s elektřinou a plynem v ČR a různé podoby regulace koncových cen v ostatních zemích V4, a to ve vztahu k domácnostem, resp. chráněným zákazníkům.

6.2 Nařízení REMIT

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (REMIT) bylo zveřejněno 8. prosince 2011 v Úředním věstníku Evropské unie a vstoupilo v platnost 20 dní po vyhlášení, tj. 28. prosince 2011. Účelem nařízení je zavedení regulačního rámce, aby bylo dosaženo větší integrity a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií v EU a zamezilo se tak zneužívání trhu a rovněž se podpořila spravedlivá hospodářská soutěž.

Definice těchto údajů, pravidla, termíny a formy pro jejich oznamování jsou obsažena v prováděcím nařízení Komise (EU) č. 1348/2014 ze dne 17. prosince 2014 o oznamování údajů za účelem provedení čl. 8 odst. 2 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií.

³⁾ Stanovisko ACER č. 14/2015 a stanovisko ACER č. 15/2015.

⁴⁾ Doporučení ACER č. 5/2015.

6.2.1 Národní registr účastníků trhu s energií

Nařízení REMIT ukládá povinnost účastníkům velkoobchodního trhu s energií, kteří provádějí transakce, jež je třeba oznámit ACER, zaregistrovat se u příslušného vnitrostátního regulačního úřadu. V rámci registračního procesu je účastníkovi trhu přidělen jedinečný identifikátor, tzv. ACER kód, na základě kterého lze identifikovat účastníky trhu a oznamovat transakce. Povinnost oznamovat transakce agentuře ACER byla zahájena 7. října 2015 pro standardní kontrakty a od 7. dubna 2016 začne tato povinnost platit i pro nestandardní kontrakty.

Účelem registračního systému je shromáždit a udržovat aktuální informace o jednotlivých účastnících trhu. Energetický regulační úřad se rozhodl využít platformu ACER - tzv. CEREMP (Centralised European Register of Energy Market Participants - Centralizovaný evropský registr účastníků trhu s energií) a tento registr uvedl do provozu 5. ledna 2015. Od tohoto data provádějí příslušní zaměstnanci úřadu denně proces schvalování registračních žádostí, včetně kontroly a ověřování náležitostí potřebných pro schválení registrací. Zároveň je účastníkům trhu poskytována informační podpora, včetně pořádání veřejných workshopů.

K 25. únoru 2016 byly v registračním systému CEREMP zaregistrovány 203 uživatelské účty a 141 účastník trhu.

6.2.2 Sdílení dat

Za účelem monitorování velkoobchodních trhů s energiemi předpokládá Nařízení REMIT sdílení informací mezi ACER, vnitrostátními regulačními orgány a dalšími příslušnými orgány a institucemi, což je ze strany ACERu zajištěno vytvořením potřebných mechanismů. Pro sdílení informací vytvořil ACER informační systém pro správu a sdílení informací (ACER REMIT Information System – ARIS), ke kterému budou mít přístup pouze ty orgány, jež mají v souladu s provozní spolehlivostí zabezpečenou dostatečnou ochranu před neoprávněným zneužitím sdílených dat. Za účelem zajištění požadované ochrany sdílených dat byly na úřadě nastaveny dodatečné postupy a technické úpravy pro práci s těmito daty.

6.2.3 Implementace pravomocí

Nařízení REMIT stanoví, že členské státy EU mají zajistit, aby jejich vnitrostátní regulační orgány měly vyšetřovací a vynucovací pravomoci nezbytné pro uplatňování zákazů a povinností vyplývajících z tohoto nařízení. Uvedené pravomoci byly implementovány do novely energetického zákona, která vstoupila v platnost 5. června 2015 (zákon č. 131/2015 Sb.). Účinnost novely EZ je datována k 1. lednu 2016.

Komunikace s účastníky trhu;

Vzhledem k zahájení reportovací povinnosti podle nařízení REMIT (7. října 2015), komunikoval odbor REMIT v roce 2015 s účastníky trhu takřka denně. Průběžně byly zodpovídaný emailové či telefonické dotazy. Odbor REMIT také diskutoval s účastníky trhu a zástupci energetických subjektů prostřednictvím workshopů a pracovních jednání, která se v roce 2015 uskutečnila 11. února v Ostravě, 30. června a 21. října v Praze.

REMIT workshopy, jejichž cílem bylo seznámit a konzultovat s odbornou veřejností povinnosti vyplývající z nařízení REMIT, výklad jednotlivých ustanovení, představení národního registru účastníků trhu (CEREMP), diskutovat o problematice RRM (Registered Reporting Mechanism), představit dokumentu Q&A, který odbor REMIT zpracovává na základě dokumentu ACER a dotazů zaslaných účastníky trhu, se v roce 2015 uskutečnily

26. března v Praze a 11. června v Ostravě. Těchto workshopů se účastnilo více jak 80 zástupců energetických společností a mají pozitivní ohlas a jsou přínosné pro obě strany.

7 Vnitřní vztahy

7.1 Spolupráce s ústředními orgány státní správy a Parlamentem ČR

Energetický regulační úřad se v roce 2015 v rámci svých kompetencí zaměřil na přímou komunikaci s jednotlivými ústředními orgány státní správy. Za nosnou lze považovat součinnost s energetickými a právními experty příslušných odborů MPO, a to zejména při vyhodnocování zkušeností s uplatňováním energetického zákona a zákona o POZE jako základního rámce vytvářejícího prostředí pro činnost účastníků na energetických trzích. Ze společných stanovisek pak následně vycházela příprava novel vyhlášek, vydaných jak MPO, tak Energetickým regulačním úřadem. Výsledky kooperace expertů obou ústředních orgánů státní správy i dalších institucí se staly východiskem pro přípravu komplexní novely energetického zákona v roce 2015.

Všech jednání o novele energetického zákona v obou komorách Parlamentu ČR se účastnili zástupci úřadu, a to ve výborech, podvýborech a poslaneckých klubech, kde vysvětlovali a objasňovali názory Energetického regulačního úřadu. Při přípravě a projednávání tohoto zákona vypracoval ERÚ několik odborných analýz, které v reakci na vývoj tvorby obsahu nového zákona a postupně předkládaných pozměňovacích návrhů řešily praktické dopady navrhovaných změn a úprav a přinášely reálný pohled na danou problematiku. Ne vždy se však názory a stanoviska zástupců úřadu ztotožňovaly s názory a postupy obou komor Parlamentu ČR a MPO. Důležitým mezníkem v činnosti úřadu je i nadále spolupráce s Radou vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR, která se zaměřila na přípravu podkladových materiálů pro aktualizaci Státní energetické koncepce ČR novely horního zákona a aktualizaci Surovinové politiky ČR.

Další jednání s MPO se týkala například problematiky kruhových toků elektřiny z Německa přes přenosovou soustavu ČR, problematiky bezpečnostního standardu dodávek plynu, projektu integrace trhů ČR a Rakouska, vytváření společné koncepce statistického sledování elektroenergetiky, teplárenství a plynárenství. Zástupci ERÚ jsou rovněž členy pracovních skupin při Radě vlády pro surovinovou a energetickou strategii, jejichž jednání probíhají na zmíněném ministerstvu.

Zástupci úřadu se účastnili jednání s MF a MPO ve věci nastavení parametrů a přípravy návrhu rozpočtu na rok 2016 a střednědobého výhledu na roky 2017 a 2018. Úřad spolupracoval, vedl a koordinoval řadu jednání s ostatními ústředními orgány státní správy, např. ČTÚ, ÚOHS, ČSÚ, SÚJB v oblasti společných připomínek a stanovisek k navrhované legislativě v oblasti státní služby. V průběhu roku 2015 probíhala intenzivní spolupráce ERÚ s MF ČR a především s MV ČR - sekcí pro státní službu, v oblasti přípravy a realizace zákona o státní službě v praxi včetně příslušné prováděcí legislativy.

ERÚ v roce 2015 vedl jednání také ve výborech a podvýborech Poslanecké sněmovny ČR k problematice výstavby plynárenských infrastruktur a jejich financování včetně problematiky zadluženosti držitele výlučné licence na přepravu plynu.

Aktivní účast svých zástupců zajišťoval ERÚ i na odborných seminářích zaměřených na energetiku. Na žádost členů jednotlivých výborů i podvýborů Parlamentu ČR, zejména v souvislosti s body týkajícími se problematiky fotovoltaických elektráren a výkupních cen elektrické energie vyrobené z OZE, zpracoval úřad několik podkladových materiálů a studií.

Předsedkyně ERÚ, stejně jako v předchozích letech, i v průběhu roku 2015 pravidelně informovala poslance a senátory prostřednictvím poslaneckých a senátorských klubů, odbornou i laickou veřejnost prostřednictvím tiskových konferencí a webových stránek úřadu o zásadních rozhodnutích ERÚ v oblasti cen, podpory POZE, notifikace zdrojů a o průběhu novelizace energetické legislativy ve vazbě na otázky regulace v oblasti energetiky a na platnost služebního zákona.

Rovněž v roce 2015 se zástupci ERÚ účastnili činnosti pracovní notifikační skupiny, kam dodávali včas a řádně všechny požadované podklady a stanoviska v kompetenci úřadu, která byla nutná pro rozhodování MPO a ÚOHS při vedení notifikačních řízení.

Zástupce úřadu se aktivně účastnil jednání Mezirezortní koordinační skupiny pro boj s korupcí a úřad plnil úkoly plynoucí z Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a Akčního plánu boje s korupcí na rok 2015. Další zástupci úřadu pracovali ve výborech Politiky územního rozvoje ČR při Ministerstvu pro místní rozvoj ČR, kde řešili koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni. Úřad také spolupracoval s Ministerstvem kultury a Národním památkovým ústavem v rámci zajištění dislokace pracoviště úřadu v lokalitě Ostrava.

7.2 Vztah k veřejnosti a ke sdělovacím prostředkům

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, poskytuje úřad informace o své činnosti v oblasti zmiňované působnosti. Na základě § 18 uvedeného zákona zveřejnil ERÚ k 1. březnu 2015 zprávu za předcházející kalendářní rok, která obsahuje následující údaje:

V roce 2015 bylo Energetickému regulačnímu úřadu doručeno celkem 79 žádostí o poskytnutí informace ze strany žadatelů o informace.

I.

Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti

	Došlo celkem	Vyřízeno přímo	Postoupeno k vyřízení
Žádosti (§ 18 odst. 1 písm. a))	79	79	0

Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí	16

II.

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	4

III.

Opis podstatných částí rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti

Rozsudkem Krajského soudu v Brně č. j. 62 A 63/2013-53 ze dne 1. října 2014 bylo zrušeno rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu ze dne 17. června 2013, čj. 03756-9/2013-ERÚ, a záležitost žadatele Aliance pro energetickou soběstačnost, z. s., se sídlem Uhlířské Janovice, Bláto I, byla vrácena ERÚ k dalšímu řízení. Jako důvod byla konstatována nezákonnost rozhodnutí ERÚ, resp. nesprávná aplikace ustanovení § 11 odst. 2

zákona č. 106/1999 Sb., na případ žadatele. V průběhu roku 2015 však nebylo řízení o žádosti ukončeno.

IV.

Počet poskytnutých výhradních licencí podle § 14a odst. 4 zákona

Počet poskytnutých výhradních licencí	0

V.

Počet stížností podaných podle § 16a zákona

Počet stížností podaných podle § 16a zákona	1

VI.

Další informace vztahující se k uplatňování zákona

Počty přijatých a vyřízených žádostí o informace v roce 2015 z hlediska působnosti ERÚ

Oblast licencí	28
Oblast regulace	8
Oblast kontroly	4
Oblast legislativně správní	12
Oblast podporovaných zdrojů	12
Ostatní	15

Doručené žádosti směřovaly zejména k problematice licencí, jejich udělování a splňování podmínek pro vydání rozhodnutí o udělení licence. Značný zájem byl rovněž o oblast POZE, zejména o informace týkající se fotovoltaických elektráren, a s tím související otázkou vyplácení podpory jednotlivým výrobnám elektřiny.

Zájem žadatelů byl i o vedená řízení Energetického regulačního úřadu před soudy různých stupňů a v neposlední řadě i o informace o platech a odměnách vyplácených v ERÚ.

Počet žádostí o informace v roce 2015 se proti počtu žádostí o informace doručených na ERÚ v roce 2014 mírně navýšil, a to o 13 žádostí, z čehož lze důvodně usuzovat, že zájem o oblast energetiky u občanů ČR přetrvává, resp. mírně vzrůstá; stejně tak se zvyšuje odborná náročnost žádostí tazatelů, která si vyžaduje nezbytnou součinnost mezi jednotlivými organizačními útvary Energetického regulačního úřadu v souvislosti s vyřizováním této agendy.

Sdělovací prostředky

Cíle mediální strategie ERÚ zůstávají stejné jako v předchozích letech. Jako zásadní se jeví častější zpětná vazba médií a veřejnosti. Informování široké, laické i odborné veřejnosti, probíhalo stejně jako v minulých obdobích převážně prostřednictvím webových stránek, tj. vydáváním tiskových zpráv, publikací sdělení, ale také zveřejňováním stanovisek předsedkyně úřadu. Tyto i další informace byly pro širší oslovení veřejnosti sdíleny s celostátními i lokálními médii a vybrané příspěvky byly též prezentovány na sociálních sítích. ERÚ dále informoval veřejnost prostřednictvím tiskových konferencí, které se v několika případech konaly u příležitosti odborných energetických konferencí, kterým ERÚ poskytl záštitu. S odbornými konferencemi a semináři souvisí také vystoupení zaměstnanců ERÚ.

Energetický regulační úřad v roce 2015 vydával i nadále interní elektronický čtvrtletník Náš úřad.

7.3 Publikační činnost

Energetický regulační úřad vydává na základě energetického zákona prostřednictvím Portálu veřejné správy Energetický regulační věstník, který v roce 2015 vycházel na základě výše uvedeného zákona pouze v elektronické podobě. Následně byl zveřejňován i na webových stránkách ERÚ.

Během roku 2015 bylo vydáno celkem deset částek Energetického regulačního věstníku. Z toho byla v osmi částkách zveřejněna cenová rozhodnutí - tři k cenám elektřiny, tři k cenám plynu, jedno k ceně tepelné energie a dvě k podpoře POZE. Mezi zveřejněné dokumenty dále patřila informace o dosažené hodnotě výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, o dosažené hodnotě výroby tepla z biomasy a o dosažené hodnotě výroby biometanu v roce 2013 a zpráva o dosažené úrovni nepřetržitosti přenosu nebo distribuce elektřiny za rok 2014.

Dále v souladu s § 2 odst. 1 písm. f) zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 10 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je ERÚ jako cenový orgán povinen vyhlášovat ve Sbírce zákonů formou sdělení vydání předpisů o regulaci cen (tedy cenových rozhodnutí), které již byly publikovány v Energetickém regulačním věstníku a úřad tak činil i v roce 2015.

Na základě § 17 odst. 7 písm. m) energetického zákona úřad pravidelně zveřejňoval roční a měsíční zprávy o provozu elektrizační soustavy a roční a měsíční zprávy o dodávkách a spotřebách plynu.

Výstupy z databází ERÚ pravidelně přebírá Český statistický úřad, Ministerstvo životního prostředí ČR, MPO a některé krajské úřady.

Na základě znění energetického zákona (§ 17 odstavec 10) úřad prostřednictvím Ministra průmyslu a obchodu každoročně předkládá Vládě ČR zprávu o činnosti a hospodaření ERÚ, která je poté projednávána Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR a je dále předána Komisi a Agentuře.

Webová stránka úřadu byla v roce 2015 postupně doplňována o aktuální informace: nově vznikla kategorie Bezpečnostní standard dodávek v sekci Plyn, v kategorii Pravomocná rozhodnutí byly vytvořeny podkategorie s názvy Certifikace a PCI projekty, byla zřízena další rozkladová komise – pro oblast OZE, o čemž lze informace získat v kategorii Předsedkyně úřadu. Naopak z webových stránek úřadu byla v této sekci odstraněna informace ohledně Poradního sboru, neboť na konci roku 2015 byla jeho činnost na ERÚ ukončena. Na titulní straně webu se objevila nová grafická dlaždice odkazující na Novou tarifní strukturu a s tím spojené pořádání konference. Celkově se webové stránky za rok 2015 rozrostly o 835 článků obsahujících často i několik příloh.

7.4 Účast ERÚ v programu BETA2 (pod vedením Technologické agentury ČR)

Na podzim 2015 se úřad zapojil do nového programu BETA2 pod vedením Technologické agentury České republiky (TA ČR), která byla založena v roce 2009 na základě implementačních kroků Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací. Hlavní úlohou TA ČR je připravovat a implementovat programy aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a tím přispívat ke zvyšování konkurenceschopnosti a hospodářskému růstu ČR. Prostředkem pro naplnění těchto úkolů je především efektivní využití veřejných finančních zdrojů na podporu výzkumu, vývoje a inovací. Jedním z programů je program BETA (program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy BETA), který je realizován od roku 2011. Cílem programu BETA je

zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou určeny pro výkon státní správy a povedou k vyšší inovativnosti a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti. V roce 2011 zahájila TA ČR první kolo programu BETA, druhé kolo programu pojmenované BETA2 bude zahájeno v roce 2016.

Maximální doba realizace projektů je omezena na dobu trvání programu, která se předpokládá v letech 2017–2025, tj. 9 let. Finanční prostředky budou rozloženy do celého období v poměru podle očekávaného množství výzkumných potřeb a cen veřejných zakázek na základě výběrových řízení. Předpokládaný finanční objem čerpání prostředků na výzkumné potřeby ERÚ je stanoven na 25 mil. Kč, dále rezerva 20 procent k navrženému celkovému objemu finančních prostředků.

ERÚ se v rámci programu BETA2 stal tzv. odborným garantem a předložil níže uvedené výzkumné potřeby:

- Výzkum a vývoj metodik regulace a propojení se zkušenostmi ostatních regulačních orgánů v rámci EU.
- Výzkum a vývoj pro oblasti řízení aplikace metod přecenění majetku v rámci regulace pro další regulační období včetně stanovení metodik pro efektivní využívání majetku v energetice.
- Výzkum a zabezpečení vývoje pro zapojení spotřebitelských asociací do konzultačních procesů v energetice a zvýšení energetické gramotnosti spotřebitelů.
- Výzkum a vývoj ohledně definice zranitelného zákazníka a energetické chudoby v rámci ČR a jejich praktická aplikace do praxe pro stanovení efektivních politik k vynakládání státních prostředků na podporu bydlení.
- Výzkum a vývoj softwarového řešení na monitoring maloobchodního a velkoobchodního trhu v energetice.

8 Rozpočtové hospodaření

8.1 Rozpočet kapitoly

Rozpočet kapitoly 349 – Energetický regulační úřad byl schválen jako součást zákona č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015 ze dne 10. prosince 2014.

Původně schválený rozpočet pro kapitolu ERÚ v oblasti příjmů a výdajů celkem byl za období roku 2015 v oblasti výdajů celkem upraven třemi rozpočtovými opatřeními v pravomoci Ministerstva financí ČR na výši 234 271,25 tis. Kč (rozpočet po změnách). Konečný rozpočet byl upraven čtyřmi rozpočtovými opatřeními, která představovala povolené překročení výdajů kapitoly (zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů), na výši 250 210,94 tis. Kč. Úřad provedl v roce 2015 celkově 17 úprav rozpočtu výdajů. Vlastní rozsah a detailní struktura rozpočtových opatření je podrobně rozpracována ve státním závěrečném účtu kapitoly za rok 2015.

8.2 Příjmy kapitoly

Pro kapitolu 349 – ERÚ byly pro rok 2015 plánovány *příjmy celkem* ve výši **209 114 tis. Kč**, z toho daňové příjmy ve výši **203 114 tis. Kč** a nedaňové příjmy **6 000 tis. Kč**.

Celkem k 31. prosinci 2015 byla v oblasti *příjmů celkem* vykázána skutečnost ve výši **230 691,47 tis. Kč**, tj. plnění na 110,32 procenta proti schválenému rozpočtu příjmů celkem a plnění na 109,70 procenta proti stejnému období roku 2014 (absolutně zvýšení o 20 406,49 tis. Kč).

U daňových příjmů došlo k 31. prosinci 2015 ke skutečnému plnění ve výši **212 741,23 tis. Kč**, tj. k plnění na 104,74 procenta proti schválenému rozpočtu a plnění na 102,86 procenta proti stejnému období roku 2014 (absolutně zvýšení o 5 906,87 tis. Kč).

U nedaňových příjmů došlo k 31. prosinci 2015 ke skutečnému plnění ve výši **17 950,24 tis. Kč**, tj. k plnění na 299,17 procent proti schválenému rozpočtu a plnění na 520,20 procent proti stejnému období roku 2014 (absolutně zvýšení o 14 499,62 tis. Kč).

Pro rok 2015 nebyly rozpočtovány finanční prostředky na závazném ukazateli příjmy z rozpočtu EU bez společné zemědělské politiky celkem.

8.2.1 Správní pokuty

V oblasti uložených pokut v právní moci bylo k 31. prosinci 2015 vykazováno 157 neuhrazených pohledávek (účet 315 – *Jiné pohledávky z hlavní činnosti*) v celkové výši **4 395,80 tis. Kč**, snížení proti roku 2014 o 8 029,46 tis. Kč, tj. o 35,38 procenta.

V roce 2015 bylo plně uhrazeno 357 pokut uložených ve správním řízení (10 uhrazeno částečně) v celkové výši **17 393,12 tis. Kč** (zvýšení proti roku 2014 o 14 433,89 tis. Kč, tj. o 487,76 procenta).

8.3 Výdaje kapitoly

Výsledek skutečného čerpání za výdaje celkem a porovnání proti konečnému rozpočtu výdajů za rok 2015 je uveden v tabulce č. 12.

Tabulka č. 12 - Výsledky skutečného čerpání - výdaje celkem za rok 2015

Výsledky čerpání rozpočtu	Konečný rozpočet výdajů [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%]
Výdaje celkem	250 210,94	217 981,96	87,12
z toho:			
čerpání kapitálových výdajů	11 960,00	7 915,09	66,18
čerpání běžných výdajů	238 250,94	210 066,87	88,17

8.3.1 Úspory běžných a kapitálových výdajů

Při realizaci jednotlivých výdajů v roce 2015 byly finanční prostředky vynakládány s maximální efektivností, hospodárností a účelností, vždy ve vztahu k dosažení maximálního přínosu pro úřad a jeho činnosti. S ohledem na uvedené skutečnosti byly uspořeny finanční prostředky v rámci rozpočtu výdajů ve výši **32 228,97 tis. Kč**, a to zejména v těchto oblastech:

- oblast platy a ostatní osobní výdaje vč. pojistného a FKSP 15 137,26 tis. Kč,
- oblast programového financování EDS/SMVS 4 927,02 tis. Kč,
- oblast ostatních běžných výdajů (mimo EDS/SMVS) 12 164,69 tis. Kč.

Tyto prostředky tak mohou být použity pro potřeby financování úřadu v průběhu roku 2016.

Celkové nároky z nespotřebovaných výdajů k 1. lednu 2016, tj. úspora za rok 2015 ve výši **32 228,97 tis. Kč** a zůstatek nároků z nespotřebovaných výdajů k 31. prosinci 2015 ve výši **43 954,16 tis. Kč**, byly za kapitolu 349 vykázány v celkové výši **76 183,13 tis. Kč**, z toho:

- profilující výdaje
(programové financování EDS/SMVS, prostředky na platy) 40 887,26 tis. Kč,
- neprofilující výdaje 35 295,87 tis. Kč.

8.3.2 Programové financování

V systému financování programů reprodukce majetku je zaveden pro rok 2015 pouze program 149 010 - Rozvoj a obnova materiálně-technické základny ERÚ (dále jen program), který se skládá ze dvou podprogramů:

- podprogram číslo 149 011 – Pořízení, obnova a provozování ICT ERÚ,
- podprogram číslo 149 012 – Pořízení, obnova majetku ERÚ.

Základním cílem programu je zajistit vybudování odpovídající materiálně-technické základny úřadu s maximálním důrazem na oblast informačních a komunikačních technologií.

V rámci těchto podprogramů je rozpracováno, sledováno a hodnoceno 8 schválených akcí. Schválený rozpočet v oblasti programového financování na rok 2015 byl stanoven ve výši **24 350 tis. Kč** a konečný rozpočet výdajů ve výši **26 410 tis. Kč**, který byl splněn na 81,34 procenta při vykázané skutečnosti ve výši 21 482,98 tis. Kč, absolutně jde o úsporu proti konečnému rozpočtu výdajů ve výši 4 927,02 tis. Kč.

Tabulka č. 13 zachycuje hospodaření v roce 2015 podle podprogramů. V souladu s prioritami úřadu byl pro rok 2015 vyčleněn největší objem finančních prostředků pro informační technologie (podprogram č. 149 011 – ICT).

Tabulka č. 13 - Výsledné hospodaření podle podprogramů za rok 2015

	Konečný rozpočet výdajů [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění [%]
Program č. 149 010 celkem	26 410,00	21 482,98	81,34
z toho:			
podprogram č. 149 011 – ICT	20 750,00	16 267,82	78,40
podprogram č. 149 012	5 660,00	5 215,16	92,14

Informační a telekomunikační technologie v ERÚ

Vzhledem k tomu, že veškeré agendy, které úřad zajišťuje, jsou soustředěny v Jednotném informačním systému ERÚ, většina finančních prostředků v rámci podprogramu ICT č. 149 011 byla čerpána na jeho rozvoj a údržbu s cílem vytvořit kvalitativně nové podmínky pro zajištění hlavního poslání ERÚ, pro plnění nových úkolů vyplývajících z energetického zákona a ze směrnic EU a pro zvýšení kvality řízení úřadu.

Dále bylo v oblasti ICT realizováno výběrové řízení na dodavatele datových služeb včetně napojení do centrálního místa služeb (CMS).

Velká část finančních prostředků byla čerpána na zajištění nového pracoviště úřadu v Ostravě. V návaznosti na platnost zákona č. 181/2014 Sb., zákon o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), byl zahájen projekt s názvem „Zvýšení dostupnosti ICT služeb a bezpečnosti dat v souladu se zákonem o kybernetické bezpečnosti“. Tento projekt bude dokončen v roce 2016 a bude financován z nároků z nespotřebovaných výdajů v oblasti programového financování.

V měsíci říjnu 2015 úspěšně proběhl na ERÚ dozorový audit podle normy ČSN ISI/IEC 2007:2013. Audit prováděl certifikační orgán CQS na pracovišti v Praze a Ostravě. Úřad je tedy nadále oprávněn používat národní certifikační značku CQS a mezinárodní certifikační značku IQNet v oblasti systému řízení bezpečnosti informací (ISMS).

8.3.3 Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje celkem za oblast zahraničních pracovních cest za rok 2015 dosáhly celkového finančního objemu **4 623,77 tis. Kč** (proti 4 450,01 tis. Kč v roce 2014). V porovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu počtu zahraničních pracovních cest o 20 procent, přičemž náklady stouply ve srovnání s minulým rokem pouze o 4 procenta. Tím došlo k výraznému poklesu nákladů na jednotlivou zahraniční cestu o 17 procent. Celkem bylo v roce 2015 uskutečněno 192 zahraničních pracovních cest (155 v roce 2014).

U několika zahraničních pracovních cest došlo k úspoře rozpočtových výdajů kapitoly z důvodu refundace nákladů na dopravu delegátů úřadu především na zasedání Rady regulátorů ACER v celkové výši 145,59 tis. Kč, z toho za cesty uskutečněné v roce 2014 ve výši 10,40 tis. Kč a za cesty uskutečněné v roce 2015 ve výši 135,19 tis. Kč.

Objem neinvestičních transferů mezinárodním organizacím vedených na rozpočtové položce 5511 - neinvestiční transfery mezinárodním organizacím představovala pro rok 2015 částku ve výši 908,61 tis. Kč (32 939 EUR), která se týká ročního členského příspěvku v organizaci CEER Brusel.

8.3.4 Vyhodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti hospodaření úřadu

V souladu s příslušnou legislativou (zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a příslušné prováděcí vyhlášky MF ČR č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., zákon o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů) úřad vyhodnocuje kritéria účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti jak v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem a po vzniku závazku, tak i v průběžné a následné řídicí kontrole.

Dále podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 39 odst. 3 provádí úřad soustavné sledování a vyhodnocování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládání výdajů na základě pravidelných vyhodnocení vynakládání rozpočtových prostředků.

Veřejné zakázky v roce 2015 byly realizovány v souladu s platnou legislativou podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“), podle vnitřní směrnice k uplatnění zákona v podmínkách ERÚ a v souladu s ostatními předpisy v oblasti veřejných zakázek, např. s pravidly systému používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při pořizování a obměně určených komodit.

Veřejné zakázky byly zadávány jak v režimu veřejných zakázek malého rozsahu, tak i postupem podle zákona. Mimo režim zákona, tj. v oblasti veřejných zakázek malého rozsahu, bylo v roce 2015 v hodnotě přesahující limit 100 tis. Kč bez DPH realizováno celkem 58 veřejných zakázek. Na veřejné zakázky v oblasti dodávek a služeb reagovali v hodnoceném roce uchazeči v průměru 1,8 nabídkou na jednu veřejnou zakázku. V režimu zákona, tj. v předpokládané hodnotě veřejné zakázky nejméně 2 000 tis. Kč bez DPH, byly ve sledovaném roce zahájeny 2 veřejné zakázky.

Při zveřejňování úkonů, dat a informací k veřejným zakázkám byl ze strany zadavatele kladen důraz na maximální využití elektronických prostředků a nástrojů, kterými jsou v působnosti ERÚ profil zadavatele, elektronické tržiště či systém zveřejňování v Informačním systému pro veřejné zakázky (Věstník veřejných zakázek). S účinností od 1. července 2015 byl zaveden registr smluv, ve kterém jsou průběžně zveřejňovány smluvní dokumenty, které vyplynuly z realizovaných veřejných zakázek v hodnotě nad 50 tis. Kč bez DPH.

Uvedeným postupem byla z realizovaných veřejných zakázek vyčíslena, proti stanovené předpokládané hodnotě, roční finanční úspora ve výši přesahující částku 4 600 tis. Kč bez DPH.

Ve sledovaném roce neproběhly na ERÚ žádné vnější kontroly v oblasti veřejných zakázek ani nebyla podána žádná námitka či stížnost na postup zadavatele při jejich zadávání.

Tabulka č. 14 - Porovnání skutečných výdajů kapitoly 349 – Energetický regulační úřad za období 2010 – 2015

Ukazatel	Skut. 2010	Skut. 2011	Skut. 2012	Skut. 2013	Skut. 2014	Skut. 2015	Index 15/14
Celkové výdaje	110 916	111 291	168 384	177 125	194 074	217 982	112,32
v tom:							
- platy, ostatní platby, pojistné a FKSP	67 274	66 334	102 855	118 584	137 273	157 284	114,58
- výdaje na programové financování reprodukce majetku	18 145	20 811	30 052	25 919	21 425	21 483	100,27
- ostatní výdaje celkem	25 497	24 146	35 477	32 622	35 376	39 215	110,85
z toho:							
- převody do rezervního fondu (RF)	0	0	0	0	0	0	0
- ostatní výdaje bez rezerv. fondu	25 497	24 146	35 477	32 622	35 376	39 215	110,85
- použití nároků z nespotřebovaných výdajů	5 975	7 395	6 306	7 496	5 117	5 349	104,43
Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci	49 625	49 449	76 360	88 067	101 854	116 700	114,58
Platy zaměstnanců v pracovním poměru a státních úředníků včetně předsedy	48 658	47 401	75 356	85 881	99 175	114 701	115,66
Počty zaměstnanců (průměrný přepočtený stav)	105	105	162	190	217	239	110,14
Průměrný měsíční plat	38 617	37 620	38 764	37 667	38 085	39 993	105,01
Mzdové a soc. výdaje na zaměstnance	641	632	635	624	633	658	103,95
Náklady program. financování na zaměstnance	173	198	186	136	99	90	90,91
Ostatní výdaje na zaměstnance	242	230	219	172	163	164	100,61
Výdaje celkem na zaměstnance	1 056	1060	1 039	932	895	912	101,90

Pozn.: Údaje jsou v tis. Kč (mimo počtu zaměstnanců, průměrného platu a indexů).

8.4 Lidské zdroje

Činnosti úřadu v oblasti personálních a organizačních činností byly v roce 2015 soustředěny na zajišťování zejména těchto úkolů:

Personální agenda

Schváleným rozpočtem na rok 2015 byl stanoven počet zaměstnanců úřadu ve výši 254. Hlavním úkolem roku 2015 byla realizace nově vzniklých činností a povinností podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, které spočívaly především v činnostech v souvislosti s překlopením stávajících zaměstnanců úřadu do režimu státní služby. Jednalo se o velmi náročný proces jak z hlediska časového, tak především administrativního.

Vzdělávací činnost

Na vzdělání byly vynaloženy prostředky ve výši 3 849,89 tis. Kč (z toho výdajové položky 5167 – služby školení a vzdělávání 3 512,31 tis. Kč, položka 5021 – ostatní osobní výdaje 48,00 tis. Kč, položka 5169 - nákup ostatních služeb 110,69 tis. Kč, položka 5176 - poplatky na konference 178,89 tis. Kč). Celkové výdaje na vzdělávání tak představují podíl 3,36 procenta ze skutečných nákladů na platy zaměstnanců v pracovním a služebním poměru (včetně platu předsedkyně úřadu), což je mírný pokles proti roku 2014 (podíl 4,22 % při objemu 4 185,68 tis. Kč). Celou oblast vzdělávání lze rozdělit na následující části:

Vstupní vzdělávání

- a) vstupní vzdělávání úvodní absolvovalo 40 zaměstnanců,
- b) vstupní vzdělávání následné absolvovali 24 zaměstnanci.

Prohlubující vzdělávání

- a) prohlubující vzdělávání manažerské absolvovalo 7 vedoucích zaměstnanců a představených úřadu,
- b) jazykové vzdělávání zaměstnanců.

Pro rok 2015 bylo stanoveno celkem 108 funkčních míst s kvalifikačním předpokladem znalosti cizího jazyka. U 103 obsazených funkčních míst zcela splňují jazykovou kvalifikaci 82 zaměstnanci, 8 zaměstnanců má vzdělání prominuto. U vybraných zaměstnanců proběhly v průběhu roku intenzivní zahraniční jazykové kurzy anglického jazyka.

Tabulka č. 15 - Jazykové znalosti zaměstnanců – stav k 31. prosinci 2015

	Počet vybraných míst, pro která byl stanoven kvalifikační požadavek standardizované jazykové zkoušky, seřazených podle úrovně znalostí				Celkový počet stanovených požadavků na pracovní místa
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	
Anglický jazyk	67	37			104
Německý jazyk	4				4
Celkem	71	37			108

- c) ostatní prohlubující vzdělávání bylo zaměřeno na
  - opakované školení k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád (certifikovaná školení zakončená testem a vydáním osvědčení),
  - školení zaměřené na základy energetiky pro licencované činnosti,
  - školení k zákonu č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
  - školení k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
  - další průběžná školení podle jednotlivých oblastí vyplývající z legislativních změn.

Celkem se uskutečnila 141 vzdělávací akce, což je srovnatelné s počtem realizovaných akcí v průběhu roku 2014.

Struktura výdajů na vzdělávání, školení a odborný rozvoj zaměstnanců je patrná z tabulky č. 16:

Tabulka č. 16 - Struktura výdajů na vzdělávání v roce 2015

Druh vzdělávání	Jazykové vzdělávání [tis. Kč]	Ostatní vzdělávání a školení [tis. Kč]	Celkem [tis. Kč]
Částka	1 279,09	2 570,80	3 849,89

Na jazykové vzdělávání bylo vynaloženo celkem 1 279,09 tis. Kč, což je nárůst proti roku 2014 (953,09 tis. Kč). Na zahraniční jazykové kurzy bylo vyčleněno 162,15 tis. Kč, na tuzemskou jazykovou výuku 1 116,94 tis. Kč. U ostatního vzdělávání se snížila částka výdajů proti roku 2014 (3 232,59 tis. Kč). Z objemu 2 570,80 tis. Kč, čerpaných v roce 2015, činila největší část následující školení – technické minimum licencovaných činností

pro právníky - 756,20 tis. Kč, úvod do technické problematiky licencovaných činností - 592,42 tis. Kč.

Zaměstnanci

Schválený rozpočet na rok 2015 v oblasti závazného průřezového ukazatele *Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci* byl ve výši **119 855,14 tis. Kč**, konečný rozpočet byl ve výši 127 852,25 tis. Kč (splněn na 91,28 %), skutečnost 116 700,25 tis. Kč – z toho závazný průřezový ukazatel - *Platy zaměstnanců v pracovním poměru* – schválený rozpočet ve výši **84 190,36 tis. Kč**, konečný rozpočet ve výši 87 078,77 tis. Kč byl splněn na 92,40 procenta, skutečnost 80 464,22 tis. Kč a závazný průřezový ukazatel *Platy státních úředníků* - schválený rozpočet ve výši **31 832,00 tis. Kč**, konečný rozpočet ve výši 35 398,70 tis. Kč byl splněn na 91,92 procenta, skutečnost 32 537,38 tis. Kč a závazný průřezový ukazatel *Platy zaměstnanců v pracovním poměru* odvozené od platů ústavních činitelů - schválený rozpočet ve výši **1 584,70 tis. Kč**, konečný rozpočet ve výši 1 806,70 tis. Kč byl splněn na 94,05 procenta, skutečnost 1 699,23 tis. Kč.

Rozpočtovaný průměrný plat na rok 2015 byl plánován ve výši 38 585 Kč (počítáno ze schváleného rozpočtu), skutečně dosažený průměrný plat byl ve výši 39 993 Kč, index 103,65 procenta, meziroční index skutečně dosaženého průměrného platu 2015/2014 činí 105,01 procenta. V oblasti čerpání výdajů na ostatní platby za provedenou práci (podseskupení položek 502) byla vyplacena následující částka:

- položka 5021- ostatní osobní výdaje:

1 999,42 tis. Kč.

Průměrný přepočtený stav za sledované období roku 2015 činil **239** zaměstnanců na plán 254 zaměstnanců, tj. plnění 94,09 procenta. Proti roku 2014 je to zvýšení o 22 zaměstnance. Plánovaný průměrný přepočtený stav státních zaměstnanců (počítáno ze schváleného rozpočtu) ve výši 63 byl splněn na 85,71 procenta, skutečnost 54, průměrný plánovaný přepočtený stav zaměstnanců v režimu zákoníku práce (počítáno ze schváleného rozpočtu) ve výši 191 byl splněn na 96,86 procenta, skutečnost 185.

Fyzický evidenční stav k 31. prosinci 2015 činil 235 zaměstnanců na plán ve výši 254 zaměstnanců. Pro srovnání je to o 2 méně proti stavu k 31. prosinci 2014. Plánovaný fyzický stav státních zaměstnanců v režimu zákona o státní službě k 31. prosinci 2015 ve výši 198 byl splněn na 90,40 procenta, skutečnost 179, plánovaný fyzický stav zaměstnanců v režimu zákoníku práce k 31. prosinci 2015 ve výši 56 byl splněn na 100 procent.

Po opakovaných výběrových řízeních se podařilo v průběhu prvního pololetí naplnit plánované stavy zaměstnanců - fyzický stav k 30. červnu 2015 - skutečnost 253 na plán 254, plnění 99,61 procenta. Následně ve druhém pololetí však došlo k výraznému poklesu počtu zaměstnanců. K již známému problému a faktoru platových rozdílů (případně dalších zaměstnaneckých benefitů) mezi státní a privátní sférou, které se jen prohloubily s rostoucí ekonomikou a poptávkou privátní sféry po odborné kvalifikované síle, se navíc přidaly dopady aplikace zákona o státní službě. V celé řadě případů není pro nové uchazeče přijatelný systém nástupu, režim dob určitých, povinností skládat zkoušky z oborů služeb, s tím související platové zařazení, protože v konečném porovnání podmínek s privátní sférou není úřad schopný splnit jejich požadavky a očekávání.

V praxi se tak začínají projevovat negativní dopady v oblasti aplikace zákona o státní službě, na které regulační úřady opakovaně upozorňovaly v procesu přípravy a schvalování zákona o státní službě. Přes velký počet opakovaných výběrových řízení v průběhu druhého pololetí roku 2015 se řadu volných míst v režimu zákona o státní službě nepodařilo obsadit

vhodnými kandidáty, a to v praxi způsobuje vážné provozní problémy v některých odborných útvech.

Vzhledem k nedostatku rozpočtem schválených systemizovaných míst musel úřad dále využívat formy dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti - celkem 23 zaměstnanci (stav k 31. prosinci 2015).

Úřad musel řadu výběrových řízení provádět opakovaně, a často tak šlo o delší časové období, než se podařilo zajistit vhodné kandidáty na volné pozice. V okruhu zájemců o zaměstnání v úřadu je zcela patrný posun do oblasti mladých absolventů (především žen) bez odpovídající praxe. Vše se časově a administrativně navíc velmi výrazně zkomplikovalo aplikací příslušných ustanovení zákona o státní službě.

Struktura zaměstnanců je podle vybraných ukazatelů podrobně popsána v části návrhu státního závěrečného účtu kapitoly 349 – ERÚ za rok 2015.

Z celkového počtu 235 zaměstnanců k 31. prosinci 2015 měl 81 zaměstnanec pracoviště (místo výkonu práce, služební působiště/dohoda o pravidelném pracovišti) v Jihlavě, 89 zaměstnanců mělo pracoviště v Praze a 65 zaměstnanců v Ostravě.

Z pohledu odborných útvarů připadá z plánovaných 254 systemizovaných míst na úsek předsedkyně a auditu 16 systemizovaných míst, na úsek 1. místopředsedy 44 systemizovaná místa (bez sekce provozní a sekce kontroly), na sekci pro evropské záležitosti a strategii 25 míst, na sekci regulace 46 míst, na odbor podporovaných zdrojů 9 míst, na sekci legislativně správní 33 místa, na sekci provozní 34 místa a na sekci kontroly 47 míst - viz příloha č. 2 – Organizační schéma úřadu k 31. prosinci 2015.

Organizační činnosti

Rok 2015 byl zcela mimořádný rovněž v oblasti organizační. V souvislosti s aplikací zákona o státní službě musela být přepracována většina stávajících vnitřních norem a dále nově zpracovány vnitřní služební předpisy vyvolané zákonem o státní službě. Celkem byla vydána 51 vnitřní norma.

8.5 Peněžní fondy

Převody z peněžních (vlastních) fondů do příjmů kapitoly 349 nebyly v roce 2015 realizovány.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl průběžně vytvářen a čerpán v souladu s příslušnými předpisy, zůstatek na účtu k 31. prosinci 2015 byl ve výši 327,24 tis. Kč.

Stav rezervního fondu k 31. prosinci 2015 vykazuje nulovou hodnotu.

8.6 Údaje o majetku, pohledávkách a závazcích

Stav majetku ERÚ byl k 31. prosinci 2015 v pořizovací ceně **194 116,07 tis. Kč** a v zůstatkové ceně po provedených oprávkách k 31. prosinci 2015 ve výši **74 177,35 tis. Kč**. Celková hodnota majetku v roce 2015 proti roku 2014 v pořizovacích cenách vzrostla o 11 258,25 tis. Kč.

Celkové pohledávky jsou k 31. prosinci 2015 ve výši **8 280,50 tis. Kč**. Z této částky tvoří největší část ve výši 4 395,80 tis. Kč pokuty ve správním řízení vyplývající z kontrolní činnosti. Dále je tato částka tvořena poskytnutými provozními zálohami dodavatelům ve výši 382,80 tis. Kč, náklady příštích období ve výši 3 498,86 tis. Kč a pohledávkami

za zaměstnanci ve výši 3,04 tis. Kč. Úřad nevykazuje k 31. prosinci 2015 žádné pohledávky z obchodního styku.

Celkové závazky jsou k 31. prosinci 2015 ve výši **58 626,03 tis. Kč**. Především se jedná o závazky vůči zaměstnancům, závazky ze sociálního a zdravotního pojištění a z odvodu daně z příjmů ze závislé činnosti za zaměstnance v celkové výši 12 127,35 tis. Kč, dále je tvoří energetický regulační fond ve výši 45 444,39 tis. Kč. Úřad nevykazuje k 31. prosinci 2015 žádné závazky po lhůtě splatnosti.

8.7 Plnění závazných ukazatelů

Všechny stanovené závazné ukazatele byly splněny a v žádném z nich nedošlo k nepovolenému překročení plánovaného objemu finančních prostředků - tabulka č. 17.

Podrobný rozbor rozpočtového hospodaření včetně části lidských zdrojů je uveden v příslušných částech návrhu státního závěrečného účtu kapitoly 349 - ERÚ za rok 2015 včetně tabulkových příloh a sestav.

Tabulka č. 17 - Plnění závazných ukazatelů

Ukazatele	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Rozpočet po změnách [tis. Kč]	Konečný rozpočet příjmů a výdajů [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]	Plnění 4 ku 3 [%]
	1	2	3	4	5
Souhrnné ukazatele					
Příjmy celkem	209 114,00	209 114,00	209 114,00	230 691,47	110,32
Výdaje celkem	238 216,79	234 271,25	250 210,94	217 981,96	87,12
Specifické ukazatele - příjmy					
Daňové příjmy	203 114,00	203 114,00	203 114,00	212 741,23	104,74
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	6 000,00	6 000,00	6 000,00	17 950,24	299,17
v tom: příjmy z rozpočtu EU bez SZP celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ostatní nedaňové příjmy	6 000,00	6 000,00	6 000,00	17 950,24	299,17
Specifické ukazatele - výdaje					
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů ERÚ	238 216,79	234 271,25	250 210,94	217 981,96	87,12
Průřezové ukazatele					
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	119 855,14	120 435,25	127 852,25	116 700,25	91,28
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	84 190,36	81 203,77	87 078,77	80 464,22	92,40
Platy státních úředníků	31 832,00	35 398,70	35 398,70	32 537,38	91,92
Platy zaměstnanců v pracovním poměru odvozené od platů ústavních činitelů	1 584,70	1 584,70	1 806,70	1 699,23	94,05
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	40 750,75	40 947,99	43 316,99	39 415,60	90,99
Převod Fondu kulturních a sociálních potřeb	1 176,07	1 181,87	1 251,87	1 168,00	93,30
Zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb.	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Výdaje spolufinancované z rozpočtu EU bez SZP - celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0
v tom: ze státního rozpočtu	0,00	0,00	0,00	0,00	0
podíl rozpočtu EU	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem	24 350,00	24 350,00	26 410,00	21 482,98	81,34

9 Vnitřní kontrolní systém

9.1 Vnější kontrola

V průběhu roku 2015 nebyla v Energetickém regulačním úřadu provedena vnější kontrola úřadu.

9.2 Vnitřní kontrola a interní audit

Energetický regulační úřad má v souladu se zněním a požadavky zákona č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vytvořené samostatné oddělení interního auditu, organizačně oddělené od řídicích a výkonných struktur, přímo podřízené předsedkyni úřadu.

Oddělení interního auditu nebylo v roce 2015 pověřeno jinými provozními nebo řídicími funkcemi v rozporu s nezávislým plněním úkolů a cílů interního auditu, které by narušovaly jeho nezávislost.

Činnost interního auditu se řídila Ročním plánem interního auditu na rok 2015, schváleného předsedkyní úřadu a operativně stanovenými úkoly. Roční plán byl v průběhu roku doplněn o operativně zařazené mimořádné audity a kontroly, které byly v tomto roce pro ERÚ prioritní. Část interních auditů tvořily následné audity ověřující plnění a dodržování opatření přijatých na základě doporučení z provedených auditů.

Auditní a kontrolní akce byly zaměřeny na vyhodnocování vnitřního kontrolního systému úřadu z hlediska přiměřenosti a účinnosti fungování kontrolních mechanismů finančního řízení v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur, včetně prověřování správnosti vybraných operací. Audity byly dále zaměřeny na rizikové procesy úřadu, a to dodržování postupů při zadávání a realizaci veřejných zakázek, na správnost, průkaznost a úplnost účetnictví, boj proti korupci, na oblast bezpečnosti informací (ISMS), dodržování Správního řádu v procesu vedení správních řízení a na ověřování správnosti prováděných operací v rámci jednotlivých procesů napříč úřadem v souladu s cíli, potřebami a posláním Energetického regulačního úřadu vyplývající ze zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů.

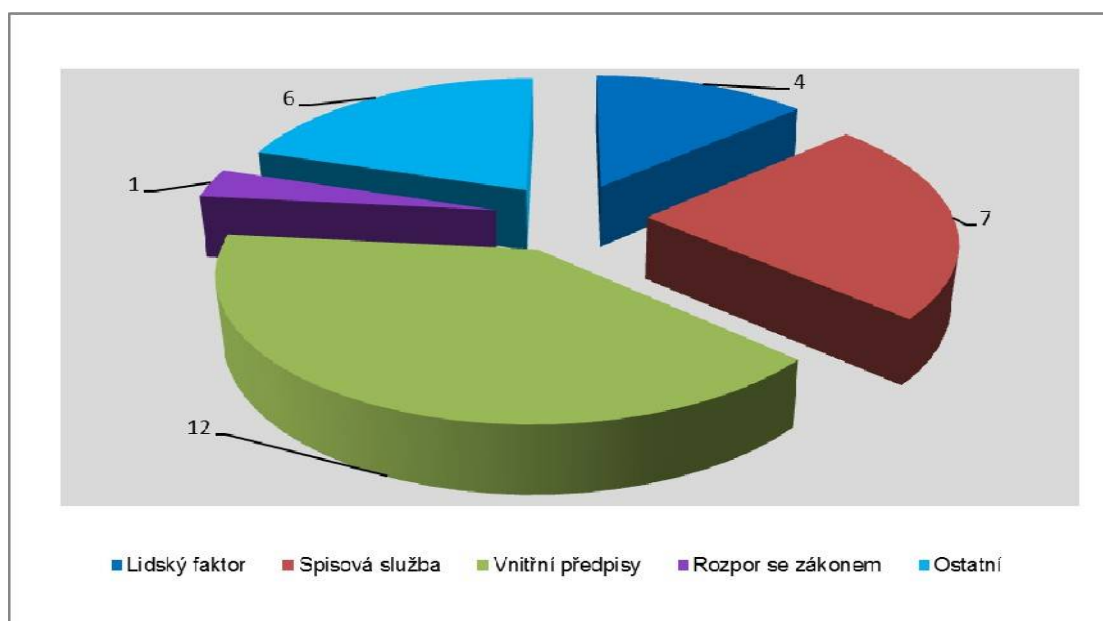
Oddělení interního auditu provedlo celkem 7 plánovaných auditů a 6 operativně zařazených auditních akcí na úrovni mimořádných auditů a kontrol. Finanční audity z celkového počtu tvořily 15 procent, audity systémů 15 procent, audity výkonu 24 procenta a jinak zaměřené audity (ostatní) 46 procent.

V provedených auditních akcích byl kladen důraz zejména na oblast dodržování právních a vnitřních předpisů, promítnutí právních předpisů do vnitřních norem ERÚ, zajišťování ochrany veřejných prostředků proti rizikům a nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům, na prověřování hospodárného, účelného a efektivního využívání veřejných prostředků vynakládaných na činnost a výkon úřadu.

Oddělení interního auditu navrhlo celkem 30 doporučení k odstranění zjištěných nedostatků, která byla transformována v konkrétní a adresná opatření s termíny jejich realizace.

Navržená doporučení nejčastěji směřovala k předcházení rizik, zkvalitnění řízení provozních a finančních činností úřadu, zvýšení efektivnosti řídicích a kontrolních mechanismů, k aktualizaci vnitřních řídicích aktů a služebních předpisů. Dílčí zjištění z jednotlivých auditů a kontrol neměla vliv na fungování systému jako celku.

Graf č. 23 - Typy opatření k nápravě v roce 2015

Provedené interní audity neidentifikovaly takové nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění úkolů a cílů úřadu, a které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky, nebo byly důvodem ke snížení finanční výkonnosti úřadu.

Závažné nedostatky typu podezření na spáchání přestupku nebo trestného činu nebyly zjištěny. Nebyly zaznamenány případy korupce ani podvodu. Rizikovitost nastavených kontrolních mechanismů ve vztahu ke korupčnímu jednání je pravidelně ověřována a vyhodnocována.

Interní audit pravidelně vypracovává Zprávu o výsledcích finančních kontrol pro Ministerstvo financí ČR za příslušný rok, v souladu s ustanoveními zákona č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a příslušné prováděcí vyhlášky.

Další složkou vnitřního kontrolního systému je řídicí kontrola zajišťována v rámci vnitřního řízení úřadu odpovědnými vedoucími zaměstnanci a představenými v procesu přípravy finančních operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací v rámci dosažených výsledků a efektivnosti hospodaření. Proces řídicích a kontrolních mechanismů je zakotven ve vnitřních a služebních předpisech ERÚ.

Úřad ve své činnosti respektuje a dodržuje ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Provádí analýzu rizik, plánuje a realizuje interní audity, využívá tři stupně řídicí kontroly, rozděluje odpovědnost vedoucích pracovníků a představených v rámci jednotlivých operací víceúrovňovým schvalováním, zveřejňuje výsledky rozhodovacího řízení, projednává doporučení interního auditu, přijímá opatření k odstranění zjištěných nedostatků, má nastaven systém prevence a detekce korupce, průběžně prověřuje a aktualizuje vnitřní řídicí dokumentaci.

Zavedený vnitřní řídicí a kontrolní systém je dostatečně účinný, reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek a poskytuje přiměřenou jistotu, že je schopen minimalizovat rizika v daných oblastech. Veřejné výdaje vykazované v rámci kapitoly 349 státního rozpočtu jsou čerpány v souladu s právními i vnitřními předpisy.

o ověření fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb.,
o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích
a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Příjemce zprávy: vedení Energetického regulačního úřadu

Název účetní jednotky: Energetický regulační úřad

Sídlo: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

70894451

Ověřované období: rok 2015

A-CONT, s. r. o., se sídlem Pátný 4, 586 01 Jihlava, IČO 49448889, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 12563 a v seznamu auditorů společnosti u Komory auditorů ČR pod osvědčením číslo 372.

Výrok auditora určený pro zřizovatele Energetického regulačního úřadu

Provedl jsem ověření fondu zřízeného dle ustanovení § 14 zákona č. 458/2000 Sb., o podnikání podnikání a o výkonu státní správy; v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to v jeho návaznosti na účetní závěrku. Ověření bylo provedeno v souladu s Mezinárodními účetními standardy a týkalo se období roku 2015.

Za vedení účetnictví, jeho úplnosti, pravdivosti a správnosti odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Povinností auditora je získat veškeré informace pro ověření tvorby fondu a vazby na účetní závěrku. Ověření bylo provedeno s ohledem na rozsah účetnictví kontrolou dokladů při respektování významnosti vykazovaných skutečností.

Dle mého názoru byla tvorba i čerpání fondu v souladu s platnými právními předpisy a fond je věrně a pravdivě zobrazen v účetní závěrce Energetického regulačního úřadu za účetní období roku 2015.

A-CONT, s. r. o., zastoupená jednatelem

Ing. Jiří Makaj
auditor, osvědčení 1529

Príloha: Rozvaha

W Jihlavě dne 16. 2. 2016

70

Organizační struktura Energetického regulačního úřadu k 31. prosinci 2015

